

การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

ปริญญานิพนธ์
ของ
อนุรักษ์ ปวงคำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

มิถุนายน 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
มิถุนายน 2561

อนุรักษ์ ปวงคำ. (2561). การศึกษาถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก
ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:
อาจารย์ ดร.เศรษฐวัสส์ พรหมสิทธิ์.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผัก
ออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก
ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ
รวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ ค่าที ค่าความแปรปรวน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี ระดับการศึกษา
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสถานภาพสมรส ได้รับความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกในแต่ละข้อ
พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด จำนวน 303
คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 มีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลาง จำนวน 88 คน
คิดเป็นร้อยละ 22.00 และมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อย จำนวน 9 คน คิด
เป็น ร้อยละ 2.25

องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล
ประกอบไปด้วย 12 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี
ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษา
และการเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทาง
คุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต
ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า

เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางการ
ศึกษาและเรียนรู้แตกต่างกัน

เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก
ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

เกษตรกรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ไม่
แตกต่างกัน

เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการ
ตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

FACTOR ANALYSIS OF THE DECISION-MAKING PROCESS FOR FARMERS PLANTING
ORGANIC VEGETABLES IN THE PERIMETER AREA

AN ABSTRACT
BY
ANURAK PHOUNGKAM

Presented in Partial Fulfillment of Requirement for the
Master of Business Administration Degree in Management
at Srinakharinwirot University
June 2018

Anurak Phoukam. (2018). *Factor Analysis of the Decision-Making Process for Farmers Planting Organic Vegetables in the Perimeter Area* Master's Thesis, M.B.A.
(Marketing). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Thesis Advisor: Sedtawat Prommasit, Ph.D.

The objective of this research is to study the analysis decision making factors of organic farmers in the vicinity. The sample in this research consisted of four hundred organic farmers in the district. including the Bangkok metropolitan area as well as Nonthaburi, Pathumthani, Samutprakan Samutsakhon, and Nakhonpathom provinces. The data were analyzed by statistical methods, including percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by utilizing a t-test and a One-way ANOVA.

The results of the study are that most of the respondents were female, aged between thirty to thirty-nine, with a Bachelor's degree or equivalent and their marital status. The understanding of organic vegetables were as follows: the respondents had the highest level of knowledge about organic vegetable cultivation was 75.75%. The average level of knowledge about organic vegetable cultivation was 22.00%. the understanding of organic vegetable production was 2.25%

The composition of the decision to grow organic vegetables among farmers in the Bangkok metropolitan area consisted of twelve elements as follows factors of policy, technology, health and Environment, government control, studying and learning, success and environment responsibility, values, quality and production control, economy, product safety, public information and health concern.

The hypotheses testing at a statistical significance level of 0.05 revealed that:

Farmers of different ages decided on organic vegetables for educational and different learning factors.

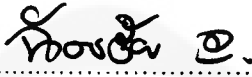
Farmers have different education levels and decided on organic vegetables for health and environmental concerns were different.

Farmers of different marital status did not have a different composition of organic vegetables.

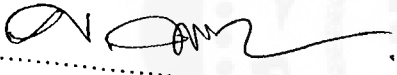
Farmers have a different understanding of how organic vegetables grow and the composition of organic vegetables were not different.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล
ของ
อนุรักษ์ ปวงคำ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

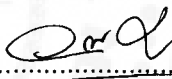
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่ ๑/ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

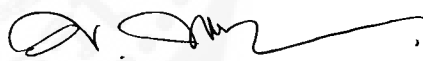

.....ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.เศรษฐวัตร ปรหมสิทธิ์)

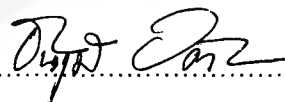
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ศิลปอาษา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เศรษฐวัตร ปรหมสิทธิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชนภูมิ อติเวทิน)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เศรษฐวัตร พรมสิทธิ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัย ตลอดถึงการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา และขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ศิลปอาษา ที่ให้ความ อนุเคราะห์เป็นประธานในการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ระวี อนันต์อักษรกุล และอาจารย์ ดร.ธนภูมิ อติเวทิน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ และให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการในการสอบ ปริญญานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้มอบความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน และขอบคุณ เจ้าหน้าที่เกษตรกรจังหวัด และเกษตรกรทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ อนุเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ทั้งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ในการเก็บแบบสอบถาม ตลอดจนคำแนะนำต่างๆ เพื่อช่วยให้ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามที่มีส่วน สำคัญในการทำการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ และ น้อง ที่มอบความรัก ความอบอุ่น และเป็น กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด

อนุรักษ์ ปวงคำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
สมมติฐานทางการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยี	22
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ	29
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกออร์แกนิก	36
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย	46
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	48
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	113
สังเขปการวิจัย	113
สรุปผลการวิจัย	114
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	123
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป	124
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	128
ภาคผนวก ก	129
ภาคผนวก ข	137
ภาคผนวก ค	140
ประวัติย่อผู้วิจัย	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวน และร้อยละ ของลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
2 จำนวน และร้อยละ ของลักษณะความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	68
3 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจการปลูกผัก ออร์แกนิก	69
4 แสดงผลการทดสอบ ความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างและการตรวจสอบความเป็น เมตริกซ์เอกลักษณะของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (KMO and Barlett's Test ของการ ตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล	70
5 แสดงค่าความร่วมกัน (Communality) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการ ตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล	71
6 แสดงค่า Eigenvalues ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความ แปรปรวนสะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล	74
7 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	76
8 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยี	77
9 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 3 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	78
10 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	79
11 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	80
12 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบ ที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยม	81
14 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	82
15 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	82
16 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	83
17 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	84
18 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	84
19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ผลรวมทั้ง 12 องค์ประกอบ	86
20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	87
21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยี	88
22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	89
23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	90

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	91
25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	92
26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยม	93
27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	93
28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	94
29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	95
30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	96
31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	97
32 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมกับกลุ่มอายุ	98
33 แสดงการทดสอบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกจำแนกตามอายุ	99
34 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันกับองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	100
35 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมกับกลุ่มระดับการศึกษา	102
36 แสดงการทดสอบความแตกต่างของการองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกจำแนกตามระดับการศึกษา	103
37 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	104

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
38 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกกับกลุ่มสถานภาพ	106
39 แสดงการทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ ปริมาตรจำแนกตามสถานภาพ	107
40 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก แกนนับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก	109
41 แสดงการทดสอบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก จำแนกตามความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก	110
42 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	111

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)	7
2 แสดงขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค 6 ขั้นตอน	30
3 กระบวนการตัดสินใจซื้อ	33
4 พื้นที่เกษตรอินทรีย์ไทย	37
5 เครื่องหมายมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย	39
6 ตลาดออร์แกนิกบรรจุหีบห่อ ปี 2558	44
7 สรุปองค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ	85

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันคนเรามีความเสี่ยงต่อการได้รับสารเคมีต่างๆ มากกว่า 15,000 ชนิด ที่มาจากอาหาร น้ำดื่ม อากาศ และสิ่งแวดล้อม ด้วยพิษภัยของสารพิษที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหารและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทำให้ร่างกายของเราสะสมสารพิษ และส่งผลให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อโรคมะเร็งไข้เจ็บต่างๆ ยกตัวอย่างเช่นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบันพบว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งดูได้จากอัตราของการเกิดโรคและมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเทียบกับเมื่อ 20 ปีก่อนที่ผ่านมา เพราะเด็กชาวอเมริกันเสี่ยงที่จะเป็นโรคมะเร็ง หอบหืดและโรคอหิวาต์มากขึ้น โดยอัตราส่วนของเด็กที่เป็นอหิวาต์นั้นเพิ่มขึ้นจากเดิม 1: 2,000 คน เป็น 1: 66 คน ด้วยเหตุผลนี้เองอาหารออร์แกนิกจึงกลายมาเป็นจุดเริ่มต้นของคนรักสุขภาพ เพราะเป็นอาหารที่มาจากธรรมชาติอย่างแท้จริง (มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืนประเทศไทย)

อาหารออร์แกนิก (Organic Food) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “อาหารเกษตรอินทรีย์” หรือ “อาหารอินทรีย์” คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี หรือ วัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น กระบวนการผลิตไม่มีการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ซึ่งหากพูดถึง “ออร์แกนิก” หลายคนคงนึกถึงอาหารสุขภาพที่มีทั้งความสด สะอาด อร่อย และรู้เพียงว่ามีคุณค่าทางโภชนาการที่สูง แต่ในปัจจุบันออร์แกนิกยังสามารถทำเงินให้แก่ผู้ผลิตที่สนใจสินค้า ออร์แกนิกได้อย่างมากมายมหาศาลด้วยการประยุกต์เป็นอาหารแปรรูปหรือสินค้าอุปโภคบริโภค ที่เป็นผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก อาทิเช่น เนื้อสัตว์ นม เครื่องสำอาง เสื้อยืด กระเป๋าผ้า เป็นต้น โดยเฉพาะการปลูกผักออร์แกนิกจึงทำให้ผักออร์แกนิกเป็นสิ่งที่ทุกคนต่างให้ความสนใจอยู่ในขณะนี้ ผักออร์แกนิก หรือ ผักเกษตรอินทรีย์ คือ ผักประเภทที่มีความเป็นธรรมชาติสูงมาก ถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ดีต่อคนรักสุขภาพ เพราะผักออร์แกนิกนั้นมากด้วยคุณประโยชน์ ความคุ้มค่า ถูกปลูกขึ้นมาโดยไม่ผ่านการใส่ยาฆ่าแมลง ปุ๋ยเคมี หรือฮอร์โมนสังเคราะห์เข้ามาปนเปื้อน ซึ่งบ่อยครั้งยังเข้าใจกันผิดว่าผักออร์แกนิก ผักปลอดสาร ผักอนามัย และผักไฮโดรโปนิก เป็นผักชนิดเดียวกัน มีวิธีการปลูกที่เหมือนกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วผักออร์แกนิกจะไม่ใช้สารเคมีใดๆ เพียงแต่มีการดัดแปลงวิธีการปลูก เช่น ปุ๋ยในดิน การบำรุงดิน ความชื้น น้ำ อากาศ ฯลฯ เพื่อให้พืชเติบโตด้วยวิธีแบบธรรมชาติ 100% ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม และเน้นให้ผลผลิตต่างๆ ออกตามฤดูกาล โดยมีการควบคุมและการตรวจสอบตามมาตรฐานของหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ นี่จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคาของผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกมีราคาสูงกว่าผลิตภัณฑ์อื่นทั่วไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ)

จากการสำรวจข้อมูลของมูลนิธิสายใยแผ่นดิน หรือ กรีนเนท (2559) พบว่า พื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 235,523.35 ไร่ ในปี พ.ศ. 2557 เป็น 284,918.44 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.97) นับเป็นตัวเลขที่การันตีถึงความสามารถในการเติบโตของตลาดนี้ได้เป็นอย่างดี มีร้านขายผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพหลายแห่งทั่วประเทศที่วางขายสินค้าออร์แกนิก รวมทั้งซูเปอร์มาร์เก็ตต่างๆ ซึ่งทำให้เป็นที่น่าสนใจว่าอาชีพอิสระอย่างปลูกผักออร์แกนิกขายกำลังเป็นกระแสอยู่ในขณะนี้ บางคนสนใจและมองเห็นโอกาสทางธุรกิจลาออกจากงานเพื่อมาทำอาชีพอิสระทำที่บ้านโดยเฉพาะ บางคนเป็นเกษตรกรอยู่แล้วก็หันมาปลูกผักออร์แกนิกเพื่อเพิ่มรายได้ บางคนขายดีได้กำไรเป็นกอบเป็นกำ เพราะราคาขายผักออร์แกนิกมีราคาที่สูงกว่าผักชนิดอื่น อีกทั้งในปัจจุบันหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็พยายามมุ่งให้ความรู้ถึงข้อดีของการทำการเกษตรแบบออร์แกนิกในระยะยาว ซึ่งจะให้ผลผลิตในปริมาณสูงกว่าการเกษตรทั่วไป รวมถึงปัจจุบันผู้บริโภคค่อนข้างให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและสินค้าเพื่อสุขภาพเป็นอย่างมาก มีระดับการรับรู้และความเข้าใจต่อสินค้าออร์แกนิกมากขึ้น ถึงแม้ว่าสินค้าออร์แกนิกในปัจจุบันยังไม่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกกลุ่ม แต่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญกับการเลือกสิ่งที่ดีๆ ที่มีประโยชน์ให้กับตัวเอง ด้วยการรับประทานอาหารและใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นออร์แกนิก จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับเกษตรกรที่มีความสนใจในการปลูกผักออร์แกนิกเพื่อบริโภค หรือค้าขายและเสริมรายได้ซึ่งถือว่าเป็นที่ต้องการในตลาดจึงเกิดเป็นแรงจูงใจแก่เกษตรกร เพราะนอกจากจะส่งผลดีต่อสุขภาพของทุกคนแล้ว ยังสามารถดึงให้ผู้บริโภคเข้ามามีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรกร และพัฒนาสังคมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนได้โดยปริยาย จึงทำให้เกษตรกรหรือผู้ที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ด้านการบริหารจัดการต่างๆ ไปใช้เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง เช่น การวิเคราะห์คู่แข่งรายใหญ่ สภาพตลาด รวมไปถึงปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบ ได้แก่ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี เพื่อจะช่วยให้หลีกเลี่ยงการดำเนินการทั้งด้านการตลาดและการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ผิดพลาด จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพ และเป็นพื้นที่ส่วนขยายจากกรุงเทพมหานครชั้นใน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

ความสำคัญของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้กับเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล
2. เพื่อให้ทราบถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเทคโนโลยี และความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก
3. เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นการต่อยอดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก ทั้งการกำหนดกลยุทธ์ การวางแผนการตลาดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ข้อมูลจากกรมโยธาธิการและผังเมือง เนื่องจากเป็นพื้นที่รอยต่อจากกรุงเทพมหานคร ที่ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวและเป็นเขตพื้นที่ชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรรายย่อย ที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ W.G. Cochran (1953) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549: 74) จะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 384 คน และเพิ่มจำนวนตัวอย่างอีก 16 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

1.1.1 อายุ

1.1.1.1 20 - 29 ปี

1.1.1.2 30 - 39 ปี

1.1.1.3 40 - 49 ปี

1.1.1.4 50 ปีขึ้นไป

1.1.2 ระดับการศึกษา

1.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.1.2.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

1.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.3 สถานภาพ

1.1.3.1 โสด

1.1.3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

1.1.3.3 หย่าร้าง / หม้าย / แยกกันอยู่

1.2 ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออแกนิก

1.3 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

1.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1.5 ปัจจัยทางสังคม

1.6 ปัจจัยทางเทคโนโลยี

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การตัดสินใจปลูกผักออแกนิกของ

เกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้ใช้คำศัพท์เฉพาะบางคำที่จำเป็นในการศึกษานี้ เพื่อให้การใช้ภาษาที่มีความชัดเจนและรัดกุม ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านวิจัยฉบับนี้

1. **เกษตรกร** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่สนใจปลูกผักออแกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม และจังหวัดฉะเชิงเทรา

2. **ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง** หมายถึง ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออแกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

3. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

ด้านรายได้สุทธิต่อครัวเรือน หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อครัวเรือนสูงขึ้นเรื่อยๆ ทำให้จำเป็นต้องหาอาชีพเสริมรายได้จากการประกอบอาชีพประจำไม่เพียงพอทำให้มีความต้องการในการประกอบอาชีพอื่นๆ ที่สร้างรายได้ให้แก่คนในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น และการปลูกผักออร์แกนิกเพื่อขายเป็นอาชีพที่สามารถเพิ่มรายได้ของตนและครอบครัวให้สูงขึ้น

ด้านเพดานราคาสินค้า หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องการประกันราคาสินค้าทางการเกษตรให้เป็นรูปธรรม การกำหนดราคาสินค้าออร์แกนิกเพื่อให้ได้ตกเป็นเครื่องมือของพ่อค้าคนกลาง และสินค้าออร์แกนิกเป็นที่ต้องการในตลาดโมเดิร์นเทรด (Modern Trade) เพราะเนื่องมาจากมีความต้องการสูงทำให้มีราคาขายสูงกว่าผักชนิดอื่นๆ

ด้านกำลังซื้อของผู้บริโภค หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่อง ภาพรวมเศรษฐกิจเป็นไปในทิศทางดีขึ้นส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้นทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น และผู้บริโภคหันมาสนใจซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น เพราะสะดวกถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาดโดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพผักออร์แกนิก เป็นต้น

ต้นทุนที่ใช้ในการทำเกษตร หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ในการทำพืชผักเกษตรอินทรีย์ ผักออร์แกนิก สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีราคาไม่สูง วัตถุดิบในการทำพืชผักเกษตรอินทรีย์ ผักออร์แกนิก มีราคาไม่สูง เช่น ปุ๋ยหมัก ดิน เกล็ดพันธุ์พืช เป็นต้น และไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการย่ำแมลง หรือสารเคมีในการทำศัตรูพืช

4. ปัจจัยทางสังคม หมายถึง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่

ด้านทัศนคติการรักษาสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องผลการปลูกผักสวนครัวที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น เลือกปลูกผักสวนครัวที่ได้ผลผลิตที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% และเลือกปลูกผักสวนครัวที่ปลอดจากการรับสารเคมีที่อาจจะเป็นอันตราย

ด้านข่าวสาร หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องสื่อ Social Media จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ สื่อสารมวลชนมีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารฟาสต์ฟู้ด อาหารที่มีสารปนเปื้อน รวมไปถึงสามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้

ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องกระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการ

เฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ และผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้

ด้านพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค หมายถึง ความคิดเห็นของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเรื่องรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น ความต้องการเลือกใช้สินค้าที่ผลิตจากธรรมชาติมากขึ้น และกลุ่มผู้บริโภคที่มีความนิยมสินค้าเพื่อสุขภาพ สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าออร์แกนิกขยายเพิ่มมากขึ้น

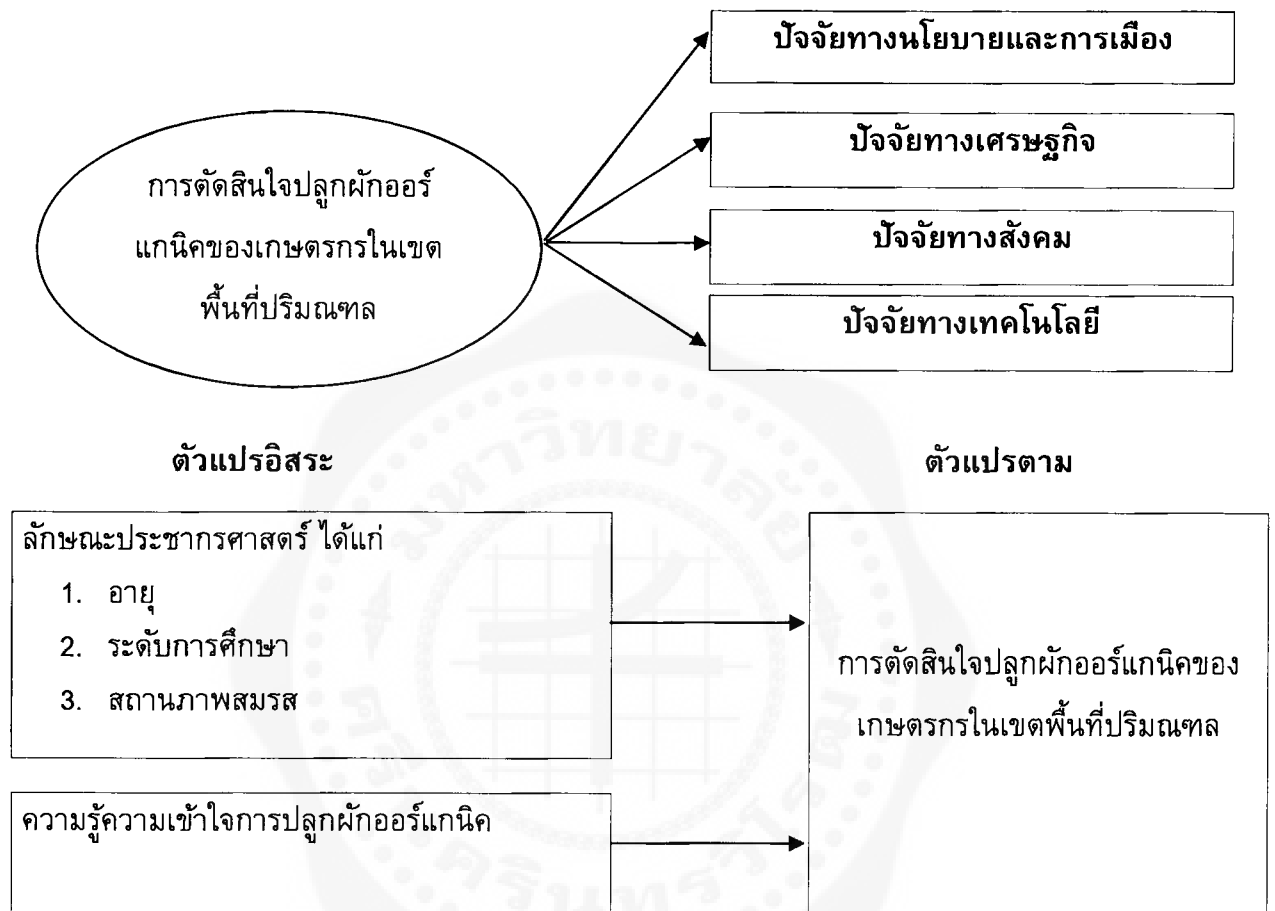
5. ปัจจัยทางเทคโนโลยี หมายถึง เทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย ได้แก่ กระบวนการผลิด การขนส่ง การทำธุรกรรมทางการเงิน การติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการต่างๆ เป็นต้น ที่เกษตรกรนำมาประยุกต์ใช้ในการปลูกผักออร์แกนิก

6. ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก โดยวัดระดับเป็นกลุ่มที่มีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด ปานกลาง และน้อย

7. การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร หมายถึง องค์ประกอบของการตัดสินใจซึ่งอ้างอิงมาจากปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และ ปัจจัยทางเทคโนโลยี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- องค์ประกอบของการตัดสินใจประกอบด้วย ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และ ปัจจัยทางเทคโนโลยี
- เกษตรกรที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลแตกต่างกัน
- เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล เพื่อเป็นแนวคิดในการกำหนดตัวแปรที่น่าสนใจ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและใช้แนวคิดทฤษฎี นโยบาย หลักการ และงานวิจัยที่น่าเชื่อถือต่างๆ เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม
5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยี
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ
8. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกผักออร์แกนิก
9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์ทางประชากรในเรื่องขนาดโครงสร้าง การกระจายตัวและการเปลี่ยนแปลงประชากร ในเชิงที่สัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอื่นๆ ปัจจัยทางประชากรอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (สิทธิพงศ์ ดาวทอง. 2552: 15)

ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ (Demographic) ประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งส่วนตลาด ลักษณะด้านประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญและสถิติที่วัดได้ของประชากรที่ช่วยกำหนดตลาดเป้าหมาย ข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์จะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมายตลอดจนง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2538: 53-55)

1. อายุ (Age) เนื่องจากผลิตภัณฑ์จะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน นักการตลาดจึงใช้ประโยชน์จากอายุเป็นตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างของส่วนตลาดนักการตลาดได้ค้นหาความต้องการของส่วนตลาดส่วนเล็ก (Niche market) โดยมุ่งความสำคัญที่ตลาดอายุส่วนนั้น

2. เพศ (Sex) เป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญ นักการตลาดต้องศึกษาตัวแปรนี้อย่างรอบคอบ เพราะในปัจจุบันนี้ตัวแปรด้านเพศมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจมาจากสตรีที่ทำงานมากขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่องานของสินค้ากลุ่มนี้มาก ผู้หญิงที่ทำงานไม่มีเวลาดูโทรทัศน์ ไม่มีเวลาไปเลือกซื้อสินค้า หรือฟังวิทยุ ผู้โฆษณาอาจใช้นิตยสารเพื่อเข้าถึงตลาดกลุ่มนี้ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง คือ ผู้ชายไปเลือกซื้อสินค้าที่ซูเปอร์มาร์เก็ตแทน

3. ลักษณะครอบครัว (Marital status) ในอดีตจนถึงปัจจุบันลักษณะครอบครัวเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการใช้ความพยายามทางการตลาดมาโดยตลอด และมีความสำคัญยิ่งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับผู้บริโภค นักการตลาดจะสนใจจำนวนและลักษณะของบุคคลในครัวเรือนที่ใช้สินค้าใดสินค้าหนึ่งและยังสนใจในการพิจารณาลักษณะด้านประชากรศาสตร์ และโครงสร้างด้านสื่อที่จะเกี่ยวข้องกับผู้ตัดสินใจในครัวเรือนเพื่อช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การตลาดให้เหมาะสม

4. รายได้ การศึกษา และอาชีพ (Income education and occupation) เป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดส่วนของตลาด โดยทั่วไปนักการตลาดจะสนใจผู้บริโภคที่มีความร่ำรวย แต่อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำจะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ ปัญหาสำคัญในการแบ่งส่วนตลาดโดยถือเกณฑ์รายได้อย่างเดียวก็คือ รายได้จะเป็นตัวชี้การมีหรือไม่มีความสามารถในการจ่ายสินค้า ในขณะที่เดียวกันการเลือกซื้อสินค้าที่แท้จริงอาจถือเกณฑ์ รูปแบบการดำรงชีวิต รสนิยม ค่านิยม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แม้ว่ารายได้จะเป็นตัวแปรที่ใช้บ่อยมาก นักการตลาดจะโยกเกณฑ์รายได้รวมกับตัวแปรทางด้านประชากรศาสตร์หรืออื่นๆ เพื่อให้การกำหนดตลาดเป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเช่น กลุ่มรายได้สูงที่มีอายุต่างๆ ถือว่าใช้เกณฑ์รายได้ร่วมกับเกณฑ์อายุ เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้กันมากขึ้น เกณฑ์รายได้อาจจะเกี่ยวข้องกับอายุและอาชีพร่วมกัน เช่นกลุ่มผู้บริหารธุรกิจที่มั่งคั่งรุ่นเยาว์(Yuppies) ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลสูง

การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีแนวโน้มความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ในแต่ละระดับจะสามารถผลิตในราคาสูง และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาสูงด้วยบุคคลที่มีการศึกษาดำเนินโอกาสที่จะหางานระดับสูงยาก จึงทำให้มีรายได้ต่ำ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง 3 ลักษณะคือ รายได้ การศึกษา และอาชีพ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (Demographic) หมายถึงลักษณะทางสถิติที่สำคัญและสามารถวัดได้ของประชาชนเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการแบ่งส่วนตลาด และหาได้ง่าย ซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ การศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้ (สุภาภรณ์ พลนิกร. 2548: 28; อ้างอิงจาก Thomas S. Robertson, Joan Zielinski; 7 Scott Ward. 1984: 15)

1. อายุ (Age) ความจำเป็นและความสนใจในสินค้าหลายชนิดแปรผันตามอายุ เช่น เด็กที่ต้องการของเล่น วัยรุ่นต้องการเสื้อผ้าและของใช้ที่ทำให้ตนเองเป็นที่ยอมรับ หรือคนอายุมากมักจะมี ความกลัวเสี่ยงน้อยลง โดยมีการแบ่งช่วงอายุเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 วัยก่อนเข้าเรียน (Pre-school)
- 1.2 เด็กในวัยเรียน (School-age Children)
- 1.3 วัยรุ่น (Teens)
- 1.4 ผู้ใหญ่อายุน้อย (Young Adults)
- 1.5 วัยกลางคน (Middle-Age)
- 1.6 ผู้สูงอายุ (Older Adult)

2. เพศ (Gender) เป็นตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญ โดยมีการแบ่งเป็นเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งในปัจจุบันได้มีการแบ่งบทบาทของเพศ (Sex Roles) หมายถึงบทบาทหรือการกระทำของแต่ละเพศ ซึ่งสังคมคาดหวังและพิจารณาว่าเหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรม

3. สถานภาพสมรส (Marital Status) การจัดแบ่งผู้บริโภคตามสภาพสมรส เช่น คนโสด ผู้ที่หย่าร้าง

4. อาชีพ การศึกษา รายได้ (Income Education and Occupation) มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยตัวแปรทั้งสามส่วนเป็นได้ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม (Independent and Dependent Variable) เช่น ผู้ที่มีอาชีพสูงเป็นที่ยกย่องมักจะมีรายได้สูงและการศึกษาสูงด้วย

ข้อมูลทางประชากรศาสตร์เพื่อการตัดสินใจเชิงธุรกิจ เกื้อ วงศ์บุญสิน (2545: 19-21) ได้กล่าวไว้ว่าประชากรศาสตร์เชิงธุรกิจเป็นศาสตร์ในการศึกษาวิเคราะห์ เน้นถึงผลกระทบระหว่างตัวแปรทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ การศึกษา ต่อพฤติกรรมของตัวบุคคล องค์การ ตลอดจนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ จึงมีความจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค (Consumer) สินค้าที่ธุรกิจนั้นดำเนินอยู่ ยังมีข้อมูลของผู้บริโภคมากเท่าไรก็จะทำให้การวางแผนทางธุรกิจดำเนินการได้อย่างรอบคอบ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยขออ้างอิงจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 53-55) โดยเลือกตัวแปรซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสเป็นตัวแปรที่นำมาพิจารณาการแบ่งส่วนทางการตลาดที่สำคัญ และนำมาศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมายว่า มีลักษณะอย่างไรนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป ดังนั้นในการวิจัยนี้จะนำตัวแปรด้านประชากรศาสตร์มาศึกษา เพื่อให้ทราบว่ามียุทธศาสตร์การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลอย่างไร

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

อินคริตี (2557: ออนไลน์) จากการศึกษาของสมาคม Renewal (Renewal Associates. 2003) กล่าวว่า PEST Analysis เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยอีกปัจจัยที่สำคัญ คือ P – Politic: ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

Marketeer (2559) กล่าวถึง PEST Analysis ว่าเป็นการวิเคราะห์ 4 เรื่องมหภาคที่สร้างผลกระทบได้ในระดับมากบ้างน้อยบ้างต่อทุกอุตสาหกรรมและทุกธุรกิจ และปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ได้แก่ Social and Culture ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง กระแส ค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ วิถี ฯลฯ ของผู้บริโภค เช่น ค่านิยมการต้องมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง การใช้สินค้าแบรนด์เนมหรือ ความนิยมสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นหรือตะวันตก ฯลฯ

จากรวรรณ สิทธิโชค (2554: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) อธิบายเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์จะต้องตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเพื่อประเมินโอกาส (Opportunities) และข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threats) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หลักนิยมทั่วไป คือใช้หลักที่เรียกกันว่า “PEST Analysis” หรือ “STEP Analysis

ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

อินควิตี (2557: ออนไลน์) อธิบายถึงปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ว่าเป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ ในบางช่วงเวลารัฐอาจมีการส่งเสริมการส่งออก ก็จะส่งผลให้ธุรกิจที่มีการส่งสินค้าไปขายนอกประเทศได้เปรียบ รวมไปถึงข้อตกลงและข้อตกลงกฎหมายทางการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐที่ทำให้เราต้องคอยปรับตัวหรือช่วยผู้ประกอบการตัดสินใจว่าเราพร้อมที่จะลงทุนในประเทศที่มีนโยบายแบบนี้หรือไม่ โดยปัจจัยทางการเมืองที่ควรนำมาวิเคราะห์โดยใช้ PEST ได้แก่

- สถานะความมั่นคงและรูปแบบของทางรัฐบาลว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด
- ปัญหาคอร์รัปชันที่มีในประเทศมีมากจนภาวเสียของประชาชนไม่ได้ถูกนำไปส่งเสริมในด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ

- อิสระและเสรีภาพในการทำธุรกิจหลากหลายรูปแบบของแต่ละท้องถิ่น
- กฎระเบียบปฏิบัติและข้อห้ามในการทำธุรกิจ
- การควบคุมการนำเข้าและการส่งออก
- มีการเรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมและการจัดเก็บภาษีอย่างไร
- กฎหมายในด้านต่างๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น
- การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้ความคุ้มครองอย่างไร และครอบคลุมแค่ไหน

สมพร น้อยสำราญ (2558) อธิบายรายละเอียดสภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors) ได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านการเมือง องค์กรจะต้องติดตามการดำเนินงานทางการเมือง เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ เพราะปัจจัยเหล่านี้มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ ทั้งทางบวกและทางลบขึ้นอยู่กับว่าผลกระทบดังกล่าวเป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อองค์กร เช่น นโยบาย และเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมือง และนโยบายของรัฐที่มีผลต่ออุตสาหกรรม

2. ปัจจัยทางด้านกฎหมาย เช่น การแก้ไขกฎหมายและการปรับปรุงระเบียบ ต่างๆ ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทางการบริหาร ฯลฯ โดยกฎหมายบางอย่างนั้นจะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กร แต่กฎหมายบางอย่างก็ขัดต่อการดำเนินกลยุทธ์ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องพิจารณาว่าข้อกฎหมายนั้นจะเอื้อประโยชน์หรือเป็นอุปสรรคต่อองค์กร

ปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศที่ผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมได้ แต่การเข้าใจและรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้สามารถลดความเสี่ยงจากความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ ในปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและกฎหมายนั้นผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการศึกษาและให้ความสำคัญในการเข้าใจถึงสภาวะทางการเมืองและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งการมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายของประเทศคู่ค้า เพื่อหลีกเลี่ยงการทำผิดระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายโดยไม่ตั้งใจ และมีการติดตามถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินกลยุทธ์ในการทำธุรกิจสามารถเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

โครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรอย่างยั่งยืน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า

ปัจจัยด้านนโยบาย (Politic) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรที่สำคัญ สามารถสรุปดังนี้

1. **นโยบายการสร้างความมั่นคงด้านอาหารส่งผลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมอาหารในระยะยาว** โดยการจัดสรรทรัพยากรการผลิต และผลผลิตพืชอาหารให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนในประเทศในระยะยาว ทั้งนี้นโยบายดังกล่าวจะส่งผลต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมอาหารเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการบริโภคอาหารภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของจำนวนประชากรในอนาคต

2. **นโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนส่งผลต่อความการขยายตัวของอุตสาหกรรม การผลิตเอทานอลและไบโอดีเซล** โดยนโยบายของภาครัฐได้สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานชีวภาพ 2 ชนิด คือ เอทานอลและไบโอดีเซล เพื่อลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ ทั้งนี้แผนการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนของภาครัฐที่สำคัญ คือ แผนการพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายของการใช้พลังงานทดแทนแต่ละชนิดทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว จากแผนดังกล่าวจะส่งผลให้ตลาดมีความต้องการพลังงานชีวภาพ 2 ชนิด คือ เอทานอลและไบโอดีเซล เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นโอกาสของอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานชีวภาพ ที่ใช้วัตถุดิบจากมันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน

3. **นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร** โดยมีการให้ความสำคัญกับการนำเอาผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่กระบวนการแปรรูปในระดับอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ในรูปของวัตถุดิบหรือผลผลิตที่มีการแปรรูปขั้นต้นที่มีมูลค่าต่ำ อาทิ

การสนับสนุนให้มีการนำเอาผลผลิตยางพาราที่ได้เข้าสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งออกทดแทนการส่งออกในรูปแบบของยางแท่งและวัตถุดิบขั้นต้นที่มีมูลค่าต่ำ

4. นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการเกษตร จากนโยบายของภาครัฐในช่วงเวลา ที่ผ่านมีการวางแผนและดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบการขนส่ง ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ระบบชลประทาน และระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการ ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการเกษตรและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ อย่างไรก็ตามในส่วนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในโครงการขนาดใหญ่ (Mega-Project) มีความล่าช้าในการพิจารณาของภาครัฐ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก มีขั้นตอนการพิจารณาที่ซับซ้อน อันถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลในทางลบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการเกษตรในภาพรวม

ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal) ปัจจัยทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร สามารถสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. มาตรการควบคุมคุณภาพมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมและความปลอดภัยของประเทศ ไทย เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายและมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพ กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยอาหารจำนวนมากที่มีการบังคับใช้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการเกษตร ซึ่งส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ในด้านความน่าเชื่อถือของสินค้าเกษตรและอาหารของประเทศไทยทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดโลก

2. ประเทศไทยมีการออกกฎหมายและกำหนดมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนมีการใช้พลังงานทดแทนซึ่งจะส่งผลดีต่อการผลิตอุตสาหกรรมการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ เช่น การใช้มาตรการทางด้านภาษีเพื่อสร้างส่วนต่างของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเบนซินและดีเซล รวมถึงการบังคับให้เลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซินบางประเภทเพื่อให้ประชาชนหันมาใช้พลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ ตลอดจนภาคการเกษตรที่เป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบในการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ

3. การพัฒนารูปแบบมาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศคู่ค้าเป็นอุปสรรคในการขยายตลาดการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ปัจจุบันประเทศผู้นำเข้าสินค้าเกษตรแปรรูปจากประเทศไทยหลาย ๆ ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงมาตรการการกีดกันทางการค้าโดยใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น การใช้มาตรการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของสินค้า การกีดกันโดยใช้มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น Carbon footprint รวมถึงมาตรการป้องกันการทุ่มตลาด ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกผลผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปของประเทศไทย ทั้งนี้ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต้องมีการศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้สามารถดำเนินการผลิตสินค้าและวางแผนการตลาดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกได้

ดังนั้น จากแนวคิดปัจจัยทางนโยบายและการเมืองจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ ในบางช่วงเวลารัฐอาจมีการส่งเสริมการส่งออก ก็จะส่งผลให้ธุรกิจที่มีการส่งสินค้าไปขายนอกประเทศได้เปรียบ รวมไปถึงข้อตกลงและข้อกำหนดทางการค้า จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ นโยบายการส่งเสริมจากรัฐบาล กฎระเบียบปฏิบัติและข้อห้ามในการทำธุรกิจ การควบคุมการนำเข้าและการส่งออก และกฎหมายในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

อินควิตี (2557: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) จากการศึกษาของสมาคม Renewal (Renewal Associates, 2003) กล่าวว่า PEST Analysis นั้นคือเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยอีกปัจจัยที่สำคัญ คือ E – Economic: ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นธุรกิจที่รู้แนวโน้มของตลาดจากปัจจัยภายนอกก่อนย่อมได้เปรียบในการทำธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการได้เตรียมพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ รอบตัวที่เรากำหนดไม่ได้ แต่สามารถปรับตัวตามได้ ซึ่ง PEST Analysis ถือเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างมากในการแก้ปัญหาในส่วนนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการไปลงทุนกับธุรกิจในประเทศที่เรายังไม่รู้จักทั้งในด้านวัฒนธรรมและการลงทุน เครื่องมือชิ้นนี้ก็จะช่วยให้เราตัดปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เพื่อให้สามารถลงทุนเดินหน้าทำการตลาดหรือพัฒนาธุรกิจให้ไปข้างหน้าอย่างมั่นคง

สมพร น้อยสำราญ (2558) ได้กล่าวถึง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป (PEST Analysis) ว่าเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป เป็นปัจจัยภายนอกในระดับกว้าง จะไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานขององค์กร แต่สามารถมีอิทธิพลหรือผลกระทบทางอ้อมต่อการปฏิบัติการขององค์กร ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เทคโนโลยี

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

อินควิตี (2557: ออนไลน์) จากการศึกษาของสมาคม Renewal (Renewal Associates, 2003) อธิบายถึง ส่วนประกอบของ PEST Analysis ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ว่าเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งมีผลกับทุกๆ ธุรกิจโดยตรงเป็นอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของประเทศ

เป็นตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนดตลาดขนาดใหญ่ในประเทศอีกด้วย ซึ่งปัจจัยในหัวข้อนี้สามารถช่วยเราวางแผนธุรกิจว่าจะเลือกดำเนินการเป็นระยะสั้นหรือระยะยาวจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคตได้อีกด้วย โดยเราสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้จากหัวข้อเหล่านี้

ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ย ข้อมูลจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2558: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) เปิดเผยว่า จากสถานการณ์เงินเฟ้อเดือนมีนาคม ปี 2558 ติดลบ 0.57% ซึ่งสูงสุดในรอบ 5 ปี 6 เดือน แต่ยังไม่ใช่ภาวะเงินฝืด เนื่องจากประชาชนยังซื้อสินค้าและผู้ประกอบการไม่ได้ลดกำลังการผลิตลง โดยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ภาวะเงินเฟ้อหรือภาวะเงินฝืดนั้น ประกอบด้วย ระดับราคาสินค้าและบริการ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจจะมีเพียงพอหรือไม่ อัตราดอกเบี้ยที่จะส่งผลโดยตรงอัตราเงินเฟ้อหรือภาวะเงินฝืด

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทในประเทศไทย ข้อมูลจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2558: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) เปิดเผยว่ารวมถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือค่าเงินบาทของไทยจะแข็งหรืออ่อนมากน้อยเพียงใดที่มีผลกระทบต่อส่งออกสินค้าและบริการ ด้วย ประกอบกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลงจากปัจจุบันที่เฉลี่ย 35.50 - 36.00 บาท ซึ่งจะส่งผลดีกับราคาส่งออกสินค้าเกษตรไทย

อัตราการว่างงานของคนในประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะข้อมูลจาก รองเลขาธิการสภาพัฒน์ (ไทยรัฐ. 2558: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) ระบุว่า สถานการณ์การมีงานทำหรือการจ้างงานในไตรมาสแรกของปี 2558 ที่ผ่านมามีประเด็นที่น่าสนใจคือ ไตรมาสแรกของปี มีผู้มีงานทำ 37.6 ล้านคน ลดลง 0.5 เปอร์เซ็นต์ จากไตรมาสเดียวกันของปี 2557 ซึ่งมีผู้มีงานทำ ลดลงไป 200,000 คน โดยภาคเกษตร คือลดลงถึง 4.4 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุเกิดจากผลผลิตและราคากองการเกษตรมีทิศทางลดต่ำลง

อัตราค่าแรงขั้นต่ำและค่าแรงของพนักงานโดยเฉลี่ย ข้อมูลจาก รองเลขาธิการสภาพัฒน์ (ไทยรัฐ. 2558: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) ระบุว่า ค่าจ้างแรงงานภาคเกษตรค่อนข้างต่ำอยู่แล้ว เฉลี่ยรายละ 5,700 บาทต่อเดือนเท่านั้น ต่ำกว่าภาคนอกเกษตรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,500 บาท ถึงเท่าตัว

กำลังซื้อของผู้คนในประเทศ ข้อมูลจากประชาชาติธุรกิจออนไลน์ (2560: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) เปิดเผยว่า ภาวะเศรษฐกิจโลกอยู่ในช่วงขาลง ส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อตลาดส่งออกหดตัวและราคาต่อหน่วยสินค้าเกษตรลดลง โดยช่วง 11 เดือนแรก (มกราคม-พฤศจิกายน 2559) ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรรวม ลดลง 3.8% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน สำหรับแนวโน้มการส่งออกข้าว-มันสำปะหลัง-ยางพาราในปี 2560 ยังมีปัจจัยบวกจากทิศทางราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น หลังจากกลุ่มโอเปกลดกำลังการผลิตลง มีผลทำให้กำลังซื้อของประเทศผู้ผลิตน้ำมันฟื้นตัว น่าจะทำให้ราคาต่อหน่วยของการส่งออกมีแนวโน้มดีขึ้น

เขตแดนราคาของสินค้าและบริการที่เราสนใจ ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2559: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึงภาพรวมราคาสินค้าเกษตรว่าวัดจากดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเดือนเมษายน 2559 มีค่า 13767 สูงขึ้นจากเดือนเมษายน 2558 ร้อยละ 4.98 ซึ่งเพิ่มขึ้นเกือบทุกกลุ่มสินค้า ยกเว้นกลุ่มธัญพืชและพืชอาหาร เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ดัชนีราคาสูงขึ้น ร้อยละ 2.73

ตลาดหุ้นของประเทศ ข้อมูลจากบริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด (SCBS) (2559: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) ประเมินช่วงครึ่งหลังปี 2559 SET มีแนวโน้มขาขึ้น ประเมินดัชนีขึ้นขึ้นแต่ละระดับ 1550 -1600 จุด รับผิดชอบจากเศรษฐกิจภายในประเทศที่เริ่มฟื้นตัวดีขึ้นจริง โดยเฉพาะแนวโน้มการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนที่เร่งตัวขึ้น ด้วยปัจจัยหนุนจากรายได้เกษตรกรที่แข็งแกร่งมากขึ้น

วงจรของธุรกิจที่เราสนใจ ข้อมูลจากประชาชาติธุรกิจออนไลน์ (2559: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) กล่าวว่า เทรนด์สุขภาพต้นสินค้าออร์แกนิกกว่า 2,000 ล้านโตต่อเนื่อง ธุรกิจหันเพิ่มน้ำหนักผลิตสินค้า โดยเฉพาะเลมอนฟาร์มคนเมืองรักสุขภาพมีการเพิ่มซื้อป และร้านอาหารออร์แกนิกรับไลฟ์สไตล์เร่งรีบ แม้อัตราสินค้าออร์แกนิกจะยังมีขนาดเล็กหรือมีมูลค่าอยู่ในหลักพันล้านบาท แต่ด้วยเทรนด์ของผู้บริโภคยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากขึ้น ทำให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของวัยรุ่น วัยทำงาน ตลอดจนคนสูงวัยในยุคนี้ โดยเฉพาะกลุ่มคนเมืองที่มีไลฟ์สไตล์เร่งรีบและมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว จนทำให้ผู้ประกอบการหันมารวมชิงส่วนแบ่งตลาดมากขึ้น

กัญญาณัฐ ทรัพย์บุญยากร และคณะ (2553) ได้อธิบาย ถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจว่าเป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจระดับมหภาคหรือระดับจุลภาค ซึ่งหมายถึงระบบเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ผลผลิตมวลรวมในประเทศ

การค้าระหว่างประเทศและดุลการชำระเงิน อัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราการว่างงาน ภาวะการจ้างงานและค่าแรง การลงทุนภาคเอกชน ดัชนีที่ใช้ อัตราเพิ่มของระดับราคาและดัชนีราคา ราคาน้ำมันดิบ ภาษีอากรและการใช้จ่ายของรัฐบาล หนี้สาธารณะ เงินคงคลัง การเงินการธนาคาร และสภาพปัญหาของสาขาพัฒนา/บริการ

สมพร น้อยสำราญ (2558) อธิบายรายละเอียด สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป (PEST Analysis) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) ได้ดังนี้

เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงการจัดสรรทรัพยากรทางการบริหาร และมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์กรอย่างสูง เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษี อัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงาน ฯลฯ ประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจก็คือการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจในอนาคต เพื่อที่องค์กรจะได้สามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อยอดขายของผู้ประกอบการ หากผู้ประกอบการมีการติดตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า

อย่างต่อเนื่องจะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิตและการขายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ช่วยลดโอกาสในการผลิตสินค้ามากกว่าความต้องการจนต้องยอมลดราคาสินค้าและส่งผลกระทบต่อไรของผู้ประกอบการ และการติดตามเสถียรภาพความมั่นคงและการเติบโตของเศรษฐกิจ รวมถึงการจัดการทางด้านเศรษฐกิจของภาครัฐด้วย

โครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร จะเป็นการวิเคราะห์ในมุมมองทางด้านผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม การผลิต และการค้าของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงประเด็นทางด้านการตลาดและการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. การส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นมูลค่ามหาศาล ทั้งนี้การแปรรูปผลผลิตจากภาคเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ ถือเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบจากภาคการเกษตร ซึ่งมูลค่าเพิ่มหรือรายได้ที่เกิดขึ้นนั้นจะกระจายไปสู่เกษตรกรและภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลดีต่อสถานะเศรษฐกิจโดยรวม โดยเฉพาะการส่งออกผลผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป และผลิตภัณฑ์แปรรูป จากมันสำปะหลังและยางพาราของประเทศไทยที่มีการเชื่อมโยงสายโซ่อุปทานการผลิตตั้งแต่ระดับต้นน้ำ (ภาคการเกษตร) ไปจนถึงระดับกลางน้ำ และปลายน้ำ (ภาคอุตสาหกรรมและการค้า) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยรวมทั้งในระดับของท้องถิ่นและในระดับประเทศ

2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพ ส่งผลดีต่อสถานะเศรษฐกิจ โดยรวมของประเทศ ทั้งนี้การผลิตพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพ 2 ชนิด คือ เอทานอล และไบโอดีเซล ถือเป็นแนวทางหลักในการลดการสูญเสียเงินตราของประเทศจากการนำเข้าพลังงานเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และเป็นการช่วยลดราคาลงทุนเชื้อเพลิงของประเทศโดยรวมให้ลดลง ซึ่งจะส่งผลดีต่อต้นทุนการผลิตสินค้าและการใช้พลังงานเพื่อกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนในประเทศ นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อภาคการเกษตรจากการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรอีกด้วย

3. การขาดความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน และการรวมกลุ่ม/เครือข่ายในลักษณะของ คลัสเตอร์ อันเป็นปัญหาสำคัญของการดำเนินงานของทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเกษตรของไทย อันส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต นับตั้งแต่การผลิตวัตถุดิบในภาคเกษตร การแปรรูปในระดับอุตสาหกรรมและการวางแผนการตลาดที่ยังขาดความสอดคล้องในการดำเนินงาน รวมถึงปัญหาขาดการกำหนดมาตรฐานสินค้าร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการและผู้บริโภคในระดับต่างๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าว ส่วนหนึ่งเกิดจากลักษณะของการดำเนินธุรกิจโดยรวมของประเทศที่มีผู้ประกอบการรายย่อยเป็นจำนวนมาก และขาดการรวมกลุ่มเพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาาร่วมกันทั้งภายในกลุ่มของผู้ประกอบการธุรกิจประเภทเดียวกันและกลุ่มธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่องกันในระบบห่วงโซ่อุปทาน

4. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรส่วนใหญ่ยังขาดการทำตลาดเชิงรุก และ ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลเชิงลึกในด้านการตลาด ทั้งนี้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรส่วนใหญ่ที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยจะไม่มีตราสินค้าเป็นของตนเอง และมีข้อจำกัดในด้านเงินทุน จึงขาดโอกาสในเข้าถึงและการศึกษาข้อมูลทางการตลาดในเชิงลึก อันจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรในระยะยาว ทั้งในด้านการตลาด เทคโนโลยีการผลิตและขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

5. การเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศเป็นโอกาสในการขยายตลาดสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตรของไทยในตลาดโลก ทั้งนี้ การทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศในการเปิดเสรีการค้าในสินค้า เกษตร (FTA) รวมถึงการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน (AEC) การลดข้อจำกัดทางการค้าตามข้อตกลงต่างๆ จะมีผลต่อการขยายตลาดสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรของโลกให้มีการเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทย สามารถส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรไปยังประเทศต่างๆ ที่มีการทำข้อตกลงได้เป็นจำนวนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเปิดเสรีทางการค้าดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อเชิงลบต่อการผลิตสินค้าเกษตรบางชนิดของไทยด้วย ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ภาครัฐและผู้ประกอบการต้องมีการพิจารณาถึงผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

ดังนั้น จากแนวคิดปัจจัยทางเศรษฐกิจจะทำให้เห็นว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนดตลาดขนาดใหญ่ในประเทศ ซึ่งสามารถช่วยในการวางแผนธุรกิจ โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางเศรษฐกิจ จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) และกัญญาณัญญ์ ทรัพย์บุญญากร และคณะ (2553) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ รายได้สุทธิต่อครัวเรือน เพดานราคาสินค้า กำลังซื้อของผู้บริโภค ต้นทุนที่ใช้ในการทำ การเกษตรว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

ส่วนประกอบของ PEST Analysis

อินควิตี (2557: ออนไลน์) จากการศึกษาของสมาคม Renewal (Renewal Associates, 2003) กล่าวว่า PEST Analysis เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยอีกปัจจัยที่สำคัญ คือ Social: ปัจจัยทางสภาพสังคม

Marketeer (2559) กล่าวถึง PEST Analysis ว่าเป็นการวิเคราะห์ 4 เรื่องมหภาคที่สร้างผลกระทบได้ในระดับมากบ้างน้อยบ้างต่อทุกอุตสาหกรรมและทุกธุรกิจ และปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ได้แก่ Social and Culture ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง กระแส ค่านิยม บรรทัดฐาน

ความเชื่อ วิธี ฯลฯ ของผู้บริโภค เช่น ค่านิยมการต้องมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง การใช้สินค้าแบรนด์เนมหรือ ความนิยมสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นหรือตะวันตก ฯลฯ

จากรูรณ สิทธิโชค (2554. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) อธิบายเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์จะต้องตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเพื่อประเมินโอกาส (Opportunities) และข้อจำกัดหรืออุปสรรค (Threats) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หลักนิยมทั่วไป คือใช้หลักที่เรียกกันว่า “PEST Analysis” หรือ “STEP Analysis”

ปัจจัยทางสังคม

Social: ปัจจัยทางสังคม อินควิตี (2557: ออนไลน์) อธิบายถึง ส่วนประกอบของ PEST Analysis ปัจจัยทางสังคม ดังนี้

ปัจจัยทางสังคม หมายถึงปัจจัยทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นๆ ว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะเริ่มทำการตลาดให้ได้ถูกทาง เพราะวิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชนนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป การที่จะเข้าไปทำตลาดในพื้นที่ต่างๆ เราต้องเข้าไปศึกษาในส่วนนี้ก่อนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและเป็นที่สนใจของคนในชุมชนในด้านที่ดีโดยไม่ส่งผลกระทบด้านลบใดๆ ต่อคนในชุมชนนั้นๆ ด้วย ได้แก่

มีการเพิ่มหรือลดของประชากรในสังคมมากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร (2554. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) เผยจำนวนและสัดส่วนประชากรในภาคเกษตรลดลงและเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น ภาครัฐจำเป็นต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องทั้งในด้าน การจัดหาสวัสดิการหรือหลักประกันทางสังคม พร้อมหาแนวทางในการเพิ่มแรงงานเกษตร รุ่นใหม่ รวมถึงการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมจากวิกฤตเศรษฐกิจ และการเพิ่มศักยภาพให้กับแรงงานในภาคเกษตร

ทัศนคติต่อการรักษาสีงแวดล้อมของคนในชุมชน เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะเป็น การปลูกฝังทัศนคติ การรู้จักการรักษาสีงแวดล้อม

การจับจ่ายใช้สอยของคนในชุมชนเน้นสินค้านำเข้าหรือสินค้าพื้นที่มากกว่ากัน ซึ่ง Brandbuffet (2560. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) ให้ข้อมูลว่า PayPal หนึ่งในผู้นำด้านการชำระเงินแบบดิจิทัลระดับโลก และอิปซอสส์ (Ipsos) นำเสนอรายงานการวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคในประเทศไทยจำนวน 800 คน เผยโอกาสใหม่สำหรับผู้ค้าออนไลน์ชาวไทยที่ต้องการขยายไปยังตลาดต่างประเทศ โดยปี 2560 คนไทยซื้อผ่านออนไลน์กว่า 3 แสนล้าน โดยในจำนวนคนไทยที่ซื้อผ่านออนไลน์ มี 2 ล้านคน ที่ซื้อขายออนไลน์ข้ามประเทศ (Cross-Border Commerce) คิดเป็นยอดใช้จ่ายรวมกว่า 60,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ผลวิจัยระบุว่าปีนี้ผู้บริโภคไทยจะเปลี่ยนมาใช้ช่องทางอีคอมเมิร์ซในชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยสินค้า 3 ประเภทที่คาดว่าจะมีการซื้อผ่าน

ช่องทางออนไลน์มากขึ้นในปี 2560 ได้แก่ ของใช้ในครัวเรือน (เติบโต 24%) สินค้าบริโภค อาทิ อาหาร เครื่องดื่มและแอลกอฮอล์ (เติบโต 21%) และ สินค้าสำหรับเด็กและทารก (เติบโต 16%) สะท้อนถึงทิศทางที่ผู้ประกอบการ ร้านค้าที่จะต้องหันมาบริการซื้อขายทางออนไลน์มากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน

ข่าวสารและการบอกต่อมีผลไม่น้อยแค่ไหน จากผลการศึกษาในช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน ปี 2556 ศูนย์วิจัยเอแบค นวัตกรรมทางสังคม การจัดการและธุรกิจ (SIMBA) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ไทยรัฐออนไลน์ 2556 และ Digital Media 2556) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 650 ตัวอย่าง ภายใต้การศึกษา “ออร์แกนิกไลฟ์สไตล์ของคนกรุง” และพบว่า มีผู้บริโภคมากถึง 86.9% ที่ระบุว่า เคยบริโภคอาหารออร์แกนิก โดย 21.7% รับประทานเป็นประจำหรือทุกวัน และสื่อที่ผู้บริโภคในกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารออร์แกนิกมากที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์ (70.6%) นิตยสาร (46.5%) และหนังสือพิมพ์ (34.5%)

พฤติกรรมอื่นๆ เช่น การดูแลสุขภาพ การใส่ใจสุขภาพ ความสะดวกจากการเดินทางในชุมชน รวมไปถึงวิถีชีวิตของคนในสังคม จากผลสำรวจของ จากการศึกษานี้ของ Leo Burnett (Marketingoops. 2560. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) พบว่าผู้บริโภคจะเป็นกลุ่มรักสุขภาพ ซึ่งจะมีลักษณะใส่ใจในสุขภาพอย่างมาก มีหลักการในการทานอาหาร เลือกอาหารตามหลักโภชนาการและคุณค่าทางอาหาร อาหารที่เลือกนั้นต้องมีคุณภาพ มาจากธรรมชาติล้วนๆ ไม่ผ่านกระบวนการปรุงแต่งหรือขัดสีใดๆ อาหารที่อยู่ในอุดมคติของกลุ่มคนเหล่านี้คือ อาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง สดใหม่ ตัวอย่างเช่นกลุ่มนักกีฬาที่ทานอาหารคลีน หรือกลุ่มคนที่ชอบอาหารออร์แกนิกนั่นเอง และเมื่อลงลึกถึงรายละเอียด ผลวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงเทรนด์ในเรื่องของสุขภาพ และความงาม พบว่า ผู้บริโภคยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้ ยิ่งเศรษฐกิจและการเมืองมีผลกระทบมากเท่าไร คนเหล่านี้ก็ยิ่งต้องดูแลสุขภาพให้พร้อมอยู่เสมอ และยินดีจ่ายแพงขึ้นกว่าเดิมด้วยซ้ำ หากเป็นสินค้าที่มีความเกี่ยวข้องและโดนใจ โดยเฉพาะการใช้จ่ายเพื่อความงามนั้น มีสัดส่วนตัวเลขอยู่ถึง 72% หมายความว่าเทรนด์ในแง่ของเฮลท์แอนด์บิวตี้ยังมีโอกาสสูง

พฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า จากการศึกษานี้ของ Leo Burnett (Marketingoops. 2560. ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) พบว่า ผู้บริโภคในปัจจุบันเลือกซื้อและบริโภคอาหารสามารถเปลี่ยนแปลงแรงขับได้จากสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเปลี่ยนไปเป็น อาหารที่มีสุขภาพและโภชนาการที่ดีกว่า 29%

อัตราการอพยพเข้าหรือออกของคนในชุมชน คุณภาพชีวิตการเป็นอยู่ รวมถึงอายุและเพศ การแบ่งชนชั้นวรรณะ และสิทธิเสรีภาพของผู้คน

สมพร น้อยสำราญ (2558) อธิบายรายละเอียด สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป (PEST Analysis) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-Culture Factors) ว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับลักษณะทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การซื้อของผู้บริโภค ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงปัจจัย เหล่านี้โดยจะต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงใน

ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดจนจะต้องพยายามมองหาโอกาสหรืออุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์กร เพื่อนำมาใช้ประกอบในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม เช่น โครงสร้างทางเพศและอายุ ระดับการศึกษา ทักษะคิด ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณีตลอดจนพฤติกรรมกรรมการบริโภคนโยบาย

การเข้าใจถึงลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของผู้ประกอบการ จะทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงความต้องการ ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้ โดยการศึกษาวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม โครงสร้างทางสังคม และกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสังคม

จากรูวรรณ สิทธิโชค (2554: ออนไลน์) อธิบายเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Component) ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึง โครงสร้างทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร อาทิ ระดับการศึกษาและอัตราการรู้หนังสือของประชากร จำนวนประชากร โครงสร้างของประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรม แบบแผนการดำเนินชีวิตและพฤติกรรม การประกอบอาชีพ คุณภาพชีวิต ลักษณะของชุมชน และการตั้งถิ่นฐาน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกระจายรายได้และความเป็นธรรมในสังคม สภาพของบ้านเมืองและลักษณะทางภูมิศาสตร์ โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร รวมไปถึงระบบ นิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

โครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึง ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social & Culture) ว่าเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้าน สังคมและวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรจะก่อให้เกิดผลดีต่อสภาวะเศรษฐกิจสังคม ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรทั้งในส่วนของการลงทุน การผลิตและการค้าจะก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับสังคมโดยรวม ทั้งในส่วนของ เกษตรกรที่จะมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร การจ้างงานในส่วนของผู้ใช้แรงงาน การ สร้างโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการค้าในภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ประเทศไทยยังมี แรงงานในภาคอุตสาหกรรมที่มีทักษะและมีคุณภาพอันจะเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมต่อการพัฒนา ด้าน การขยายขนาดการลงทุนของอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศไทยในระยะยาว

2. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลก และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของ ประชากร ส่งผลต่อปริมาณความต้องการและความหลากหลายของสินค้าอุตสาหกรรม เกษตรในตลาดโลก โดยการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของประชากรโลก จะส่งผลดีต่อการขยาย ตลาดการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร โดยเฉพาะในส่วนของอุตสาหกรรมอาหาร นอกจากนี้ ตลาดจะมีความต้องการสินค้าที่มีความหลากหลายโดยจะเฉพาะสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและ

ที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าในแต่ละกลุ่มย่อยๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรรายใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างเหมาะสม

3. การเปลี่ยนแปลงด้านนิยามและระดับมาตรฐานความปลอดภัยของผู้บริโภคต่อสินค้าเกษตร ปัจจุบันผู้บริโภคทั่วโลกได้มีการตระหนักถึงความปลอดภัยในการเลือกบริโภคอาหาร อันเป็นกระแสที่กดดันให้ผู้ผลิตอาหารต้องมีการเข้มงวดในการควบคุมมาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาหาร ซึ่งรวมถึงขั้นตอนของการคัดเลือกวัตถุดิบ การแปรรูปและการเก็บรักษาสินค้าเกษตรแปรรูป

4. การต่อต้านของชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการลงทุนของภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมมักจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งนำมาสู่การประท้วงและต่อต้านจากทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนและประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการดำเนินการพัฒนาของอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคตจะต้องมีการพัฒนากระบวนการป้องกัน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น จากแนวคิดปัจจัยทางสังคมจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และชีวิตการเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร ก่อนที่จะเริ่มทำการตลาดให้ได้ถูกทาง เพราะวิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชนนั้นก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางสังคม จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติการรักษาสีสิ่งแวดล้อม ข่าวสาร พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่อย่างไร

5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยี

ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ

จากการศึกษาของสมาคม Renewal อธิบายถึง ส่วนประกอบของ PEST Analysis ได้แก่ T – Technology: ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ (อินควิตี. 2557: ออนไลน์) ดังนี้

ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เป็นปัจจัยที่สำคัญโดยแต่ละพื้นที่ในการทำธุรกิจก็มีการพัฒนาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่แตกต่างกันออกไป บางชุมชนอาจอาศัยอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยี แต่กับบางชุมชนกลับต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก รวมไปถึงแนวโน้มในอนาคตว่าถ้าในอนาคตมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาและธุรกิจเราจะเป็นอย่างไร อย่างเช่น ธุรกิจร้านเช่าวีดีโอรายใหญ่อาย่ Blockbuster ก็ต้องประสบปัญหาอย่างจังเมื่อต้องเผชิญกับเทคโนโลยีอย่างภาพยนตร์ระบบไฟล์ดิจิทัลที่สามารถดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ตได้

สะดวกสบายมาก เป็นต้น ดังนั้นหัวข้อปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ควรคำนึงถึงในด้านล่างนี้จึงมีความสำคัญมากในการทำธุรกิจในยุคปัจจุบัน

- เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานของพื้นที่นั้น
- อัตราการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
- ปริมาณนักสร้าง และนักพัฒนา
- ระดับของเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมในชุมชน
- เทคโนโลยีการสื่อสาร
- การเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ

สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป (สมพร น้อยสำราญ, 2558) อธิบายรายละเอียด (PEST Analysis) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) ได้ดังนี้

การเข้ามาของเทคโนโลยีใหม่ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อองค์กรในแง่ของระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น การผลิตสินค้าหรือการให้บริการมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน กระบวนการผลิต การผลิตคิดค้นทางเทคโนโลยีต่างๆ เครื่องจักรกลทางอุตสาหกรรม เครื่องจักรสมองกล และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ

เทคโนโลยีต่างๆที่ทันสมัยมาช่วยกระบวนการผลิต การขนส่ง การทำธุรกรรมการเงิน การติดต่อสื่อสาร รวมถึงการบริหารจัดการต่างๆ จะช่วยความได้เปรียบในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งจะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความแม่นยำ ช่วยในการรักษาคุณภาพของสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต ผู้ประกอบการจึงต้องมีการติดตามเทคโนโลยีต่างๆ และนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจและให้ทันต่อการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่มีความรวดเร็วในปัจจุบัน

โครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (ออนไลน์) กล่าวถึง ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) ว่าเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร สามารถสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ปัจจุบันการพัฒนาของเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างมาก โดยประเทศไทยได้มีการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อยกระดับกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตรให้มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่ทันสมัย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมเกษตรในอนาคต

2. ปัญหาการประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งขาดองค์ความรู้และเงินทุนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value added) และคุณค่าสินค้า (Value Creation)

ปัจจุบันการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปของประเทศไทยยังขาดการพัฒนาระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากระบบการผลิตสินค้าส่วนใหญ่ ยังเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ล้าสมัยสิ้นเปลืองพลังงานและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังขาดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ โดยสินค้าส่วนใหญ่จะมีกระบวนการแปรรูปในขั้นต้นเท่านั้น โดยเฉพาะสินค้าจากภาคเกษตรที่มีการผลิตและส่งออกในลักษณะของวัตถุดิบที่มีราคาต่ำ ซึ่งเป็นการสูญเสียโอกาสในการสร้างรายได้จากการแปรรูปเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูง

ดังนั้นจากแนวคิดปัจจัยทางเทคโนโลยีจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการทำธุรกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางเทคโนโลยี จากอินครวดี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานในการทำ การเกษตรออร์แกนิก และการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้

ชวาล แพร้นกุล (2516: 11) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริงและรายละเอียดของเรื่องราวและการกระทำใดๆ ที่บุคคลได้สะสมและถ่ายทอดต่อๆ มาตั้งแต่ในอดีต และบุคคลสามารถรับทราบสิ่งเหล่านี้ได้

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2535: 49) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง กฎเกณฑ์ ข้อเท็จจริงและข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับและสะสมในรูปของการจำ

จำนง พรายแย้มแข (2531: 44) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวทั้งปวงของประสบการณ์ที่ผ่านมา รวมถึงที่สัมพันธ์กันกับประสบการณ์นั้นๆ ด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520: 10) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการฝึกหรือโดยการมองเห็นความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมายทฤษฎี ข้อเท็จจริง กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543: 185-189) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข่าวสารที่เก็บไว้ในความทรงจำ ส่วนหนึ่งของข่าวสารทั้งหมดเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้บริโภคในตลาดเรียกว่า ความรู้เกี่ยวกับผู้บริโภค (Consumer knowledge) ซึ่งอาจจะศึกษาได้โดยการตอบคำถามดังนี้ คือ ผู้บริโภคจะรู้อะไร ความรู้จัดระเบียบอยู่ในความทรงจำ ในรูปใดและจะวัดความรู้ได้อย่างไร

เนื้อหาของความรู้ (The content of knowledge)

เนื้อหาของความรู้ คือ คำตอบของคำถามข้างบนนี้เกี่ยวกับผู้บริโภครู้อะไรนั้นขึ้นอยู่กับความเข้าใจในสิ่งที่ถูกบรรจุอยู่ในความทรงจำ นักจิตวิทยาได้จำแนกไว้ว่ามีความรู้อยู่ 2 ประเภท ดังนี้ (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 186-189)

Declarative knowledge หมายถึง ข้อเท็จจริง (Subjective Fact อันเกิดจากการนึกเอาเอง) ที่เรารู้ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Episodic knowledge ซึ่งเกี่ยวข้องกับข่าวสารที่ผูกพันกับระยะเวลา กับ Semantic knowledge บรรจุความรู้ที่สรุปย่อเอาไว้ (Generalized knowledge)

Procedural knowledge หมายถึง ความเข้าใจการนำเอาข้อเท็จจริงเหล่านี้ไปใช้ข้อเท็จจริงเหล่านี้เกิดจากที่ผู้บริโภคนึกเอาเอง เพราะมันไม่จำเป็นต้องผูกพันกับสิ่งที่ป็นจริงที่เราเห็นได้ (Objective Reality) เช่น ผู้บริโภคอาจเชื่อว่า ราคาเป็นเครื่องชี้คุณภาพ แม้แต่เมื่อจริง ๆ แล้วมันไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ประเภทความรู้

จากบทความวารสารของบริษัท Ecoz-Alen of Hamilton (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 186-189; ฉบับ Second quarter. 199) ชื่อ The Right Path to Knowledge Management ว่าความรู้ (Knowledge) แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. Craft ความรู้ชนิดนี้จะเกิดขึ้นในตัวคนที่ทำงานมานาน และเป็นงานที่บุคคลนั้นสร้างสรรค์ขึ้นมาเอง เป็นความรู้ที่มีการปรับเปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา จึงเหมาะกับสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นความรู้ที่ถ่ายทอดกันได้ยาก มักใช้เวลายาวนานในการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังยากต่อการที่จะถ่ายทอดได้อย่างตรงกับที่ครูต้องการ เช่น ความรู้ในงานการผลิตศิลปหัตถกรรม

2. Practical ความรู้ชนิดนี้จะเกิดขึ้นจากการทำงานตามคำสั่งซ้ำ ๆ แต่ละคนจะคิดและปรับตัวให้เข้ากับสายพานการผลิต เมื่อพวกเขาคุ้นเคยกับงานแล้วจะสามารถหยิบจับเครื่องมือต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องใช้ตามองความรู้เหล่านี้เกิดขึ้นกับคนรุ่นหนึ่งและสามารถถ่ายทอดไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้ง่ายประโยชน์ของความรู้เหล่านี้เห็นได้เด่นชัด และสามารถสอนกันได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้แรงงาน

3. Architectural ความรู้เหล่านี้จะเกิดขึ้นกับการได้คิด และปรับปรุงกระบวนการผลิตต่าง ๆ วิธีที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของระบบงานค่อย ๆ เปิดเผยตัวเองขึ้นมา และกลายเป็นความรู้ในตัวคนเหล่านั้น คนพวกนี้สามารถกลับมานั่งโต๊ะแล้วออกแบบกระบวนการผลิตใหม่ ๆ ได้มากมาย และสามารถประมาณความสามารถของกระบวนการผลิตเหล่านั้นได้อย่างแม่นยำ ความรู้ประเภทนี้เป็นส่วนผสมระหว่างความรู้ 2 แบบแรก และเป็นสุดยอดของความรู้ ทั้งนี้เพราะช่วยพัฒนาวิธีการผลิตได้ในระดับสูง ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มความเร็วในการทำงาน คนที่มีความรู้ประเภทนี้หายาก คนที่สร้างความรู้ประเภทนี้จะต้องมีความสามารถสูงเป็นคนฉลาดและช่างสังเกต การสร้างคนประเภทนี้จึงค่อนข้างยากแต่เมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจประเภทนี้จะสามารถถ่ายทอดให้แก่คนอื่น (ที่มีความ

ฉลาดในระดับเดียวกัน) ได้ง่าย ความรู้ประเภทนี้จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดที่สามารถพัฒนาสังคมได้ การก่อตัวของความรู้ทางด้านนี้จะสามารถทำได้แทบจะนับไม่ถ้วนแต่ต้องใช้เวลาและโอกาส

พฤติกรรมด้านความรู้หรือความสามารถทางด้านสติปัญญาออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงลำดับจากความสามารถขั้นต่ำไปสูง ดังนี้ (Bloom; & others. 1972: 359)

1. ความรู้ - ความจำ (Knowledge or Recall) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจำได้หรือระลึกได้ เป็นความรู้ในเรื่องเฉพาะๆ เช่น ความรู้คำศัพท์เฉพาะ ความรู้ในข้อเท็จจริงบางอย่าง เป็นความรู้ในเรื่องวิธีการจัดกระทำเฉพาะเรื่อง และเป็นความรู้ในเรื่องนี้ที่เป็นสากลและนามธรรมในสาขาต่างๆ เช่น ความรู้ในเรื่องกฎ ทฤษฎี โครงสร้าง

2. ความเข้าใจ (Comprehension or Understanding) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่าสามารถอธิบายได้ ขยายความด้วยคำพูดของตนเองได้ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือการตอบสนอง 3 แบบ คือ

2.1 การแปล (Translation)

2.2 การตีความหมาย (Interpretation)

2.3 การขยายความสรุปความ (Extrapolation)

3. การนำไปใช้ (Application) ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงว่า สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ และแตกต่างจากสถานการณ์เดิมได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ความสามารถแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ เหล่านั้นด้วยหรืออาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์มี 3 ความหมาย คือ

4.1 การวิเคราะห์ให้ได้หน่วยย่อย

4.2 การวิเคราะห์เนื้อหาความสัมพันธ์

4.3 การวิเคราะห์เนื้อหาหลัก

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวมความรู้และข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางที่นำไปสู่การแก้ปัญหาได้ การสังเคราะห์มี 3 ประเภท คือ

5.1 สังเคราะห์ให้ได้ผลเฉพาะเรื่อง

5.2 สังเคราะห์ให้ได้แผนงานปฏิบัติการ

5.3 สังเคราะห์ให้ได้ระดับนามธรรมที่สูงขึ้น

6. การประเมินค่า (Evaluations) ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

6.1 การประเมินที่อิงเกณฑ์ภายใน

6.2 การประเมินที่อิงเกณฑ์ภายนอก

ความหมายของความเข้าใจ

สำหรับความหมายของคำว่าความเข้าใจนั้น ได้มีนักวิชาการและผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ความหมายดังนี้คือ

บลูม และคณะ (Bloom; et al. 1971: 271) อธิบาย ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการที่คนขยายความรู้ความจำเป็นให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล แยกเป็น 3 ชั้นที่สำคัญ คือ การแปลความหมายของคำ ข้อความสัญลักษณ์ในงามุมใหม่ตามเนื้อเรื่องและหลักวิชาการนั้นๆ การตีความโดยเอาความหมายจากการแปลทั้งหมดมารวมกันแล้วสรุปหรือขยายความนั้นตามแนวใหม่ และทักษะใหม่ มุมมองใหม่เพื่อให้กว้างไกลไปจากข้อเท็จจริง โดยจะต้องให้ข้อมูลหรือแนวโน้มน้อยอย่างเพียงพอ

ไพศาล หวังพานิช (2526: 105) อธิบาย ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ไปดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้สามารถจับใจความ หรือเปรียบเทียบสิ่งที่มีลักษณะและสภาพคล้ายคลึงเป็นทำนองเดียวกับของเดิมได้ บุคคลที่มีความเข้าใจในสิ่งใดจะสามารถแปลความหมาย หรือตีความ หรือขยายความเกี่ยวกับสิ่งนั้นได้

จากความหมายต่างๆ ของความเข้าใจ สรุปได้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจในเนื้อหา ความสามารถในการนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับสถานการณ์ของตนเอง

การวัดความรู้ความสามารถ

การที่กล่าวว่าผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ที่จะนับว่า เป็นผู้มีความรู้ จะต้องมียุติกรรมทางจิตวิทยา 2 ประการ คือ จำเรื่องราวนั้นได้กับสามารถระลึกเรื่องราวนั้นออกมาจากความจำ (Memory) เป็นฝ่ายรับเก็บไว้ในตัว ความระลึก (Recall) เป็นฝ่ายจ่ายออกจากตัว การที่ใครกล่าวว่า “รู้แต่ พูดไม่ถูก” หรือ “รู้แต่นึกไม่ออก” นั้น แท้จริงก็คือผู้ที่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น เพราะเรายังไม่มีวิธีตรวจสอบว่าสมองของผู้นั้นได้บันทึกเรื่องนี้ไว้จริงๆ หรือไม่ เราต้องอาศัยพฤติกรรมที่ผู้นั้นแสดงสมรรถภาพสมองด้านการระลึกออกของความทรงจำนั่นเอง (ชวาล แพรัตกุล. 2516: 201)

1. ถาถามความรู้ในเรื่องเรื่องเป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหา ข้อเท็จจริงต่างๆ ของเรื่องราวทั้งหลาย ประกอบด้วยคำถามประเภทต่างๆ เช่น ศัพท์และนิยาม กฎและความจริง หรือรายละเอียดเนื้อหาต่างๆ

2. ความรู้ในวิธีการ เป็นการถามวิธีปฏิบัติต่างๆ แบบแผน ประเพณี ขั้นตอนการปฏิบัติทั้งหลาย เช่น ถาถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้นและแนวโน้มน การจัดประเภทและหลักเกณฑ์ต่างๆ

3. ถาถามความรู้รวบยอดเป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุปหรือหลักการของเรื่องที่เกิดจากการผสมผสานหลักเกณฑ์ เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลักหรือหัวใจของเนื้อหานั้นๆ การสร้างแบบทดสอบเพื่อเป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรมด้านความรู้ ความจำที่เป็นที่รู้จักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533: 38-41)

1. แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบต้องเขียนตอบ เป็นการยากที่จะควบคุมการตอบของผู้สอบได้ แบบทดสอบชนิดนี้ยังแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบที่ไม่จำกัดคำตอบ (Essay extended response) หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้สอบมีสิทธิในการตอบอย่างเสรี

1.2 แบบทดสอบที่จำกัดคำตอบ (Essay restricted response) หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้สอบมีสิทธิตอบจำกัด

1.3 แบบทดสอบแบบตอบสั้นๆ (Shot answer) หมายถึง แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบที่เป็นวลีเท่านั้น

1.4 แบบทดสอบแบบให้เติมคำให้สมบูรณ์ หมายถึง 3 แบบ ที่ต้องการให้เติมคำตอบ

2. แบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีรูปแบบ (Structure) มากที่สุด สามารถใช้วัดผลได้แบบทดสอบเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 แบบถูกผิด (True-False) คำถามชนิดนี้ถามถึงความจริง หลักการ กฎต่างๆ และการตีความ

2.2 แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching) ลักษณะของข้อสอบจะมี 2 คอลัมน์ หนึ่งเป็นชุดของคำถาม อีกคอลัมน์หนึ่งเป็นชุดของคำตอบ ซึ่งผู้ตอบจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพื่อให้สอดคล้องกับคำถาม

2.3 แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ข้อสอบประเภทนี้จะประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นส่วนของโจทย์ (Stem) อีกส่วนหนึ่งเป็นตัวเลือก (Alternative) มีตั้งแต่ 3-5 ตัวเลือก แบบทดสอบประเภทนี้จะวัดความสามารถของสมองตั้งแต่ต่ำไปจนถึงขั้นสูงๆ โดยคำตอบในตัวเลือกนั้นจะมีข้อถูกอยู่เพียงข้อเดียว ส่วนข้ออื่นๆ เป็นตัวลวง (Distracters) เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมาก เพราะมีข้อดีที่ว่าการให้คะแนนไม่ว่าใครตรวจ การให้คะแนนจะเท่ากันเสมอ

แบบทดสอบที่ดีต้องมีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นสูง สามารถที่จะจำแนกบุคคลที่มีความรู้กับบุคคลที่ไม่มีความรู้ (คนเก่ง-คนไม่เก่ง) ออกจากกันได้จริง ไม่ว่าแบบทดสอบนั้นจะเป็นแบบอัตนัยหรือปรนัย (จำนง พรายแย้มแซ. 2531: 24 - 29)

จากและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีจาก ไพศาล หวังพานิช (2526: 105) สรุปได้ว่า การวัดความรู้ความเข้าใจเป็นการวัดระดับความรู้ความสามารถในการจดจำ พิจารณาข้อเท็จจริงของข้อมูล ที่ได้รับการผสมผสานกับประสบการณ์เดิมของตนเอง โดยใช้การทดสอบแบบถูกผิด (True-False) คำถามชนิดนี้ถามถึงความจริง หลักการ กฎต่างๆ และการตีความ อ้างอิงจาก รวีวรรณ ชินะตระกูล (2533: 38-41) และเพื่อนำมาวัดการสทอบความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

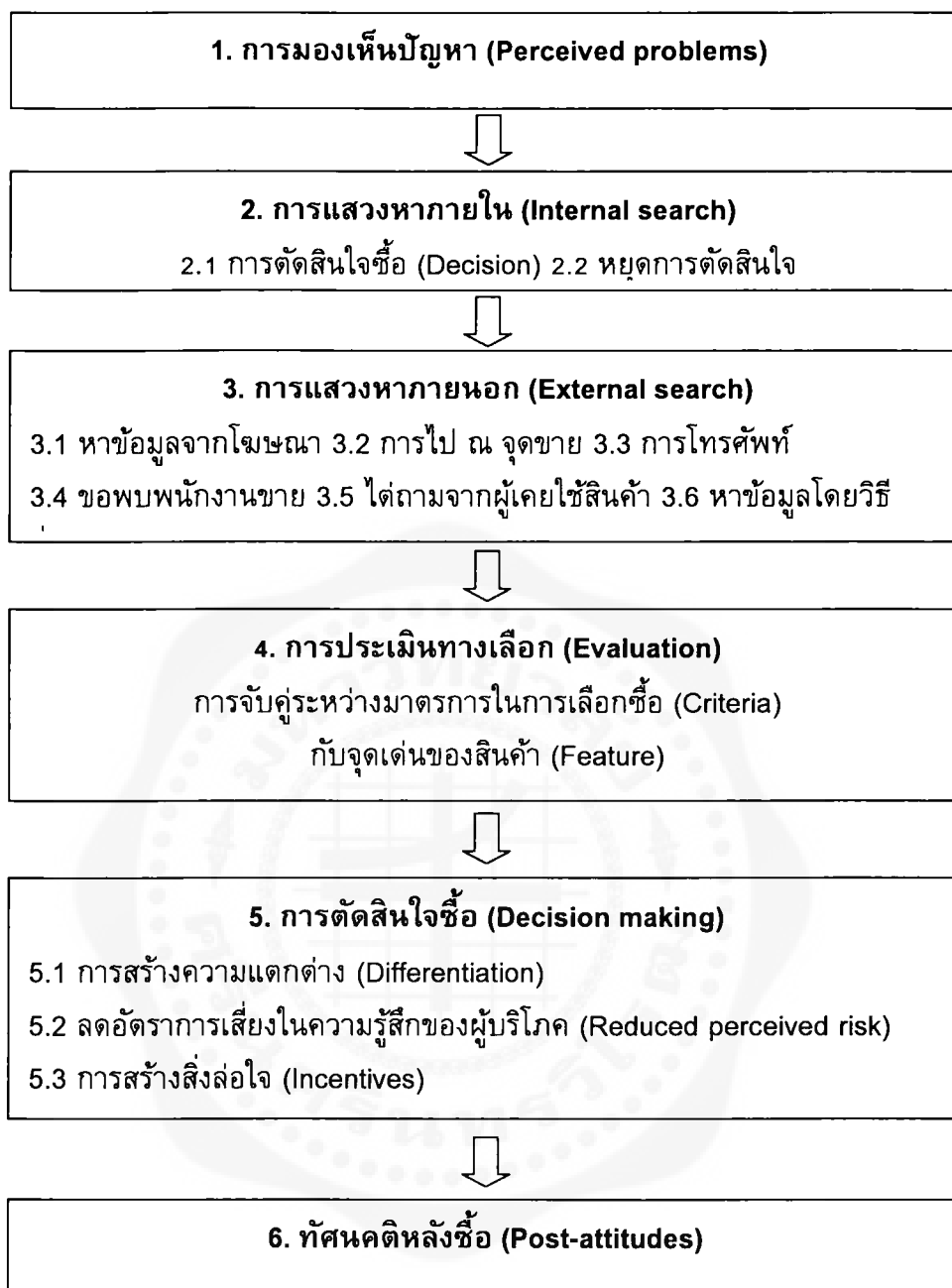
จัตราพร เสมอใจ และมัทนียา สมมิ (2545: 44-45) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการในการเลือกที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคมักจะตัดสินใจในทางเลือกต่างๆ ของสินค้าและบริการอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตระหนักถึงปัญหา การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ ทศนคติหลังการซื้อ การใช้ และจำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความจำเป็น แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทศนคติ การรับรู้และการเรียนรู้
2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว สังคม วัฒนธรรม การติดต่อธุรกิจ

และสภาพแวดล้อม

สุดาตวง เรืองรุจิระ (2543: 88) ได้กล่าวถึงกระบวนการของการซื้อสินค้าของผู้บริโภคแบ่งออกได้เป็น 5 ลำดับขั้น โดยเริ่มจากเหตุการณ์ก่อนที่จะมีการซื้อสินค้าจริงๆ จนถึงเหตุการณ์ภายหลังการซื้อ ได้แก่ 1. พฤติกรรมก่อนการซื้อ 2. แสวงหาทางเลือก 3. การประเมินผลทางเลือก 4. การตัดสินใจซื้อ และ 5. การประเมินหลังการซื้อ

เสรี วงษ์มณฑา (2542: 182-189) กล่าวว่าในการที่ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าหรือบริการใดนั้นจะต้องมีกระบวนการตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงทศนคติหลังจากที่ได้ใช้สินค้าแล้ว ซึ่งสามารถพิจารณาเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค 6 ขั้นตอน

ที่มา: เสรี วงษ์มณฑา. (2542). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. หน้า 182 – 189.

ขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค มีดังนี้

1. การมองเห็นปัญหา (Perceived problem) ปัญหาคือความแตกต่างระหว่างอุดมคติ (Ideal) กับสภาพความเป็นจริง (Reality) นักการตลาดต้องทำให้ปัญหานั้นกลายเป็นแรงจูงใจให้กับผู้บริโภค

2. การแสวงหาภายใน (Internal search) เป็นการล้วงลึกในความทรงจำของตัวเองเช่น เมื่อเจ็บบอกก็ต้องพยายามนึกว่ารู้จักยาแก้เจ็บคออะไรบ้าง ด้วยขั้นตอนนี้ทำให้นักการตลาดต้องพยายามให้สินค้าของตัวเองอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคแล้วต้องเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคระลึกได้เป็น ยี่ห้อต้นๆ (Top of mind brand)

3. การแสวงหาจากภายนอก (External search) เมื่อผู้บริโภคต้องการสินค้าที่ตัวเองจำได้ หรือมีรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าไม่เพียงพอ ผู้บริโภคก็เริ่มแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าจาก ภายนอกด้วยวิธีการ

3.1 การหาข้อมูลจากการไปดูโฆษณา ดังนั้นนักการตลาดที่ดีควรเลือกโฆษณาในเวลา และสถานที่ที่เหมาะสม เช่นในหน้าฝนก็ต้องมีโฆษณายาแก้หวัด ยาแก้แพ้บ่อย

3.2 การไป ณ จุดขาย หมายความว่า ผู้บริโภคนั้นพอใจสิ่งที่ตัวเองจำได้เลยลองไปหา ชื่อดู เช่น คนที่ไม่พอใจยาอมที่ตัวเองจำได้ก็อาจจะไปที่ร้านขายยา สิ่งที่สำคัญในจุดนี้ก็คือ สินค้า จะต้องมีความขาย ณ จุดขาย เพราะผู้บริโภคได้ให้ออกาสกับเราแล้วด้วยการไปแสวงหา ณ จุดขายแต่ ถ้าเราไม่มีสินค้าที่จะขาย ก็เท่ากับหมดโอกาสที่จะขาย การจัดวางสินค้า (Display) ต้องเด่นชัด พนักงานขายต้องมีมารยาทบริการที่ดี

3.3 การโทรศัพท์พูดคุยกับบริษัทหรือร้านค้า สิ่งนี้นักการตลาดควรทำคือการโฆษณา ในสมุดหน้าเหลืองเพราะหากผู้บริโภคต้องการแสวงหาด้วยการโทรศัพท์ไปตรวจสอบ แต่เราไม่มี หมายเลขโทรศัพท์อยู่ในสมุดหน้าเหลืองเราก็หมดโอกาสในเรื่องนี้

3.4 การขอพบพนักงานขาย เมื่อผู้บริโภคไม่พอใจสินค้าที่ตัวเองจำได้ก็อยากจะขอ ข้อมูลสินค้าอื่นๆ ที่ตัวเองไม่เคยรู้จัก

3.5 การไต่ถามจากผู้อื่นที่เคยใช้สินค้าแล้ว ในกรณีนี้เราจะต้องมีสินค้าที่ดีเป็นที่ ประทับใจของผู้ที่เคยใช้เพราะเมื่อมีผู้บริโภคที่ต้องการอยากรจะใช้สินค้าไปสอบถามผู้ที่เคยใช้แล้วเรา หวังว่าเราจะได้อาชีพที่ดีจากผู้ที่เคยใช้สินค้าแล้วเพื่อเป็นการแนะนำให้ผู้ที่กำลังแสวงหาเลือกใช้ สินค้าของเรา

4. การประเมินทางเลือก (Evaluation) ผู้บริโภคได้รับรู้สินค้านี้อีกหลายๆ แล้วจะนำมา ประเมินว่าสินค้าใดดีกว่ากันในแง่ใดความสำคัญ ในขั้นตอนนี้ก็ต้องให้จุดเด่นของสินค้าของเราให้ ตรงกับมาตรการเลือกซื้อของผู้บริโภค

5. การตัดสินใจซื้อ (Decision making) ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความเฉื่อยในการตัดสินใจ เพราะว่าการที่ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อนั้นเขาต้องเสี่ยงว่าสินค้าที่ซื้อจะดีเหมือนคำโฆษณาหรือไม่จะมีคุณภาพคุ้มค่ากับราคาที่เขายจ่ายไปหรือไม่ ผู้บริโภคส่วนใหญ่ติดอยู่กับสินค้าที่ตัวเองมีความเคยชิน ดังนั้นสินค้าใหม่ๆ ที่จะนำเสนอตัวเองแก่ผู้บริโภคต้องหาทางในการจะเร่งรัดให้ผู้บริโภคตัดสินใจ โดยมีวิธีกระตุ้นให้ตัดสินใจดังนี้

5.1 การสร้างความแตกต่าง (Differentiation) สินค้าที่มีความเด่นชัดมีลักษณะ เฉพาะตัว จะทำให้การตัดสินใจของผู้บริโภคเร็วขึ้นหน้าที่ของนักการตลาดคือทำให้สินค้าของตัวเอง แตกต่างจากคู่แข่ง

5.2 ลดอัตราการเสี่ยงในความรู้สึกของผู้บริโภคทำให้ผู้บริโภครู้สึกว่าความเสี่ยงของเขามิสูงนักโดยการใช้ชื่อเสียงของบริษัท, ภาพพจน์สินค้าและพนักงานขาย, จำนวนกลุ่มเป้าหมาย

5.3 การสร้างสิ่งล่อใจ บางครั้งการส่งเสริมการขายก็เป็นการเร่งรัดการตัดสินใจซื้อ

6. ทศนคติหลังซื้อ (Post - attitudes) กระบวนการตัดสินใจซื้อไม่ได้จบลงที่การตัดสินใจซื้อแท้จริงแล้วเมื่อผู้บริโภคตัดสินใจซื้อและนำสินค้าไปใช้ ผู้บริโภคจะประเมินว่าสินค้านั้นดีหรือไม่แล้วจะเกิดทัศนคติหลังใช้ว่าพอใจหรือไม่พอใจ ทศนคติที่เกิดขึ้นหลังจากการใช้สินค้านั้นเป็นประสบการณ์ตรง เป็นประสบการณ์ที่แท้จริงซึ่งจะส่งผลต่อความรู้สึกชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบของผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing Consumer Behavior) เป็นการค้นหาหรือวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรม การซื้อและการใช้ของผู้บริโภค ทั้งที่เป็นบุคคล กลุ่ม หรือองค์การ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรม การซื้อ การใช้ การเลือกบริการ แนวคิด หรือประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้บริโภคพึงพอใจ คำตอบที่ได้จะช่วยให้ นักการตลาดสามารถกำหนดกลยุทธ์การตลาด ที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6Ws และ 1H ซึ่งประกอบด้วย Who? What? Why? Who? When? Where? และ How? เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการ หรือ 7Os ซึ่งประกอบด้วย Occupants, Objects, Objectives, Organizations, Occasions, Outlets และ Operations

ตารางคำถาม (6Ws และ 1H) เพื่อหาคำตอบ 7 ประการเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค (7Os)

คำถาม (6Ws และ 1H)	คำตอบที่ต้องการทราบ (7Os)
1. ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?)	ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) ทางด้าน 1. ประชากรศาสตร์ 2. ภูมิศาสตร์ 3. จิตวิทยา 4. พฤติกรรมศาสตร์
2. ผู้บริโภคซื้ออะไร (What does the consumer buy?)	สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ (Objects) สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ จากผลิตภัณฑ์ ก็คือต้องการคุณสมบัติหรือองค์ประกอบของ ผลิตภัณฑ์ และความแตกต่างที่เหนือกว่าคู่แข่ง
3. ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ (Why does the consumer buy?)	วัตถุประสงค์ในการซื้อ (Objectives) ผู้บริโภคซื้อสินค้าเพื่อ สนองความต้องการของเขาด้านร่างกายและด้านจิตวิทยาซึ่ง ต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อคือ 1. ปัจจัยภายใน หรือปัจจัยทางจิตวิทยา 2. ปัจจัยทางสังคมและ วัฒนธรรม 3. ปัจจัยเฉพาะบุคคล

ตาราง (ต่อ)

คำถาม (6Ws และ 1H)	คำตอบที่ต้องการทราบ (7Os)
4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ (Who participates in the buying?)	บทบาทของกลุ่มต่างๆ (Organizations) ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย 1. ผู้ริเริ่ม 2. ผู้มีอิทธิพล 3. ผู้ตัดสินใจซื้อ 4. ผู้ซื้อ 5. ผู้ใช้
5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด (When does the consumer buy?)	โอกาสในการซื้อ (Occasions) เช่น ช่วงเดือนใดของปี หรือ ช่วงฤดูกาลใดของปี ช่วงวันใดของเดือน ช่วงเวลาใดของวัน โอกาสพิเศษหรือเทศกาลวันสำคัญต่างๆ
6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (Where does the consumer buy?)	ช่องทางหรือแหล่ง (Outlets) ที่ผู้บริโภคไปทำการซื้อ เช่น ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายของชำ ฯลฯ
7. ผู้บริโภคซื้ออย่างไร (How does the consumer buy?)	ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (Operations) ประกอบด้วย 1. การรับรู้ปัญหา 2. การค้นหาข้อมูล 3. การประเมินผลทางเลือก 4. ตัดสินใจซื้อ 5. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. (2546). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. หน้า 194.

กระบวนการตัดสินใจซื้อ (The Buying Decision Process) (ยุทธนา ธรรมเจริญ. 2546: 271) นักการตลาดจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผู้ซื้อและทำความเข้าใจว่าผู้บริโภคทำการตัดสินใจซื้อจริงๆ อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องแยกแยะให้ได้ว่าใครเป็นผู้ทำการตัดสินใจซื้อ รูปแบบและขั้นตอนในกระบวนการซื้อเป็นอย่างไร

ขั้นตอนของกระบวนการซื้อ แต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ภาพประกอบ 3 กระบวนการตัดสินใจซื้อ

ที่มา: Philip Kotler. (2000). *Marketing Management*. p.46.

1. การรับรู้ถึงความต้องการ หรือการตระหนักถึงปัญหา (Need Recognition or Problem Recognition) การรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างสภาพที่ต้องการและสภาพปัจจุบัน ซึ่งมากพอที่จะ

กระตุ้นให้เกิดกระบวนการตัดสินใจ (Blackwell; & Miniard. 2001: 72) หรืออาจหมายถึงความจริงที่ผู้บริโภคทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มีอยู่และสิ่งที่ควรจะเป็น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2546; อ้างอิงจาก Schiffman; & Kanuk. 2006: 663) ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจ มีสิ่งที่ต้องพิจารณา 3 ประการในการรับรู้ถึงความต้องการ คือ

1.1 ข้อมูลได้เก็บไว้ในความทรงจำ

1.2 มีความแตกต่างภายในบุคคลหรือขอบเขตปัจจัยด้านจิตวิทยา

1.3 มีอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านสังคมวัฒนธรรม การทางเหล่านี้ทำงานภายในจิตใจของแต่ละบุคคลและร่วมกันในการกำหนดความต้องการ

2. การค้นหาข้อมูลข่าวสาร (Search for Information) หรือการค้นหาข้อมูลก่อนการซื้อ (Pre-Purchase Search) เป็นขั้นที่ผู้บริโภคได้เริ่มมีการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่สามารถแก้ปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ แหล่งข้อมูลที่สำคัญมี 2 แหล่ง คือ

2.1 แหล่งข้อมูลภายใน (Internal Search) หรือแหล่งข้อมูลที่อาศัยขอบเขตด้านจิตวิทยา

2.2 แหล่งข้อมูลภายนอก (External Search) เป็นข้อมูลจากสื่อมวลชน พนักงานขาย การโฆษณา เป็นต้น

3. การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternative) เมื่อผู้บริโภคได้ข้อมูลแล้ว ผู้บริโภคจะเกิดความเข้าใจและประเมินผลทางเลือกต่างๆ นักการตลาดจำเป็นต้องรู้ถึงวิธีการต่างๆ ที่ผู้บริโภคใช้ในการประเมินผลทางเลือก กระบวนการประเมินผลไม่ใช่สิ่งที่ง่ายและไม่ใช่กระบวนการเดียวที่ใช้กับผู้บริโภคทุกคนและไม่ใช่ว่าผู้บริโภคคนใดคนหนึ่งในทุกสถานการณ์ในการซื้อ

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อสินค้านั้น เขาต้องเผชิญกับความเสี่ยงว่า สินค้าที่ซื้อไปนั้นจะดีเหมือนกับที่โฆษณาหรือไม่ จะมีคุณภาพคุ้มกับราคาหรือไม่ ทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่ติดอยู่กับสินค้าที่ตนเองมีความเคยชิน ดังนั้นสินค้าใหม่ๆ ที่จะนำเสนอต่อผู้บริโภคจะต้องหาวิธีจูงใจให้ผู้บริโภคเปลี่ยนใจและตัดสินใจซื้อสินค้าของตน

5. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post Purchase Feeling) เกิดขึ้นหลังจากซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ไปแล้ว ถ้าเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ผลลัพธ์ก็คือความพอใจ (Satisfaction) แต่ถ้าผลลัพธ์ต่ำกว่าที่ คาดหวังไว้ผลก็คือความพอใจ (Un-Satisfaction)

คอตเลอร์ (Kotler. 2003: 191-199) กล่าวถึง พฤติกรรมหลังการซื้อ ไว้ว่า หลังจากซื้อผลิตภัณฑ์มาแล้ว ผู้บริโภคจะมีประสบการณ์ตามระดับความพอใจหรือไม่พอใจในระดับหนึ่งระดับใด งานของนักการตลาดไม่ใช่จบลงหลังจากที่ผลิตภัณฑ์ได้ถูกขายออกไปแล้วแต่นักการตลาดต้องคอยตรวจสอบความพอใจหลังการซื้อของผู้บริโภคอีกด้วย ได้แก่ กิจกรรมหลังการซื้อ การใช้ และการจัดการหลังการซื้อ

1. ความพอใจหลังการซื้อ สิ่งใดเป็นตัวที่ชี้ให้เห็นว่าผู้ซื้อมีความพอใจอย่างมากค่อนข้างพอใจหรือไม่พอใจกับการซื้อในครั้งหนึ่งๆ ความพอใจของผู้บริโภคเป็นการทำงานของความใกล้ชิดระหว่างการคาดหวังในตัวผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค พวกเขาก็จะเกิดความรู้สึกคาดหวังได้ ถ้าผลิตภัณฑ์ไม่ตรงกับความคาดหวังพวกเขาจะรู้สึกเฉยๆ และถ้าเกิดความคาดหวังผู้บริโภคจะเกิดความพอใจยิ่งขึ้น ความรู้สึกเหล่านี้สร้างความแตกต่างในแง่ที่ว่า ผู้บริโภคจะกลับมาซื้อสินค้าใหม่ และจะพูดถึงผลิตภัณฑ์ในแง่ดีหรือไม่ดีกับบุคคลอื่นต่อไปหรือไม่ ผู้บริโภคจะสร้างรูปแบบความคาดหวังของตนตามข่าวสารที่ได้รับจากพนักงานขาย เพื่อน และแหล่งข้อมูลข่าวสารอื่นๆ หากช่องว่างระหว่างความคาดหวัง และการทำงานของผลิตภัณฑ์ยิ่งห่างกันมากเท่าไร ผู้บริโภคบางคนจะขยายช่องว่างออกไป หากผลิตภัณฑ์นั้นไม่สมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้พวกเขารู้สึกไม่พอใจน้อยลง ความสำคัญหลังการซื้อชี้ให้เห็นว่าการกล่าวอ้างถึงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์อย่างแท้จริงและได้พิสูจน์โดยผู้บริโภคแล้วว่าเป็นไปได้ตามที่กล่าวอ้างจริงๆ พนักงานขายบางคนอาจจะกล่าวถึงระดับการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่ต่ำกว่าความเป็นจริงเพื่อให้ผู้บริโภคได้เรียนรู้ถึงความพอใจที่เกินความคาดหวังก็เป็นได้ เพื่อให้ผู้บริโภคพอใจมากขึ้นหลังจากซื้อไปแล้ว

2. กิจกรรมหลังการซื้อ ความพอใจหรือไม่พอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์จะมีผลต่อพฤติกรรมในลำดับต่อมา กล่าวคือ หากพวกเขาพอใจ มีโอกาสที่พวกเขาจะกลับมาซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวอีกครั้ง นอกจากนี้ผู้บริโภคที่พอใจมีแนวโน้มที่จะพูดถึงสิ่งดีๆ เกี่ยวกับตราสินค้าดังกล่าวกับบุคคลอื่นๆ จนนักการตลาดกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า การโฆษณาที่ดีที่สุดคือการทำให้ผู้บริโภคพึงพอใจสูงสุดนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคที่ไม่พอใจจะมีปฏิกิริยาแตกต่างกันออกไป พวกเขาอาจจะละทิ้งหรือส่งคืนผลิตภัณฑ์ก็ได้โดยที่พวกเขาอาจมองหาข้อมูลข่าวสารที่จะยืนยันมูลค่าระดับความสูงของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

3. การใช้และการจัดการหลังการซื้อ นอกจากนั้น นักการตลาดที่จะจับตามองว่าผู้ซื้อได้ใช้หรือจัดการกับผลิตภัณฑ์ดังกล่าวอย่างไร หากผู้บริโภคเก็บผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไว้อย่างมิดชิดในหีบเก็บของ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนั้นอาจจะไม่ได้รับความพอใจอย่างมากเลยก็เป็นได้ แม้คำบอกเล่าจากปากต่อปากจะไม่รุนแรงนัก หากพวกเขาได้ขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไป ก็ทำให้ยอดขายผลิตภัณฑ์ใหม่ลดต่ำลง หากผู้บริโภคค้นพบประโยชน์การใช้ใหม่ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว นักการตลาดควรที่จะนำเสนอประโยชน์การใช้ใหม่เหล่านี้มาโฆษณา

จากแนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ ผู้วิจัยขออ้างอิงจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2546) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย และทำความเข้าใจว่าผู้บริโภคทำการตัดสินใจจริง ๆ อย่างไร มีขั้นตอนในการตัดสินใจในทางเลือกต่างๆ ผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรับรู้ถึงความต้องการ การค้นหาข้อมูลข่าวสาร การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

8. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกผักออร์แกนิก

ภาพรวมเกษตรอินทรีย์ไทย 2559

เกษตรอินทรีย์ไทยในปี พ.ศ. 2559 (Greennet. 2559: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) ได้ขยายตัวต่อเนื่องอีกครั้ง โดยในปี 2558 มีการขยายตัวสูงถึง 21% ซึ่งการขยายตัวส่วนใหญ่เกิดขึ้นในส่วนของข้าวออร์แกนิก (28%) และพืชผสมผสาน (187%) ซึ่งถ้าดูย้อนหลังกลับไป 5 ปี เกษตรอินทรีย์ไทยมีการเจริญเติบโตเฉลี่ย 6.37% และ 10.14% เมื่อดูย้อนหลังกลับไป 10 ปี การขยายตัวของพื้นที่เกษตรอินทรีย์นี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการสำรวจข้อมูลที่ดีขึ้น และอีกส่วนหนึ่งมาจากปัจจัยด้านนโยบายและตลาดที่มีการยกเลิกนโยบายประกันราคาข้าวในช่วงต้นปี 2557 ซึ่งเริ่มทำให้ราคาข้าวเปลือกทั่วไปปรับตัวลดลง โดยเฉพาะในช่วงปลายปี 2559 ที่ราคาข้าวเปลือกน่าจะตกต่ำสุดในรอบเกือบ 10 ปี ซึ่งน่าจะทำให้ในปี 2561 มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวหันมาปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์มากขึ้น ในขณะเดียวกัน ตลาดออร์แกนิกในประเทศและต่างประเทศก็ได้เหมือนจะยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขบวนการเกษตรอินทรีย์ไทยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างคึกคัก

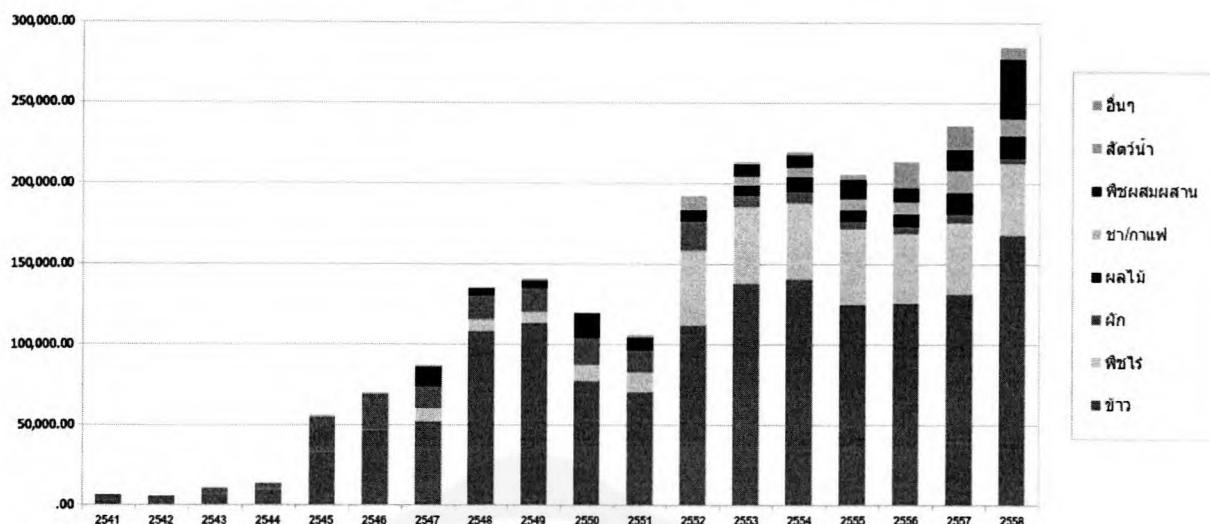
ในส่วนของภาครัฐ ความพยายามในการผลักดันแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (ที่สิ้นสุดลงตั้งแต่ปี 2554) ก็ยังไม่ได้มีความคืบหน้าแต่อย่างใด แต่แม้ว่าการปราศจากแผนดังกล่าวแทบจะไม่ได้มีผลต่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศ ทั้งนี้ก็เพราะเกษตรอินทรีย์ไทยขับเคลื่อนโดยภาคเอกชนและประชาสังคมเป็นหลัก トラบดที่ภาคเอกชนและประชาสังคมยังมีความพร้อมและความเข้มแข็ง เกษตรอินทรีย์ไทยก็ยังคงขับเคลื่อนไปได้อย่างต่อเนื่อง สิ่งที่น่าเป็นกังวลมากกว่าก็คือ บรรยาการ/สภาพแวดล้อมทางนโยบาย เช่น ความพยายามผลักดันให้มีการอนุญาตทดลองปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมในช่วงปลายปี 2558, การตรวจพบการปนเปื้อนสารเคมีการเกษตรในสินค้าเกษตรทั่วไป (เกษตรดีที่เหมาะสม - GAP) และเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานโดยหน่วยงานภาครัฐ, การจัดทำร่างข้อกำหนดมาตรฐานบังคับฉลากเกษตรอินทรีย์ ปัจจัยเหล่านี้ค่อนข้างจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในประเทศค่อนข้างมาก

การผลิตเกษตรอินทรีย์ไทย

จากการสำรวจข้อมูลโดยมูลนิธิสายใยแผ่นดิน/กรีนเนท พื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขยายตัวเพิ่มขึ้นจาก 235,523.35 ไร่ ในปี พ.ศ. 2557 เป็น 284,918.44 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 (เพิ่มขึ้น 20.97%)

ในส่วนของจำนวนฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในช่วงเวลาดังกล่าวก็ขยายเพิ่มขึ้นจาก 9,961 ฟาร์มในปี พ.ศ. 2557 เป็น 13,154 ฟาร์ม ในปี พ.ศ. 2558

พื้นที่เกษตรอินทรีย์ไทย (มูลนิธิสายใยแผ่นดิน/กรีนเนท)

ภาพประกอบ 4 พื้นที่เกษตรอินทรีย์ไทย

ที่มา: มูลนิธิสายใยแผ่นดิน/กรีนเนท. (2557: ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2560.

ตลาดเกษตรอินทรีย์ไทย

หลังจากที่สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้สนับสนุนให้มีการศึกษาตลาดออร์แกนิกในประเทศไทยในปี 2557 ในรายงานการศึกษาตลาดพบว่า ตลาดสินค้าออร์แกนิกไทยในปี 2557 มีมูลค่ารวม 2,331.55 ล้านบาท โดย 1,187.10 ล้านบาทเป็นตลาดส่งออก (77.9%) และ 514.45 ล้านบาทเป็นตลาดในประเทศ (22.06%) โดยช่องทางตลาดออร์แกนิกในประเทศที่ใหญ่ที่สุด คือ โมเดิร์นเทรด (59.48%) รองลงมาคือ ร้านกรีน (29.47%) และร้านอาหาร (5.85%) โดยการส่งออกนั้น ในปี 2557 ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเป็นสินค้าออร์แกนิกส่งออกที่สำคัญที่สุดของประเทศ โดยมีมูลค่าสูงถึง 1,201.00 ล้านบาท/ปี (66.1%) รองลงมาคือ ข้าว ออร์แกนิก ซึ่งมีมูลค่าส่งออกรวม 552.25 ล้านบาท (30.4%) โดยตลาดออร์แกนิกในภูมิภาคยุโรปเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญที่สุดในทุกหมวดสินค้า รองลงมาคือ อเมริกาเหนือ ส่วนตลาดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและอาเซียน เริ่มมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ ส่วนตลาดออร์แกนิกในประเทศไทยมีจุดจำหน่ายปลีก (sale point)

สินค้าออร์แกนิกประมาณ 251 แห่ง โดยช่องทางของโมเดิร์นเทรดซึ่งมีอยู่ 8 บริษัท 171 จุดจำหน่าย เป็นช่องทางที่มีจำนวนมากที่สุด มีสินค้าออร์แกนิก 150 – 1,500 รายการในจุดจำหน่าย มีมูลค่าการขายรวม 306 ล้านบาท/ปี รองลงมาคือช่องทางร้านกรีน ซึ่งมีจุดจำหน่าย 33 แห่ง มีรายการสินค้าออร์แกนิกเฉลี่ย 229 รายการ มียอดขายรวม 151.62 ล้านบาท/ปี

อาหารออร์แกนิก

อาหารออร์แกนิก หรือ อาหารออร์แกนิก หรือ อาหารออร์แกนิก (Organic Food) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “อาหารเกษตรอินทรีย์” หรือ “อาหารอินทรีย์” คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตร โดยไม่ใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น (รวมไปถึงเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ตัดต่อทางพันธุกรรม) กระบวนการผลิตไม่มีการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ก่อนการปลูกจะต้องเตรียมหน้าดินก่อนด้วยวิธีธรรมชาติ ทุกขั้นตอนการผลิตจะไร้สารปนเปื้อนที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมหรือมนุษย์ จะไม่ผ่านการฉายรังสี ไม่เพิ่มเติมสิ่งปรุงแต่งลงไปให้อาหาร ถ้าเป็นอาหารที่มาจากการทำปศุสัตว์ก็จะต้องไม่มีการใช้สารปฏิชีวนา ไม่ใช้สารเร่งฮอร์โมน และต้องเลี้ยงสัตว์ด้วยอาหารที่มีสุขภาพดี

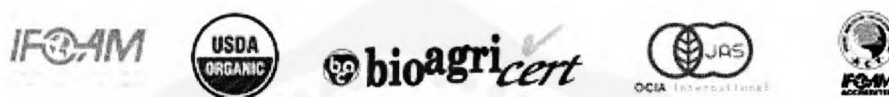
ในปัจจุบันสินค้าออร์แกนิก หรือผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก จะถูกแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ตามสัดส่วนของส่วนผสมและวัตถุดิบที่เกิดจากการเพาะปลูกด้วยกระบวนการออร์แกนิก ตั้งแต่ 75 - 100% โดยการควบคุมและการตรวจสอบมาตรฐานของหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ นี่จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคาของผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกมีราคาสูงกว่าทั่วไป เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูงและมีข้อจำกัดในด้านการควบคุมคุณภาพ

ผักออร์แกนิก

ผักออร์แกนิก (Organic) หรือ ผักออร์แกนิก, ผักออร์แกนิก, หรือว่าผักออร์แกนิก ซึ่งมันก็เป็นผักอินทรีย์ชนิดหนึ่ง ที่มีความเป็นธรรมชาติสูงมาก ลักษณะเด่นก็คือเวลาปลูกจะไม่มีการใช้สารเคมีใดๆ เลย เหมือนกับเติบโตขึ้นมาจากธรรมชาติ ผู้ที่ปลูกผักออร์แกนิกนี้จะต้องมีการดูแลสภาพต่างๆ เพื่อเลียนแบบธรรมชาติ ตั้งแต่การใช้ปุ๋ยธรรมชาติในดิน มีการบำรุงรักษาดิน มีอากาศ ความชื้น น้ำ และอื่นๆ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักให้พืชออร์แกนิกเจริญเติบโตขึ้นมาให้เหมือนธรรมชาติมากที่สุด ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการปลูกสูง เพราะต้องใช้เวลาเพาะปลูกนาน เนื่องจากไม่ใช้สารเคมีเร่งให้มันโตเร็ว เมื่อผักออร์แกนิกนี้วางขายในตลาดก็จะมีราคาแพง เพราะมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าพืชผักทั่วๆ ไป ยิ่งไปกว่านั้นยังมีเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ต้องใช้เวลาปรับสภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้แมลงศัตรูพืชมาเบียดเบียน บางแห่งที่มีการปลูกผักออร์แกนิกถึงกับต้องกางมุ้งปลูกคอยประคบประหงม แต่ไม่ว่าสวนไหนจะปลูกด้วยวิธีใดก็ตามที่สำคัญที่สุดก็คือ ไม่มีการใช้สารเคมีระหว่างนั้นเป็นอันขาด ถึงแม้ว่าจะมีศัตรูพืชอย่างหนอนและแมลงเข้ามารบกวนบ้าง ก็จะใช้ได้เพียง ยากับกำจัดศัตรูพืชที่มาจากธรรมชาติล้วนๆ จึงจะถือว่าเป็น “ผักออร์แกนิก” อย่างแท้จริง (Lady108. 2557 ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560)

สัญลักษณ์ผักออร์แกนิก

สามารถสังเกตได้จากเครื่องหมาย มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกท.หรือที่เรียกว่า “IFOAM” กับอีกเครื่องหมายหนึ่งคือ Organic thailand เป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

ภาพประกอบ 5 เครื่องหมายมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย

ที่มา: Lady108. (2557: ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2560.

ซึ่งขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของ มกท. หรือเครื่องหมายมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ไม่ใช้การตรวจรับรองว่า ผลผลิตนั้นๆ ปลอดจากสารเคมีตกค้างใดๆ แต่เป็นการตรวจรับรองระบบบริหารจัดการผลิต เพราะฉะนั้นผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ก็คือผลผลิตที่ได้มาจากกระบวนการผลิตที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งในข้อกำหนดของมาตรฐานนั้น มีข้อกำหนดการห้ามสารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรทุกชนิด อีกทั้งต้องมีการพยายามป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากสภาพแวดล้อมอย่างดีที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ อย่างไรก็ตาม มกท. อาจใช้วิธีตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในผลผลิต เพื่อตรวจสอบพิเศษในบางกรณีเท่านั้น

โอกาสทางธุรกิจของการปลูกผักออร์แกนิกขาย

เว็บไซต์ร้อยแปดอาชีพ (2560: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึงโอกาสทางธุรกิจสำหรับผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพและมีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหาร และกระแสการดูแลสุขภาพกำลังมาแรงมากขึ้นเรื่อยๆ แต่คนเรากำลังใส่ใจสุขภาพของตนเองที่ดีกว่าเดิม อาจจะเพราะว่าสื่อสารมวลชนมีการนำเสนอหรือว่าการเริ่มเห็นพิษภัยจากอาหารในกระบวนการอุตสาหกรรมที่บริโภคเข้าไป เรียกว่าเทรนด์ของการเลือกทานอาหารแนวกลับคืนสู่ธรรมชาติกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น การกินอาหารคลีน หรือ ร้านค้าที่ใช้จุดขายว่าใช้ผักปลอดสารพิษหรือผักออร์แกนิกนั่นเอง ผักผักมีความหลากหลายมาก ทำให้มีโอกาสทางการตลาดเปิดกว้างสำหรับผู้สนใจเรียนรู้ สำหรับผู้สนใจปลูกผัก

ออแกนิกขาย สามารถเรียนรู้ได้จากผู้ที่ให้บริการถ่ายทอดความรู้ซึ่งมีอยู่หลายรายในขณะนี้ทั่วประเทศ บางที่มีฟาร์มเพาะปลูกให้เข้าไปศึกษาและทดลองลงมือปฏิบัติจริงเพื่อเพิ่มความเข้าใจด้วย

การปลูกผักออแกนิก แม้จะเป็นงานที่ต้องเรียนรู้มากกว่าอาชีพอื่น ต้องรอผลผลิตและพุ่มผักจนสามารถเก็บเกี่ยวขายได้ ไม่ได้ทำรายได้ตั้งแต่วันแรก แต่ถ้าทำอย่างต่อเนื่องก็จะมีประสบการณ์มากขึ้น หาแหล่งกระจายผลผลิตและลูกค้าประจำ ดีทั้งต่อกินเองและส่งขาย นับว่าเป็นอาชีพอิสระที่น่าสนใจและสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพได้ถ้ามีความพร้อมด้านที่ดิน เงินทุนและองค์ความรู้การปลูกผักออแกนิก

ข้อดีการปลูกผักออแกนิก

ข้อมูลจาก เว็บไซต์ Kingsmes (2558: ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึงข้อดีของการปลูกผักออแกนิกไว้ คือ

1. ไม่ใช้สารเคมีใดๆ เลย เช่น ยาฆ่าแมลง บัญเคมี หรือสารกระตุ้นสารเร่งเร่งการเจริญเติบโตต่างๆ ผักออแกนิกนั้นส่วนประกอบทุกอย่างจะต้องมาจากธรรมชาติ หากมีการใช้สารเคมีก็ถือว่าเป็นผักออแกนิกแล้ว โปรดจำไว้ว่าสิ่งที่เพาะปลูกลงบนแปลงจะมีพลังในการปกป้อง รักษาโรค และป้องกันแมลงด้วยตัวของตัวเอง การจะปลูกผักให้แข็งแรง จะช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันของผักที่ปลูกให้สูงขึ้นได้ การใช้สารเคมีหรือยาฆ่าแมลง จะทำให้พลังหรือภูมิคุ้มกันในการต่อต้านโรคลดลงและเกิดโรคได้ง่าย แต่บางเจ้าจะมีการใช้สารเคมีเล็กๆ น้อยๆ เท่าที่จำเป็น แบบนี้ก็จะอาจจะเรียกว่าเป็น “95% Organic” หรือจะก็เปอร์เซ็นต์ก็ว่ากันไป ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีป้ายบ่งบอกความเป็นผักออแกนิกไว้ 3 ระดับ คือ “100% Organic” (ธรรมชาติ 100%), “95% Organic” (ธรรมชาติ 95% ขึ้นไป เพราะใช้สารเคมีเพียงเล็กน้อยเท่าที่จำเป็น), และ “Made with Organic Ingredient (ธรรมชาติ 70% ขึ้นไป) ” แต่ถ้าต่ำกว่า 70% ก็จะไม่ถือว่าเป็นออแกนิก

2. ไม่ก่อให้เกิดมลพิษในกระบวนการผลิต ผักออแกนิกนอกจากจะมุ่งเน้นให้คนที่รับประทานมีสุขภาพที่ดีแล้ว จุดประสงค์ที่สำคัญอีกอย่างก็คือการลดมลพิษให้กับธรรมชาติ เพราะการใช้สารเคมีต่างๆ จะทำให้เกิดสารพิษตกค้างในดิน ในอากาศ และในน้ำ ซึ่งสารพิษเหล่านี้ก็จะละลายได้ก็ต้องใช้ระยะเวลานาน หรืออาจกินเวลาเป็นสิบๆ ปีกว่าจะย่อยสลาย วิธีการปลูกผักแบบออแกนิกจึงเป็นหนทางที่ดีในการฟื้นฟูธรรมชาติที่เสียไป เพราะนอกจากจะได้ผักที่ไม่มีสารเคมีแล้ว ยังเป็นการช่วยลดมลพิษไปด้วยในตัวอีกด้วย อาชีพอิสระทำที่บ้าน

จุดขายของผักออแกนิก

ข้อมูลจากเว็บไซต์ร้อยแปดอาชีพ (ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560) กล่าวถึงลักษณะเด่นของผักออแกนิกที่ทำให้ผู้บริโภคต่างให้ความสนใจ ดังนี้

1. เป็นผักที่ปลอดสารเคมีหรือใช้สารเคมีน้อย มีผลดีต่อสุขภาพ ผักออแกนิกมีทั้งระดับที่ปลอดการใช้สารเคมีในกระบวนการปลูกแบบ 100% และยังมีแบบ 95% หรืออื่นๆ ตามแต่มาตรฐาน

ที่กำหนด คืออาจจะมีการใช้สารเคมีบางส่วนแต่จะสลายตัวหรือไม่เหลือตกค้างมายังผู้บริโภค ซึ่งต่างจากผักทั่วไปที่ไม่ได้มีการรับรองเกี่ยวกับ % การใช้สารเคมี ผักออแกนิกชนิด 100% เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมาก แม้จะมีราคาแพงกว่าเมื่อเทียบกับผักธรรมดาทั่วไป ผลดีที่สุดคือการมีสุขภาพที่ดีและปลอดภัยจากการรับสารเคมีที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย

2. ลดการใช้สารเคมี ลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การใช้สารเคมีในกระบวนการปลูกส่งผลกระทบทุกๆ ด้านต่อสภาพแวดล้อมทั้งดิน น้ำ และอากาศและเป็นพิษกับสัตว์และพืชที่อยู่ใกล้เคียง แต่ผักออแกนิกไม่ทำให้เกิดผลกระทบดังกล่าวเนื่องจากใช้กระบวนการตามธรรมชาติมากที่สุดคือการปลูกพืชตามฤดูกาลเป็นพื้นฐาน เพราะว่าจะลดภัยจากศัตรูพืชได้ตามธรรมชาติในระดับหนึ่ง และยังสอดคล้องกับวิถีธรรมชาติอีกด้วยทั้งปริมาณน้ำและแสงแดด

วิธีการปลูกผักออแกนิก

ข้อมูลจากเว็บไซต์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) เปิดเผยว่าทุกวันนี้สวนออแกนิกได้รับความนิยมมากขึ้นทุกวัน เพราะการปลูกพืชแบบออแกนิกมีส่วนช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญยังปลอดภัยต่อคนและสัตว์อีกด้วย เป็นการปลูกพืชโดยพยายามเลี่ยงไม่ใช้สารสังเคราะห์ และสารเคมีทั้งหลาย ปลูกพืชแบบเน้นความเป็นธรรมชาติให้ได้มากที่สุด และช่วยให้พืชสามารถดูแลและป้องกันศัตรูพืชทุกชนิดได้ด้วยตัวเองมากกว่า มีขั้นตอนการปลูกสวนออแกนิก ดังนี้

1. เตรียมดิน

ก่อนจะปลูกพืชเพื่อทำสวนอะไรก็ตาม ควรต้องทดสอบคุณภาพของดินก่อนเพราะถ้าหากดินอุดมสมบูรณ์ มีธาตุอาหารที่สำคัญต่อพืชอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะปลูกต้นอะไรก็จะงอกงามได้อย่างสวยงาม ซึ่งก่อนอื่นก็ต้องนำตัวอย่างดินไปตรวจสอบธาตุอาหารที่มีอยู่ รวมทั้งค่า pH ของดินด้วย เพื่อที่เราจะได้ทราบความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินในแปลงปลูก รวมทั้งรับคำแนะนำการแก้ไขปรับปรุงดินให้พร้อม และถ้าหากทราบผลของดินแล้วควรเลือกปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยชีวภาพ เพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช อีกทั้งยังปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและปลอดภัยต่อสุขภาพของพืชที่จะปลูกด้วย

2. ใช้ปุ๋ยหมักดูแลสวน

ปุ๋ยหมักชีวภาพมีประโยชน์และสำคัญมากกับสวนออแกนิก เพราะเป็นตัวส่งเสริมให้สวนออแกนิกเจริญเติบโตได้อย่างสวยงาม เนื่องจากมีอัตราส่วนของไนโตรเจน คาร์บอน รวมทั้งจุลินทรีย์ที่เหมาะสมและปลอดภัย แถมปุ๋ยหมักยังช่วยลดเศษซากพืชที่เน่าเสีย ไม่ให้กลายเป็นขยะสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมีราคาถูกกว่าปุ๋ยเคมีด้วย นอกจากนี้ปุ๋ยชีวภาพยังช่วยลดวัชพืช และให้สารอาหารแก่ดินได้ค่อนข้างครบถ้วน ซึ่งเราก็สามารถทำปุ๋ยหมักชีวภาพด้วยตัวเองง่ายๆ ดังนี้

2.1 หาภาชนะขนาดความลึกประมาณ 3 ตารางฟุตมาเตรียมไว้

2.2 ใส่ใบไม้แห้งลงไป โรยปุ๋ยคอกทับ

2.3 ใส่เศษอาหาร หรือเศษผัก โรยปุ๋ยคอกทับอีกชั้น ความสูงของกองเศษอาหารไม่ควรเกิน 30 เซนติเมตร

2.4 โรยใบไม้แห้งลงไปอีก ความสูงประมาณ 10-15 เซนติเมตร จากนั้นจะนำเศษอาหารมาโรยทับบางๆ อีกชั้น

2.5 หาดะโรยมากดทับเศษอาหารและเศษผักให้อัดแน่นให้ได้มากที่สุด แล้วหมักทิ้งไว้ 30 วัน

2.6 พอครบกำหนดเวลาแล้วให้ใช้พลั่วค่อยๆ ดักปุ๋ยชีวภาพด้านล่างสามารถเอามาใช้ได้เลย

3. เลือกพืชที่เหมาะสม

ก่อนจะปลูกพืชในสวนออร์แกนิก เราควรหาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสวนออร์แกนิกของเรา เพื่อให้พืชเจริญเติบโตได้อย่างสุขภาพดีและแข็งแรง โดยสิ่งที่ต้องดูโดยรวมก็คือพืชชนิดนั้นเป็นพืชที่ชอบแดด ชอบน้ำ และความชื้นมากแค่ไหน ซึ่งต้องไม่เกินความสามารถของสวนที่จะรองรับพืชเหล่านี้ด้วย อีกทั้งสุขภาพพืชก่อนปลูกก็สำคัญ ถ้าซื้อเป็นต้นกล้าก็ควรเลือกต้นกล้าที่รากสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เหี่ยวหรือมีแมลงเกาะติด ดูแล้วอ่อนแอ แต่ถ้าจะเพาะเมล็ดก็ควรเลือกซื้อเมล็ดที่ยังไม่หมดอายุ และก่อนจะนำไปเพาะก็ควรตรวจสอบคุณภาพเมล็ด ด้วยการนำไปโรยใส่ทิชชูเปียก และนำทิชชูเปียกอีกแผ่นโปะทับอีกที เพื่อดูคุณภาพเมล็ดว่าฝ่อหรือไม่ฝ่อ ถ้าภายใน 3 – 4 วัน พืชสามารถงอกรากออกมาได้ ก็แสดงว่าเมล็ดมีความสมบูรณ์ดี สามารถนำไปปลูกได้ตามปกติ

4 ปลูกพืชในกระบะ

การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้สะดวก ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย ซึ่งการปลูกพืชในกระบะก็ต้องไม่ลืมเว้นระยะห่างของการปลูกพืชให้เหมาะสม ไม่ควรปลูกพืชชิดกันจนเกินไป เพราะพืชจะแย่งน้ำและสารอาหาร รวมทั้งบดบังแสงแดดกันได้ โดยเฉพาะถ้าคุณจะไปปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเอง หรือปลูกไม้ดอกยืนต้น ก็ควรเลือกปลูกพืชชนิดเดียวในกระบะ 1 ใบ แต่ถ้าไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลสวนออร์แกนิกเท่าไร แนะนำให้เลือกปลูกมะเขือเทศ เพราะเป็นไม้เถาที่ดูแลง่าย โตไว มีสีสดใส และถึงแม้จะร่วงก็สามารถงอกใหม่ได้ไม่ยาก หรือบรรดาพืชตระกูลถั่ว กะหล่ำ และคะน้าก็เป็นพืชที่ปลูกง่ายและโตไวเช่นกัน

5. รดน้ำให้เหมาะสม

เมื่อปลูกพืชแล้วควรจะรดน้ำให้ต้นไม้อย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้ เนื่องจากในช่วงเช้าอากาศจะเย็น มีน้ำค้างและความชื้นที่พอดี อีกทั้งลมก็ยัง不强 เวลารดน้ำละอองและหยดน้ำที่เรารดลงไปจะไม่กระเด็นออกนอกกระถาง ต้นไม้ก็จะได้รับน้ำอย่างเต็มที่ แต่เลือกรดน้ำต้นไม้ในตอนเย็น ความชื้นในดินจะอยู่ตลอดทั้งคืน เสี่ยงที่เชื้อแบคทีเรียและเชื้อราจะเกาะตัวอยู่ที่รากต้นไม้ จนทำให้รากเน่าได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญยังแนะนำให้รด

น้ำดันไม้ด้วยมือจะดีที่สุด และพยายามรดน้ำที่หน้าดินมากกว่ารดไปที่ใบ เพราะอย่าลืมว่ารากต้นไม้ อยู่ด้านล่างนะคะ ต้นไม้ไม่สามารถดูดกินน้ำผ่านทางใบได้ และควรจะรดน้ำให้พอชุ่มก็พอ ไม่ต้องรด มากถึงขั้นมีน้ำขังอยู่ในกระถางหรือกระบะปลูกต้นไม้ แต่ต้องหมั่นรดน้ำทุกวัน

6. กำจัดวัชพืช

ในเมื่อปลูกพืชบนดิน มีสารอาหารและความชื้นที่เหมาะสม ก็ย่อมต้องมีวัชพืชขึ้นมา รบกวนสวนออร์แกนิกอย่างแน่นอน และเมื่อขึ้นชื่อว่าเป็นสวนออร์แกนิก ครั้นจะใช้สารเคมีกำจัด วัชพืชเหล่านี้นิ่งไม่เหมาะเท่าไร ดังนั้นควรลงมือถอนวัชพืชด้วยตัวเอง

7. ไล่แมลง

เมื่อมีวัชพืชก็ต้องมีแมลงที่เป็นศัตรูพืชเช่นกัน ซึ่งวิธีแก้ไขปัญหาแบบถาวร คงต้องมาดูแล เรื่องสุขภาพของดิน และสภาพแวดล้อมโดยรวมของสวนออร์แกนิก เพราะถ้าพืชอยู่กันอย่างมีความสุขดี บรรดาวัชพืชและศัตรูพืชก็จะไม่ค่อยมาก่อวินาศภัย ดังนั้นควรนำตัวอย่างดินไป ตรวจสอบคุณภาพดิน เพื่อที่จะได้กลับมาฟื้นฟูสุขภาพดินได้อย่างเหมาะสม ส่วนวิธีแก้ปัญหาเฉพาะ หน้า ก็อาจจะเลือกวิธีธรรมชาติอย่างการปล่อยกบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค้างคาว ให้มา ป้วนเปี้ยนอยู่ในสวนบ้าง เพื่อให้เขาเหล่านั้นคอยจับแมลงและศัตรูพืช โดยเฉพาะแมลงเต่าทองกิน

8. เก็บเกี่ยว

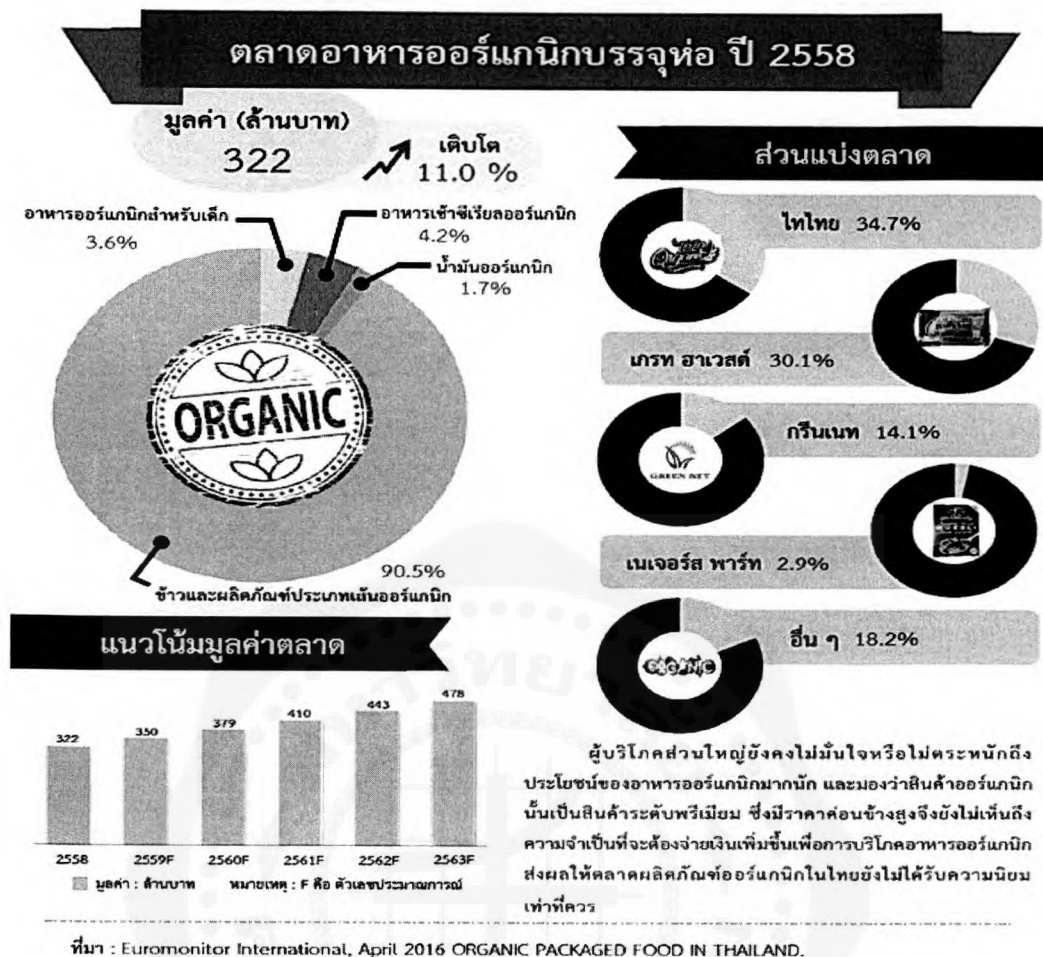
หากสวนออร์แกนิกมีพืชผักสวนครัวหรือผลไม้เยอะ ก็ต้องหมั่นตรวจสอบระยะเวลาการ เก็บเกี่ยวของเขาให้ดี เมื่อมีผลสุกงอมก็ควรเก็บเกี่ยวมารับประทาน อย่าปล่อยให้ร่วงได้ต้นอย่าง เปล่าประโยชน์ โดยเฉพาะบรรดาพริกชี้หู และกะเพราที่ควรเด็ดเก็บในช่วงสายๆ ของวัน ก่อนที่ ต้นและใบจะถูกแดดเผาจนเหี่ยว แต่ถ้าเป็นใบโหระพา ควรเก็บในช่วงบ่ายแก่ๆ เพราะใบจะเขียวสด น่ากินในช่วงนั้น หรือถ้าปลูกผักใบเขียวหรือผักตระกูลกะหล่ำ เมื่อมีผลโตเต็มที่สมควรแก่การเก็บ เก็บเกี่ยว ก็ให้ใช้มีดใบคมมาตัดดอกกะหล่ำ โดยควรตัดเหนือฐานของดอกเล็กน้อย แต่ถ้าคุณไม่สามารถ กินผักเหล่านี้ได้ทัน จะนำไปแบ่งปันเพื่อนบ้าน

9. ไล่สวน

พอหมดฤดูกาลเก็บเกี่ยวหรือต้นไม้เริ่มหมดอายุ ก็ควรไล่สวนออร์แกนิก เพื่อฟื้นฟู สภาพดิน ให้พร้อมสำหรับการปลูกพืชครั้งใหม่ โดยวิธีไล่สวนก็สามารถทำได้ 2 แบบ คือ ถอนต้น พืชออก แล้วนำไปฝังกลบ หรือนำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพ อีกวิธีก็คือ ล้มต้นไม้ปกคลุมดินไว้อย่างนั้น เพื่อให้เป็นรังและที่อยู่ของสัตว์ เช่น นก เป็นต้น อีกทั้งการปล่อยพืชคลุมดินแบบนี้ยังสามารถ ปกป้องหน้าดินไม่ให้ถูกกัดเซาะจากน้ำฝน และป้องกันวัชพืชเติบโตผ่านร่องดินขึ้นมาด้วย

ส่วนแบ่งตลาดอาหารออร์แกนิกบรรจุห่อ

จากข้อมูลศูนย์วิจัยระยะอุตสาหกรรมอาหาร (2560: ออนไลน์ สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2560) ได้ทำการศึกษามูลค่าตลาดอาหารออร์แกนิกบรรจุหีบห่อ พบว่ามีมูลค่า 322 ล้านบาท และ เติบโตกว่า 11% ซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบันต่อความต้องการสินค้าออร์แกนิก

ภาพประกอบ 6 ตลาดออร์แกนิกบรรจุห่อ ปี 2558

ที่มา: ศูนย์วิจัยระยะอุตสาหกรรมอาหาร. (2560: ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2560.

9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัทธ์หทัย ศิริวิริยะสมบูรณ์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดสารพิษของเกษตรกรในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า วิจัยฉบับนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ Multinomial logistic พบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคม สามารถอธิบายความผันแปรของระดับการยอมรับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรได้ร้อยละ 50.60 ตลอดจนมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความถูกต้องในการจัดระดับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรร้อยละ 64.60 โดยพยากรณ์เกษตรกรที่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษทันที ถูกต้องร้อยละ 60 เกษตรกรที่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเร็ว พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 18.20 เกษตรกรที่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษระดับปานกลาง พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 59 เกษตรกรที่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษช้า พยากรณ์ไม่ถูกต้องเลย เกษตรกรที่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจาก

สารพิษฆ่าที่สุด พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 20 และเกษตรกรที่ไม่ยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเลย พยากรณ์ถูกต้องร้อยละ 91.50 ทั้งนี้ปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครัวเรือน การเข้ารับการอบรมปลูกผักปลอดสารพิษ รวมถึงจำนวนครั้งในการติดต่อและขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ชนรักษ์ เมฆขยาย (2557) ศึกษาเรื่อง ความสามารถในการทำกำไรของฟาร์มที่ปลูกผักปลอดสารพิษ ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 50 - 59 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีประสบการณ์ทำนา 31 - 40 ปี พื้นที่ทำนาชาวอินทรีย์น้อยกว่าชาวนาเคมี ในการผลิตข้าวเปลือก 1 กิโลกรัม เกษตรกรอินทรีย์ได้รับราคาขายข้าวเปลือกสูงกว่าชาวนาเคมีมีต้นทุนทั้งหมดต่ำกว่า และมีกำไรสุทธิสูงกว่ารายได้ฟาร์มทั้งหมดในรอบ 1 ปี ชาวอินทรีย์ต่ำกว่าชาวนาเคมีมาก เนื่องจากผลผลิตทั้งนาปีและนาปรังถั่วเฉลี่ยต่อไร่ของชาวอินทรีย์ต่ำกว่ามาก แต่รายได้ฟาร์มสุทธิชาวอินทรีย์ต่ำกว่าในจำนวนน้อยลง สถานภาพทางการเงินการคลัง ทั้งชาวอินทรีย์และชาวนาเคมี มีความสามารถชำระหนี้และมีสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เกษตรกรยังคงใช้สารเคมีเนื่องจากเห็นว่าการทำนาแบบอินทรีย์ให้ผลผลิตต่ำ มีขั้นตอนยุ่งยาก ใช้เวลานาน ไม่เหมาะกับการผลิตที่เน้นปริมาณ ไม่เน้นคุณภาพ และการทำงานในที่นาของคนอื่น ข้อเสนอแนะ ควรชี้ให้เกษตรกรเห็นว่าการผลิตข้าวอินทรีย์ได้รับกำไรสุทธิต่อกิโลกรัมสูงกว่า และในระยะยาวปริมาณผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ถึงแม้ในปัจจุบันยังต่ำกว่า

สมใจ ธานี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกรอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเป็นเพศชายร้อยละ 54.30 เพศหญิงร้อยละ 45.70 และมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท เกษตรกรให้ความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดต่อการตัดสินใจ ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และเมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ Binary Logistic Regression Analysis พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการเมือง และปัจจัยด้านวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) โดยปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร

วิวัฒน์ ภูพร้อม (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผัก ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับพืชอาหารในระดับดีมาก สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผักในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้แก่ ทักษะคิด และความรู้ ของเกษตรกรผู้ปลูกผัก แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพของการเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับพืชอาหาร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มั่นใจด้านการตลาดและราคาผลผลิตผัก

ที่ผลิตตามมาตรฐานการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม จึงต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมาช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานตามการจัดการคุณภาพการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแบบบันทึก และการจดบันทึก เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

วัลลภ พรหมทอง และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีแรงงานในครอบครัว 2 – 3 คน มีพื้นที่เฉลี่ยประมาณ 10 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นของตนเอง รวมทั้งเป็นสมาชิกสถาบันทางการเกษตร ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า อายุ รายได้ จำนวนพื้นที่ถือครองทำการเกษตร ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกของสถาบันทางการเกษตร ความเพียงพอของรายได้ต่อการครองชีพ และลักษณะพื้นที่ถือครองทางการเกษตรมีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร และเกษตรกรทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจต่อโครงการ โดยมีกิจกรรมทั้งการขุดสระน้ำ ปลูกข้าว ปลูกพืช และจัดแบ่งพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า หลังจากทำเกษตรทฤษฎีใหม่แล้วมีรายได้เพิ่มขึ้น และมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม

10. สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวความคิดเรื่อง การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยขออ้างอิงจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 53-55) โดยเลือกตัวแปรซึ่งประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส เป็นตัวแปรที่นำมาพิจารณาการแบ่งส่วนทางการตลาดที่สำคัญ และนำมาศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมายว่า มีลักษณะอย่างไรนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป ดังนั้นในการวิจัยนี้จะนำตัวแปรด้านประชากรศาสตร์มาศึกษา เพื่อให้ทราบว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลอย่างไร

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง จากแนวคิดปัจจัยทางนโยบายและการเมืองจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ ในบางช่วงเวลารัฐอาจมีการส่งเสริมการส่งออก ก็จะส่งผลให้ธุรกิจที่มีการส่งสินค้าไปขายนอกประเทศได้เปรียบ รวมไปถึงข้อตกลงและกฎหมายทางการค้า จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ นโยบายการส่งเสริมจากรัฐบาล กฎระเบียบปฏิบัติและข้อห้ามในการทำธุรกิจ การควบคุมการนำเข้าและการส่งออก และกฎหมายในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่อย่างไร

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ จากแนวคิดปัจจัยทางเศรษฐกิจจะทำให้เห็นว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนด ตลาดขนาดใหญ่ในประเทศ ซึ่งสามารถช่วยในการวางแผนธุรกิจ โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางเศรษฐกิจ จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) และกัญญาณัฐ ทรัพย์บุญญากร และคณะ (2553) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับ รายได้สุทธิต่อครัวเรือน เพดานราคาสินค้า กำลังซื้อของผู้บริโภค ต้นทุนที่ใช้ในการทำการเกษตรว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม จากแนวคิดปัจจัยทางสังคมจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และชีวิตการเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นๆ ว่าเป็นอย่างใด ก่อนที่จะเริ่มทำการตลาดให้ได้ถูกทาง เพราะวิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชนนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางสังคม จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติการรักษาสินแวดล้อม ข่าวดสาร พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยี จากแนวคิดปัจจัยทางเทคโนโลยีจะทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการทำธุรกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดปัจจัยทางเทคโนโลยี จากอินควิตี (2557: ออนไลน์) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานในการทำการเกษตรออร์แกนิก และการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ว่ามีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลหรือไม่ อย่างไร

6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ จากและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีจาก ไพศาล หวังพานิช (2526: 105) สรุปได้ว่า การวัดความรู้ความเข้าใจเป็นการวัดระดับความรู้ความสามารถในการจดจำ พิจารณาข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับการผสมผสานกับประสบการณ์เดิมของตนเอง โดยใช้การทดสอบแบบถูกผิด (True-False) คำถามชนิดนี้ถามถึงความจริง หลักการ กฎต่างๆ และการตีความ อ้างอิงจาก รวีวรรณ ชินะตระกูล (2533: 38-41) และเพื่อนำมาวัดการสืบทอดความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ จากแนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจ ผู้วิจัยขออ้างอิงจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2546) กล่าวว่ากระบวนการที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย และทำความเข้าใจว่าผู้บริโภคทำการตัดสินใจจริง ๆ อย่างไร มีขั้นตอนในการตัดสินใจในทางเลือกต่างๆ ผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรับรู้ถึงความต้องการ การค้นหาข้อมูลข่าวสาร การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจ และพฤติกรรมภายหลังการซื้อเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญในการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ข้อมูลจากกรมโยธาธิการและผังเมือง (โพสทูเดย์. 2559. ออนไลน์) เนื่องมาจากเป็นพื้นที่รอยต่อจากกรุงเทพมหานคร ที่ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวและเป็นเขตพื้นที่ชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ W.G. Cochran (1953) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วานิชย์บัญชา . 2549: 74) ซึ่งสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

แทนค่าในสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{Z^2 P(1-P)}{e^2}$$

- เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง
 p แทน สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลังสุ่ม .50
 Z แทน ระดับความเชื่อมั่นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ระดับ .05)
 e แทน ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่เกิดขึ้น = .05

แทนค่าในสูตรดังนี้

$$n = \frac{(0.5) (1 - 0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$= 3.84.16 \text{ หรือ } 3.84$$

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 384 คน และเพิ่มจำนวนตัวอย่างอีก 16 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

ขั้นตอนในการเก็บข้อมูล

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยเลือกเฉพาะเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ในกลุ่มสมาชิกชมรม, สหกรณ์และสมาคมปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม โดยอาศัยการแจกแบบสอบถามผ่านสำนักงานเกษตรกรจังหวัด ทั้ง 5 จังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง สามารถแบ่งสัดส่วน จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่าๆ กัน คือ จังหวัดละ 80 คน

ตารางการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา

ลำดับ	จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	จังหวัดนนทบุรี	80
2	จังหวัดปทุมธานี	80
3	จังหวัดสมุทรปราการ	80
4	จังหวัดสมุทรสาคร	80
5	จังหวัดนครปฐม	80
รวมทั้งหมด		400

ขั้นตอนที่ 3 วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยแจกแบบสอบถามให้เกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ตามพื้นที่ในขั้นตอนที่ 2 ที่สมัครใจในการให้ข้อมูลตอบและจะสอบถามกลุ่มตัวอย่างทุกครั้งว่าสนใจปลูกผักออร์แกนิกหรือไม่ หากสนใจจะให้ตอบแบบสอบถามจนครบจำนวนที่ต้องการทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้ในการวัด การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในพื้นที่ปริมณฑลโดยแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) แบบคำตอบหลายตัวเลือก (Multiple choices) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียวมีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 1 อายุ ใช้มาตรวัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ซึ่งการกำหนดช่วงอายุได้ถูกแบ่งออกเป็นช่วงๆ ตามมาตรฐานการจัดกลุ่มอายุที่สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนดไว้ตาม Standard International Age Classification ขององค์การสหประชาชาติเป็นหลักในการพิจารณา เพื่อให้เป็นมาตรฐานสากล และผู้ใช้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันระหว่างประเทศได้ มาตรฐานการจัดกลุ่มอายุแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กลุ่ม 5 ปี กลุ่ม 10 ปี และกลุ่ม 20 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2557: ออนไลน์)

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้ช่วงอายุ กลุ่ม 20 ปี อยู่ระหว่าง 20-60 ปี อ้างอิงจากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2556. ออนไลน์ ได้ทำการศึกษาข้อมูลสำมะโนการเกษตรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าสัดส่วนเกษตรมีระดับการศึกษาสูงขึ้น อยู่ในระดับอุดมศึกษาจึงขอเริ่มใช้ช่วงอายุตั้งแต่ 20 ปี

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

โดยแบ่งช่วงอายุออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงอายุ} &= \frac{60 - 20}{4} \\ &= 10\end{aligned}$$

โดยแสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 20 – 29 ปี

1.2 30 – 39 ปี

1.3 40 – 49 ปี

1.4 50 ปีขึ้นไป

ข้อที่ 2 ระดับการศึกษา เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

2.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่ 3 สถานภาพ ใช้มาตรวัดนามบัญญัติ (Nominal Scale) ดังนี้

3.1 โสด

3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

3.3 หย่าร้าง / หม้าย / แยกกันอยู่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกผักออร์แกนิกที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อโดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) มีคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ (Dichotomous questions) สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับคะแนน การแปลผลระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับ 1 หมายถึง ตอบถูก

ระดับ 0 หมายถึง ตอบผิด

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ข้อที่ตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน ข้อที่ตอบไม่ถูกได้คะแนน 0 คะแนน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบถูกหมด จะได้ 10 คะแนน และตอบผิดหมดจะได้ 0 คะแนน โดยวัดออกมาเป็นข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการให้คะแนนแบบ Rating Scale เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผล โดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2549: 29)

สามารถแปลความหมายของค่าคะแนน ได้ดังนี้

ตอบถูกคะแนน 7–10 หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด

ตอบถูกคะแนน 4–6 หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลาง

ตอบถูกคะแนน 0–3 หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อย

ซึ่งผู้วิจัยกำหนดช่วงระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด หมายถึง บุคคลผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบถูก ได้คะแนนระหว่าง 7–10 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลางหมายถึง บุคคลผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบถูก ได้คะแนนระหว่าง 4–6 คะแนน

กลุ่มที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อยหมายถึง บุคคลผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบถูก ได้คะแนนระหว่าง 0–3 คะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมือง เป็นคำถามปลายปิด (Close - ended response question) มีลักษณะการวัดข้อมูลแบบประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการให้คะแนนแบบLikert Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน ระดับความคิดเห็น

5 มากที่สุด

4 มาก

3 ปานกลาง

2 น้อย

1 น้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของ
 อันตรภาคชั้น ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2545: 129)

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมืองที่มี
 ผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21 – 5.00	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางนโยบายและการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางนโยบายและการเมืองอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางนโยบายและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางนโยบายและการเมืองอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางนโยบายและการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทาง เป็นคำถามปลายปิด (Close - ended response question) มีลักษณะการวัดข้อมูลแบบประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของ
 อันตรภาคชั้น ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2545: 129)

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมืองที่มี
 ผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21 – 5.00	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทาง เป็นคำถามปลายปิด (Close - ended response question) มีลักษณะการวัดข้อมูลแบบประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการให้คะแนนแบบ Likert Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของ
 อันตรภาคชั้น ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2545: 129)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21 – 5.00	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางสังคมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยี

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทาง เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended response question) มีลักษณะการวัดข้อมูลแบบประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการให้คะแนนแบบLikert Scale โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล คำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. 2545: 129)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยทางนโยบายและการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	หมายถึง
4.21 – 5.00	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการในสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยทำการทดสอบในด้านความเที่ยงตรง (Content Validity Test) และความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) ของแบบสอบถามก่อนที่ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Test) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อทำการวัดค่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องโดยศึกษางานวิจัยในอดีตที่มีความคล้ายคลึงกันและได้นำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบรายละเอียดความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบสอบถามในเบื้องต้นและนำแบบสอบถามไปมอบให้กับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาโครงสร้างของแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษาที่เป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านได้แก่ 1) ผศ.ดร.กาญจน์ระวี อนันต์อัครกุล และ 2) อ.ดร. ธนภูมิ อติเวทิน

เกณฑ์การประเมินได้กำหนดเป็นค่าตัวเลข ดังนี้

ค่า +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือข้อคำถามนั้นมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน

ค่า -1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ
วัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
(วรัญญา ภัทรสุข. 2554) ตามสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

กำหนดให้

IOC = ดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้แล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง (Try Out) ที่มีคุณสมบัติ
คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการคำนวณหาค่าความเที่ยง
(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha
Coefficient: α - Coefficient) ซึ่งคุณภาพรายข้อคำถามพิจารณาจากค่า Corrected Item Total
Correlation ไม่ควรต่ำกว่า 0.20 สำหรับคุณภาพโดยรวมทั้งฉบับพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ครอน
บาคแอลฟา ไม่ควรมีค่าน้อยกว่า 0.80 (วรัญญา ภัทรสุข. 2554)

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ทดสอบความ
เที่ยงตรงและทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Tryout) มาหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามและใน
การทดสอบความน่าเชื่อถือนั้น จะเลือกคำนวณเฉพาะส่วนที่สามารถมาตีเป็นค่าคะแนนได้โดยใช้วิธี
สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ในการวิเคราะห์และ
ประมวลผลความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามซึ่งใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

จากการนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความน่าเชื่อถือโอโยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้
วิธีการวิเคราะห์ประมวลผลหาค่าครอนบาค แอลฟา (Cronbac's Alpha Analysis Test) ซึ่งค่า
สัมประสิทธิ์อัลฟามีค่า 0.85 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปใช้จริงในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแปร	ค่า Cronbach's Alpha
ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	0.84
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	0.84
ปัจจัยทางสังคม	0.85
ปัจจัยทางเทคโนโลยี	0.84
รวม	0.85

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) เพื่อศึกษาถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลโดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ มาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของบุคคลทั่วไปที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑลจำนวน 400 คน เพื่อทราบถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเทคโนโลยี และความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักออร์แกนิก

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ วารสาร บทความ ผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย ผู้วิจัยกระทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 400 ชุด
2. อธิบายและชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม
3. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม และจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยอาศัยการแจกแบบสอบถามผ่านสำนักงานเกษตรกรจังหวัด ทั้ง 6 จังหวัด
4. ผู้วิจัยทำการรวบรวมแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลโดยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบ และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว นำมาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

3. การประมวลผลข้อมูล นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพ โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางนโยบายและการเมืองได้แก่ด้านนโยบายจากรัฐบาลด้านกฎระเบียบปฏิบัติและข้อห้ามในการทำธุรกิจด้านการควบคุมการนำเข้าและการส่งออกและด้านกฎหมายในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจได้แก่ ด้านรายได้สุทธิต่อครัวเรือนด้านเพดานราคาสินค้าด้านกำลังซื้อของผู้บริโภค และต้นทุนที่ใช้ในการทำเกษตรโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ด้านทัศนคติการรักษาสิ่งแวดล้อมด้านข่าวสารด้านพฤติกรรมกรดูแลสุขภาพ และด้านพฤติกรรมกรเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภคโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางเทคโนโลยีได้แก่ด้านเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานในการทำเกษตรออร์แกนิกและด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ๆโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.6 วิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

3.1 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1บุคคลทั่วไปที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาณผลแตกต่างกัน

3.2 สถิติ Brown-Forsythe

3.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล (Exploratory Factor analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2550: 52)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{X}$) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2550: 48)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2550: 49)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability of the test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2550: 34-36)

$$\alpha = \frac{K \overline{\text{covariance/variance}}}{1 + (K - 1) \overline{\text{covariance/variance}}}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนคำถาม

$\overline{\text{covariance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่างๆ

$\overline{\text{variance}}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าความแปรปรวนของคำถาม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) คือ การทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ในกรณีที่ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มเท่ากัน (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 135) มีสูตรดังนี้

ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม (B)	$K - 1$	$SS_{(B)}$	$MS_{(B)} = \frac{SS_{(B)}}{k - 1}$	$\frac{MS_{(B)}}{MS_{(W)}}$
ภายในกลุ่ม (W)	$n - k$	$SS_{(W)}$	$MS_{(W)} = \frac{SS_{(W)}}{n - k}$	
รวม (T)	$n - 1$	$SS_{(T)}$		

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา F-distribution
	MS _b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between groups)
	MS _w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square Within groups)
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ ได้แก่ ระหว่างกลุ่ม (k-1) และภายในกลุ่ม (n-k)
	k	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดสอบสมมติฐาน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	SS _b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between groups)
	k-1	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระระหว่างกลุ่ม (Between degree of freedom)
	SS _w	แทน	ผลรวมกำลังสองภายในกลุ่ม (Within Sum of Square)
	n-k	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระภายในกลุ่ม (Within degree of freedom)

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 333)

$$LSD = t_{\frac{\alpha}{2}, n-k} \sqrt{MSE \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

โดยที่ $n_i - n_j$

$$df = n - k$$

เมื่อ LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่มประชากร กลุ่มที่ i และ j

MSE แทน ค่า Mean Square Error หรือความแปรปรวนภายในกลุ่ม MS_(w)

k แทน จำนวนกลุ่มของประชากร

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

α แทน ค่าความคลาดเคลื่อน

3.2 สถิติ Brown-Forsythe คือ การทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ในกรณีที่ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน (ภาณุมาส ตัมพานุวัตร. 2551; อ้างอิงจาก Hartung. 2001: 300) มีสูตรดังนี้

$$\beta = \frac{MS_{(B)}}{MS_{(w)}}$$

$$\text{โดยค่า } MS_{(w)} = \sum_{i=1}^K \left(1 - \frac{n_i}{N}\right) S_i^2$$

เมื่อ β	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Brown-Forsythe
$MS_{(B)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between Group)
$MS_{(w)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square Within groups) สำหรับ Brown-Forsythe
K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
N	แทน	ขนาดประชากร
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง

กรณีผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่เพื่อดูว่ามีคู่ใดที่แตกต่างกันโดยใช้วิธี Dunnett's T3 (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 332-333) มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_i - \bar{X}_j}{MS_{(w)} \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
$MS_{(w)}$	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square within group) สำหรับ Dunnett's T3
$\bar{X}_i$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ i
$\bar{X}_j$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ j
n_i	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ i
n_j	แทน	จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ j

3.3 วิเคราะห์ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการสร้างองค์ประกอบร่วมเพื่อสร้างตัวแปรหลายๆ ตัว ด้วยวิธีการ

3.3.1 ตรวจสอบโดยใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) โดย Kaiser (1970) (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2552: 261) ได้ให้แนวคิดที่ว่า KMO เป็นสถิติที่ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าสมควรที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ กล่าวคือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วนใกล้เคียงศูนย์จะทำให้ค่า KMO มีค่าใกล้ 1 ทำให้สามารถนำการวิเคราะห์องค์ประกอบมาใช้กับข้อมูลชุดนั้นได้ แต่หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วนมีค่ามาก จะทำให้ KMO มีค่าใกล้เคียงศูนย์ แสดงว่าข้อมูลไม่เหมาะสมกับการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3.3.2 ตรวจสอบโดยใช้ Bartlett's Sphericity Test โดย Bartlett (1950) กัลยา วาณิชยปัญญา. 2552: 262) ได้พัฒนาการทดสอบที่เรียกว่า sphericity test เพื่อตรวจสอบว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร สามารถแบ่งเป็นปัจจัยร่วมหรือกลุ่มที่ตัวแปรที่มีส่วนร่วมกันหรือสัมพันธ์กันได้หรือไม่

3.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 4 5 และ 6 เพื่อให้ได้มาซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ด้วยวิธีการ วิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Rotation) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาองค์ประกอบที่ได้คือ มีค่า Eigen Value ≥ 1.00 และในการพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) นั้นเป็นไปตามแนวคิดของ Hair, et. al. (1995: 385) ที่เสนอแนวคิดว่าหากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 400 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีหลายขั้นตอน (Multistage) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนหน่วยงานที่สังกัดเป็นชั้นภูมิ (Strata) จะต้องมีย่านน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และเลือกที่ค่า Factor Loading สูงที่สุดให้อยู่ในองค์ประกอบนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Min	แทน ค่าต่ำสุด
Max	แทน ค่าสูงสุด
t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณา t – distribution
F	แทน ค่าที่ใช้พิจารณา t – distribution
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum Squares)
M.S.	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of squares)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
Sig.	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติในการทดสอบสมมติฐาน
H ₀	แทน สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H ₁	แทน สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 องค์ประกอบของการตัดสินใจประกอบด้วย ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และ ปัจจัยทางเทคโนโลยี

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้บริโภคที่มีลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑลที่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะด้านประชากรศาสตร์

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละ ของลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
20 – 29 ปี	70	17.50
30 – 39 ปี	160	40.00
40 – 49 ปี	90	22.50
50 ปีขึ้นไป	80	20.00
รวม	400	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	81	20.25
มัธยมศึกษา	50	12.50
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	201	50.25
สูงกว่าปริญญาตรี	68	17.00
รวม	400	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส		
โสด	147	36.80
สมรส	164	41.00
หม้าย/หย่าร้าง	89	22.20
รวม	400	100.0

จากตาราง 1 แสดงข้อมูลลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริโภคที่ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 คน จำแนกตามตัวแปรดังนี้

อายุ พบว่า เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 อายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และอายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาเป็นผู้มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 ผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่าเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ได้ดังนี้

ตาราง 2 จำนวน และร้อยละ ของลักษณะความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก	ถูก	ผิด
1. อาหารออร์แกนิก (Organic Food) คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น	400 (100%)	0 (0%)
2. เมล็ดที่นำมาปลูกเป็นผักออร์แกนิก สามารถใช้เมล็ดที่ตัดต่อทางพันธุกรรมได้ เพื่อให้ได้เมล็ดและผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด	150 (37.5%)	250 (62.5%)
3. สำหรับกระบวนการผลิต สามารถใช้สารเคมีในการทำศัตรูพืชได้	0 (0%)	400 (100%)
4. สามารถทดสอบคุณภาพของดินก่อนการปลูกด้วยปุ๋ยชีวภาพ เพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช	390 (97.5%)	10 (2.5%)
5. ปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก	400 (100%)	0 (0%)
6. ไม่จำเป็นต้องเลือกพันธุ์พืชก่อนการปลูก เพราะการปลูกแบบออร์แกนิกเป็นการปลูกธรรมชาติ 100% สามารถปลูกได้กับพืชทุกชนิด	0 (0%)	400 (100%)
7. ควรจะรดน้ำให้ผักออร์แกนิกอย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้	380 (95.0%)	20 (5.0%)
8. การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้ ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย	300 (75.0%)	100 (25.0%)
9. การเพิ่มจำนวน กบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค้างคาว จะสามารถลดจำนวนแมลงและศัตรูพืช	390 (97.5%)	10 (2.5%)
10. พอหมุดฤดูเก็บเกี่ยว สามารถปลูกผักออร์แกนิกแปลงใหม่ต่อได้ทันที เนื่องจากเป็นกรรมวิธีจากธรรมชาติทั้งหมด ไม่ทำลายดิน	100 (25.0%)	300 (75.0%)

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในอาหารออร์แกนิก (Organic Food) คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 เมล็ดที่นำมาปลูกเป็นผักออร์แกนิก สามารถใช้เมล็ดที่ตัดต่อทางพันธุกรรมได้ เพื่อให้ได้เมล็ดและผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 สำหรับกระบวนการผลิต สามารถใช้สารเคมีใน

การกำจัดศัตรูพืชได้ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถทดสอบคุณภาพของดินก่อนการปลูกด้วยปุ๋ยชีวภาพ เพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช คิดเป็นร้อยละ 97.50 ปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่จำเป็นต้องเลือกพันธุ์พืชก่อนการปลูก เพราะการปลูกแบบออร์แกนิกเป็นการปลูกธรรมชาติ 100% สามารถปลูกได้กับพืชทุกชนิด คิดเป็นร้อยละ 100 ควรจะรดน้ำให้ผักออร์แกนิกอย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้ คิดเป็นร้อยละ 95.0 การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้ ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย คิดเป็นร้อยละ 75.0 การเพิ่มจำนวน กบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค่างคาว จะสามารถลดจำนวนแมลงและศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 97.5 และ พอหมัด ฤดูเก็บเกี่ยว สามารถปลูกผักออร์แกนิกแปลงใหม่ต่อได้ทันที เนื่องจากเป็นกรรมวิธีจากธรรมชาติทั้งหมด ไม่ทำลายดินคิดเป็นร้อยละ 75.0 สรุปได้ว่าผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก ในระดับมาก

ตาราง 3 จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก

ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด	303	75.75
2. ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลาง	88	22.00
3. ระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อย	9	2.25
รวม	400	100.0

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์จำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกในแต่ละข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด จำนวน 303 คิดเป็นร้อยละ 75.75 มีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลาง จำนวน 88 คิดเป็นร้อยละ 22.00 และมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อย จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

จากข้อมูลการปฏิบัติการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล จำนวน 43 ตัวแปร ของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ได้ดังนี้

ผลการทดสอบค่า KMO and Barlett's Test

ผลการทดสอบค่า Kaiser – Meyer – olkin measure of Sampling Adequacy ซึ่งเท่ากับ 0.60 พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.60 และจากการทดสอบนัยสำคัญด้วย and Barlett's Test of Sphericity พบว่า มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในขนาดที่เหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการทดสอบ ความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างและการตรวจสอบความเป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์ของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (KMO and Barlett's Test ของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

Kaiser – Meyer – olkin measure of Sampling Adequacy		0.60
Barlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	8644.038
	df	903
	Sig.	0.000

ผลการวิเคราะห์ค่าความร่วมกัน (Communality)

ค่าความร่วมกัน (Communality) ของตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล รวมทั้งหมด 43 ตัว ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าความร่วมกัน (Communality) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูก
ผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	ค่าความร่วมกัน (Communality)
X1	เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผัก ออร์แกนิกของเกษตรกร	0.706
X2	นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์ แกนิก	0.857
X3	พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของ เกษตรกร	0.747
X4	นโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกร	0.554
X5	นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลผลิตทางการ เกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของ เกษตรกร	0.679
X6	มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตร มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.753
X7	มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอน ที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของ เกษตรกร	0.748
X8	กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูก ผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.696
X9	การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน	0.744
X10	ราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	0.747
X11	หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร	0.802
X12	หน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะพืชและผักออร์ แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ	0.643
X13	ภาพรวมเศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ออกมา จับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมากขึ้น	0.472
X14	ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง	0.749

ตาราง 5 (ต่อ)

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	ค่าความร่วมกัน (Communality)
X15	ผู้บริโภคสนใจและนิยมซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผักออร์แกนิก เป็นต้น	0.710
X16	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกผักออร์แกนิก สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีราคาไม่สูง เช่น ท่อน้ำ กระบะ กระถาง เป็นต้น	0.757
X17	วัตถุดิบที่ใช้ปลูกผักออร์แกนิก มีราคาไม่สูง เช่น ปุ๋ยหมัก ดิน เมล็ดพันธุ์พืช เป็นต้น	0.854
X18	ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการเช่าแปลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในปลูกผักออร์แกนิก	0.830
X19	เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น	0.703
X20	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%	0.754
X21	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม	0.760
X22	สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ	0.695
X23	สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้	0.601
X24	ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน	0.638
X25	กระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน	0.588
X26	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ	0.530
X27	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้	0.753
X28	ผู้บริโภคมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น	0.789

ตาราง 5 (ต่อ)

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	ค่าความร่วมกัน (Communality)
X29	มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบ และขั้นตอน	0.625
X30	มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้ ผู้บริโภค	0.847
X31	มีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผักออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด	0.805
X32	มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ยแก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบ อัตโนมัติ	0.693
X33	มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช	0.872
X34	มีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำการเกษตรออร์แก นิก	0.842
X35	มีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการปลูกผักออร์แกนิกให้กลุ่ม เกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้	0.754
X36	การปลูกผักออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	0.708
X37	การปลูกผักออร์แกนิก ราคาดี เกษตรกรจึงหันมาปลูกกันมากขึ้น	0.776
X38	การนิยมบริโภคผักออร์แกนิก จึงทำให้เกษตรกรหันมาปลูกกันมาก ขึ้น	0.775
X39	การปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำให้มีความสัมพันธ์ในชุมชน มากขึ้น	0.595
X40	การปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำให้มีความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม	0.667
X41	อาชีพเกษตรกร (ปลูกผักออร์ แกนิก) ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนใน ครอบครัว	0.612
X42	ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมา ปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	0.588
X43	เกษตรกร คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม จึงหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	0.706

จากตาราง 5 พบว่า ค่าความร่วมกัน (Communality) ของตัวแปรแต่ละตัวมีความร่วมกัน
ในองค์ประกอบค่อนข้างสูง โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.472 – 0.857

ผลการหมุนแกนองค์ประกอบมุมฉาก ด้วยวิธีแวนิแมกซ์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่
ปริมณฑล จากการหมุนแกนองค์ประกอบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์
(Varimax) พบค่า Eigenvalues ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวน
สะสม ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่า Eigenvalues ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวน
สะสมของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขต
พื้นที่ปริมณฑล

Component	Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	Loadings			Loadings		
	Eigen values	% of Variance	Comulative %	Eigen values	% of Variance	Comulative %
1	4.723	10.985	10.985	3.793	8.821	8.821
2	4.211	9.793	20.778	2.505	5.825	14.646
3	3.028	7.042	27.820	2.494	5.800	20.446
4	2.839	6.603	34.423	2.378	5.530	25.976
5	2.165	5.036	39.459	2.320	5.396	31.372
6	2.084	4.847	44.306	2.169	5.045	36.417
7	1.948	4.530	48.837	2.144	4.987	41.404
8	1.808	4.205	53.041	2.110	4.907	46.311
9	1.649	3.835	56.876	2.006	4.665	50.976
10	1.428	3.321	60.197	1.943	4.520	55.495
11	1.337	3.109	63.306	1.830	4.255	59.751
12	1.227	2.854	66.161	1.755	4.081	63.832

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจำนวนองค์ประกอบ โดยการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธี
ตัวประกอบหลัก เพื่อค้นหาจำนวนองค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรใน
เขตพื้นที่ปริมณฑล โดยพิจารณาค่า Eigenvalues ที่มีค่ามากกว่า 1 ตามกฎของไกเซอร์ จากผลการ
วิเคราะห์ พบว่า องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่
ปริมณฑล ประกอบด้วย 12 องค์ประกอบที่ 1 – 12 มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 3.793, 2.505,
2.494, 2.378, 2.320, 2.159, 2.144, 2.110, 2.006, 1.943, 1.830, 1.830, 1.755 ตามลำดับ และ

เมื่อหมุนแกนแล้ว พบว่า ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 8.821, 5.825, 5.800, 5.530, 5.396, 5.045, 4.87, 4.907, 4.665, 4.520, 4.255, 4.081 ตามลำดับ และมีค่าความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ เท่ากับ 63.832 สามารถอธิบายได้ว่าองค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ประกอบไปด้วย 12 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ สามารถเป็นองค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้ร้อยละ 63.832

ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจในการสรุปผลการจัดกลุ่มตัวแปรคัดสรรเข้าองค์ประกอบการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอการเปรียบเทียบองค์ประกอบต้นแบบกับองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจัดเรียงลำดับตามองค์ประกอบต้นแบบ 12 องค์ประกอบ

ผลการจัดกลุ่มตัวแปรคัดสรรเข้าองค์ประกอบ

เมื่อพิจารณาจัดให้ตัวแปรแต่ละตัวเข้าอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง เพียงองค์ประกอบเดียวที่ตัวแปรนั้นมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) สูงสุดแล้ว พบว่า ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน 43 ตัวแปร สามารถจัดเข้าองค์ประกอบได้ 12 องค์ประกอบ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X2	นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก	0.877
X1	เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.748
X6	มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตร มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.743
X3	พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.742
X5	นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.660
X4	นโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.484
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		3.793
ร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		8.821

จากตาราง 7 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.484 – 0.877 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 8.821 โดยตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับนโยบายและการเมือง ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 1 ว่า “ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง”

ตาราง 8 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยี

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X34	มีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำงานเกษตรออร์แกนิก	0.783
X32	มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ยแก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบอัตโนมัติ	0.779
X33	มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการทำศัตรูพืช	0.704
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.505
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		5.825

จากตาราง 8 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.704 – 0.783 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.825 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 2 ว่า “ปัจจัยทางเทคโนโลยี”

ตาราง 9 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X20	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%	0.782
X19	เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น	0.776
X18	ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการฆ่าแมลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในปลูกผักออร์แกนิก	0.713
X13	ภาพรวมเศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ออกมาใช้จ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมากขึ้น	0.622
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.494
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		5.800

จากตาราง 9 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 4 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.622 – 0.713 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.800 โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 3 ว่า “ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม”

ตาราง 10 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X15	ผู้บริโภคสนใจและนิยมซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผักออร์แกนิก เป็นต้น	0.784
X12	หน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะพืชและผักออร์แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ	0.628
X14	ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง	0.581
X8	กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.549
X7	มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	0.500
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.378
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		5.530

จากตาราง 10 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 5 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.500 – 0.784 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.530 โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับทางการควบคุมโดยภาครัฐ ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 4 ว่า “ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ”

ตาราง 11 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X35	มีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการปลูกผักออร์แกนิกให้กลุ่มเกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้	0.777
X36	การปลูกผักออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	0.600
X29	มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบและขั้นตอน	0.469
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.378
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		5.530

จากตาราง 11 พบว่า องค์ประกอบที่ 5 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.469 – 0.777 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.530 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับทางการศึกษาและเรียนรู้ ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 5 ว่า “ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้”

ตาราง 12 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X41	อาชีพเกษตรกร (ปลูกผักออร์แกนิก) ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว	0.750
X43	เกษตรกร คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม จึงหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	0.749
X42	ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	0.655
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.320
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		5.396

จากตาราง 12 พบว่า องค์ประกอบที่ 6 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.655 – 0.750 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.396 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 6 ว่า “ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม”

ตาราง 13 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยม

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading)
X27	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้	0.816
X25	กระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน	0.731
X28	ผู้บริโภคมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น	0.632
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.144
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.987

จากตาราง 13 พบว่า องค์ประกอบที่ 7 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.632 – 0.816 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.987 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับค่านิยม ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 7 ว่า “ปัจจัยทางค่านิยม”

ตาราง 14 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X30	มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้ ผู้บริโภคร	0.866
X31	มีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผักออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด	0.820
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.110
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.907

จากตาราง 14 พบว่า องค์ประกอบที่ 8 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.820 – 0.866 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.907 โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับคุณภาพในการควบคุมการผลิต ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 8 ว่า “ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต”

ตาราง 15 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X11	หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร	0.780
X10	ราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	0.766
X9	การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน	0.569
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		2.006
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.665

จากตาราง 15 พบว่า องค์ประกอบที่ 9 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.569 – 0.766 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.665 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 9 ว่า “ปัจจัยทางเศรษฐกิจ”

ตาราง 16 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านการปลอดภัยของผลผลิต

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X20	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%	0.828
X21	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม	0.813
X22	สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ	0.561
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.943
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.520

จากตาราง 16 พบว่า องค์ประกอบที่ 10 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.561 – 0.813 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.520 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผลผลิต ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 10 ว่า “ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย ของผลผลิต”

ตาราง 17 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์

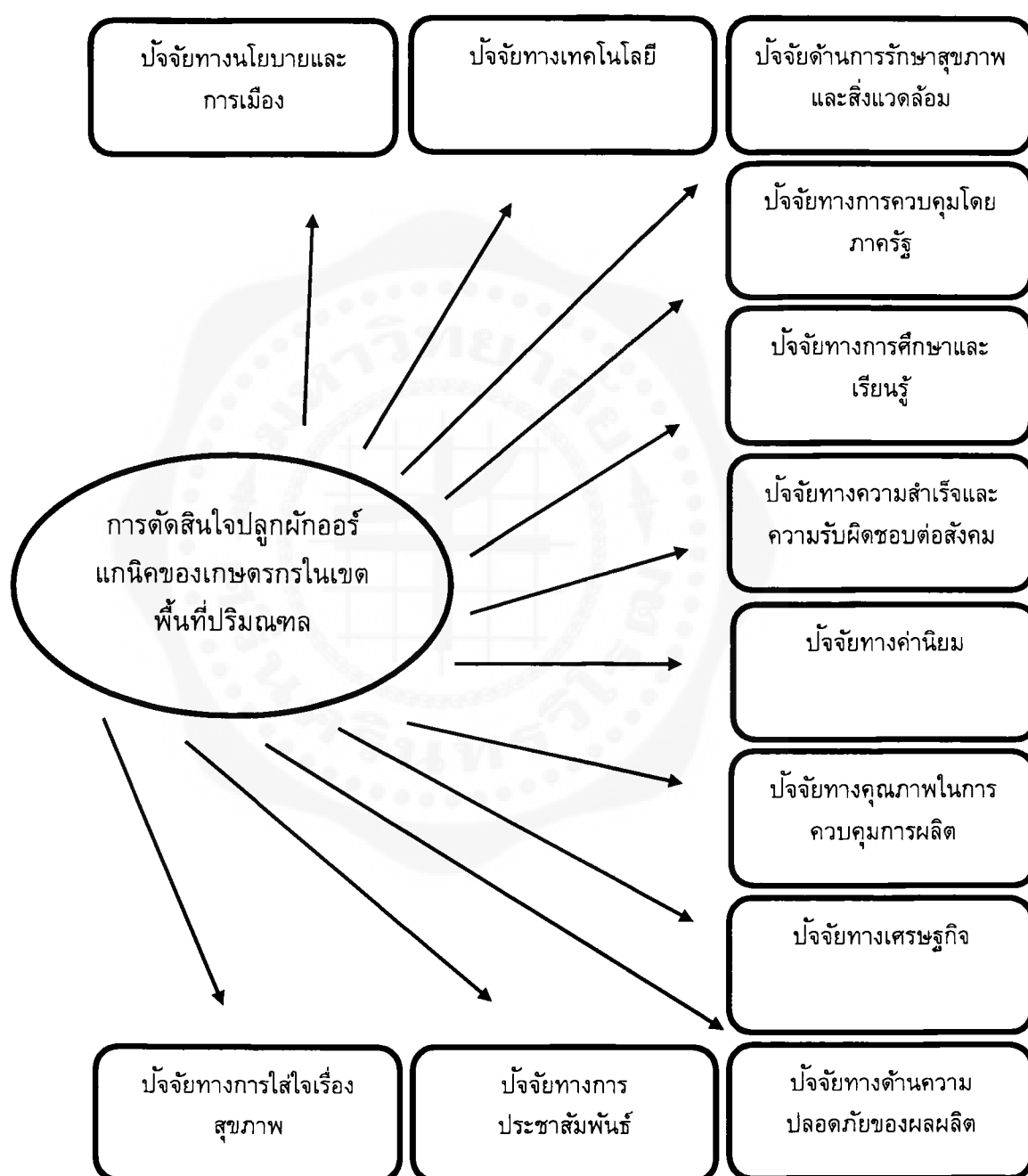
รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X21	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม	0.730
X23	สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้	0.694
X24	ข่าวสารต่าง ๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน	0.527
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.830
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.255

จากตาราง 17 พบว่า องค์ประกอบที่ 11 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.527 – 0.730 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.255 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับทางการสื่อสารถึงผู้บริโภค ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 11 ว่า “ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์”

ตาราง 18 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ

รหัส ตัวแปร	ชื่อตัวแปร	น้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
X26	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ	0.662
X40	การปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม	0.635
ค่าไอเกน (Eigenvalues)		1.755
ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance)		4.081

จากตาราง 18 พบว่า องค์ประกอบที่ 12 ซึ่งเป็นผลมาจากวิเคราะห์องค์ประกอบนั้น สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร มีน้ำหนักองค์ประกอบ ระหว่าง 0.635 – 0.662 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.081 โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร ในองค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับการใส่ใจเรื่องสุขภาพ ดังนั้นตั้งชื่อองค์ประกอบว่าที่ 11 ว่า “ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ”

ภาพประกอบ 7 สรุปองค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก
ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล**

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย
ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของ
เกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ผลรวมทั้ง 12 องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	3.91	0.80	มากที่สุด
2.ปัจจัยทางค่านิยม	3.90	0.84	มากที่สุด
3.ปัจจัยทางเทคโนโลยี	3.88	0.61	มากที่สุด
4.ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	3.87	0.59	มากที่สุด
5.ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	3.85	0.60	มากที่สุด
6.ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	3.84	0.77	มากที่สุด
7.ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	3.81	0.74	มากที่สุด
8.ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	3.80	0.62	มากที่สุด
9.ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	3.77	0.65	มากที่สุด
10.ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	3.74	0.72	มากที่สุด
11.ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.72	0.75	มากที่สุด
12.ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	3.70	0.82	มากที่สุด
รวม	3.82	0.71	มากที่สุด

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์กรประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก	3.98	0.62	มากที่สุด
2. เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.90	0.54	มากที่สุด
3. มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตร มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.82	0.67	มากที่สุด
4. พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.81	0.66	มากที่สุด
5. นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.85	0.68	มากที่สุด
6. นโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.79	0.71	มากที่สุด
รวม	3.77	0.65	มากที่สุด

จากตาราง 20 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์กรประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 6 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตร มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และนโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยี

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำ การเกษตร ออร์แกนิก	3.91	0.65	มากที่สุด
2. มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ยแก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบอัตโนมัติ	3.89	0.55	มากที่สุด
3. มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช	3.87	0.50	มากที่สุด
รวม	3.88	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 21 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยีโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ยแก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบอัตโนมัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และมีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำเกษตรออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%	3.89	0.52	มากที่สุด
2.เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น	3.82	0.57	มากที่สุด
3.ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการย่ำฆ่าแมลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ในปลูกผักออร์แกนิก	3.83	0.53	มากที่สุด
4.ภาพรวมเศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ออกมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมากขึ้น	3.80	0.62	มากที่สุด
รวม	3.85	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการย่ำฆ่าแมลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ในปลูกผักออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และภาพรวมเศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ออกมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ผู้บริโภคสนใจและนิยมซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผักออร์แกนิก เป็นต้น	3.88	0.54	มากที่สุด
2.หน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะพืช และผักออร์แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ	3.79	0.56	มากที่สุด
3.ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง	3.90	0.58	มากที่สุด
4.กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.91	0.65	มากที่สุด
5.มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร	3.92	0.61	
รวม	3.87	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ผู้บริโภคสนใจและนิยมซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผักออร์แกนิก เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และหน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะพืชและผักออร์แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของ
เกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.มีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ให้กลุ่มเกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้	3.90	0.78	มากที่สุด
2.การปลูกผักออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้น	3.93	0.76	มากที่สุด
3.มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบและขั้นตอน	3.95	0.98	มากที่สุด
รวม	3.91	0.80	มากที่สุด

จากตาราง 24 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของ
เกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้โดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด
มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบและขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 การปลูกผักออร์แกนิก ทำให้
เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และมีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการ
ปลูกผักออร์แกนิกให้กลุ่มเกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.อาชีพเกษตรกร (ปลูกผักออร์แกนิก) ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว	3.81	0.91	มากที่สุด
2.เกษตรกร คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม จึงหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	3.82	0.81	มากที่สุด
3.ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น	3.83	0.68	มากที่สุด
รวม	3.84	0.77	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เกษตรกร คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม จึงหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และอาชีพเกษตรกร (ปลูกผักออร์แกนิก) ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์กรประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยม

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้	3.97	0.85	มากที่สุด
2.กระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน	3.92	0.87	มากที่สุด
3.ผู้บริโภคมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น	3.96	0.86	มากที่สุด
รวม	3.90	0.84	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์กรประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ผู้บริโภคมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และกระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์กรประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้ผู้บริโภค	3.97	0.65	มากที่สุด
2.มีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผักออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด	3.85	0.75	มากที่สุด
รวม	3.80	0.62	มากที่สุด

จากตาราง 27 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 2 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด มีการเช็ดตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้ผู้บริโภค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และมีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผักออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร	3.81	0.85	มากที่สุด
2.ราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น	3.78	0.79	มากที่สุด
3.การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน	3.84	0.82	มากที่สุด
รวม	3.72	0.75	มากที่สุด

จากตาราง 28 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%	3.72	0.82	มากที่สุด
2.เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม	3.75	0.78	มากที่สุด
3.สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ	3.78	0.85	มากที่สุด
รวม	3.70	0.82	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และเกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม	3.73	0.83	มากที่สุด
2.สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้	3.80	0.82	มากที่สุด
3.ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน	3.81	0.78	มากที่สุด
รวม	3.74	0.72	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และเกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล องค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ

คำถาม	ระดับการตัดสินใจ (n=400)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ	3.82	0.85	มากที่สุด
2.การปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม	3.78	0.65	มากที่สุด
รวม	0.81	0.74	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 2 ข้อ ผักออร์แกนิกสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อายุ การศึกษา และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน โดยสามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อย โดยจำแนก ได้ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1,1 ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่แตกต่างกัน

H_0 : ผู้บริโภคที่มีแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวน แต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple

Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

โดยจะทำการตรวจสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมกับกลุ่มอายุ

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	4.433*	4	395	0.003
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	1.433*	4	395	0.001
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	2.543*	4	395	0.000
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	1.843*	4	395	0.000
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	2.523*	4	395	0.000
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	1.322*	4	395	0.001
7. ปัจจัยทางค่านิยม	2.032*	4	395	0.002
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	2.743*	4	395	0.000
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.531*	4	395	0.045
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	1.947*	4	395	0.042
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	2.001*	4	395	0.024
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	2.533*	4	395	0.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมาตรหลักกับกลุ่มอายุ พบว่า ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.003 0.001, 0.000, 0.000, 0.000, 0.001, 0.002, 0.000, 0.045, 0.042, 0.024 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่า

ความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มอายุไม่เท่ากัน จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง 33

ตาราง 33 แสดงการทดสอบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกจำแนกตามอายุ

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Brown-Forsythe	Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	2.254	4	140.347	0.201
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.219	4	130.405	0.303
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.756	4	182.878	0.211
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	ระหว่างกลุ่ม	1.219	4	130.405	0.311
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.756*	4	182.878	0.002
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.356	4	142.342	0.134
7. ปัจจัยทางค่านิยม	ระหว่างกลุ่ม	2.643	4	103.533	0.257
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.064	4	111.466	0.532
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2.345	4	103.543	0.533
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.522	4	132.604	0.483
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.133	4	105.895	0.368
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.905	4	130.604	0.147

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe สามารถวิเคราะห์ ได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.201, 0.303, 0.211, 0.311, 0.134, 0.257, 0.532, 0.533, 0.483, 0.368 และ 0.147

ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อโดยใช้สถิติ Dunnett's T3 ซึ่งได้ผลลัพธ์ดังตาราง 34

ตาราง 34 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันกับ องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	อายุ	$\bar{X}$	20 – 29 ปี	30 – 39 ปี	40 – 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
			3.85	3.95	3.97	3.98
ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	20 – 29 ปี	3.85	-	-0.100*	-0.120*	-0.130*
				(0.000)	(0.000)	(0.012)
	30 – 39 ปี	3.95		-	-0.02	-0.03
					(0.322)	(0.134)
	40 – 49 ปี	3.97			-	-0.010
	50 ปีขึ้นไป	3.98				(0.233)
						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันกับองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล โดยเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Dunnett's T3 พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุ 20-29 ปี กับอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000, 0.000 และ 0.12 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีอายุ 20-29 ปี มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างเป็นรายคู่กับผู้บริโภคที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริโภคที่มีอายุ 20-29 ปี มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าผู้บริโภคที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.100 , 0.120 และ 0.130 ตามลำดับ

สำหรับรายคู่อื่นๆ ไม่พบว่ามีผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.2 ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีองค์ประกอบ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่แตกต่างกัน

H_0 : ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีองค์ประกอบ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีองค์ประกอบ การตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ที่แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง เดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความ เชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวน แต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติ ฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

โดยจะทำการตรวจสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% จะปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการ ทดสอบแสดงดังตาราง 35

ตาราง 35 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมกับกลุ่มระดับการศึกษา

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	4.322*	4	395	0.003
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	1.467*	4	395	0.003
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	2.076*	4	395	0.023
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	1.324*	4	395	0.012
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	2.865*	4	395	0.021
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	1.865*	4	395	0.012
7. ปัจจัยทางค่านิยม	2.234*	4	395	0.044
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	2.654*	4	395	0.022
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.754*	4	395	0.014
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	1.007*	4	395	0.033
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	2.331*	4	395	0.000
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	2.459*	4	395	0.011

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 35 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกกับกลุ่มระดับการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.003, 0.003, 0.023, 0.012, 0.021, 0.012, 0.044, 0.022, 0.014, 0.033, 0.033, 0.000 และ 0.011 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มอายุไม่เท่ากัน จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง 36

ตาราง 36 แสดงการทดสอบความแตกต่างของการองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก
จำแนกตามระดับการศึกษา

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Brown-Forsythe	Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	2.23	4	133.347	0.201
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.544	4	134.434	0.303
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.712*	4	156.644	0.000
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	ระหว่างกลุ่ม	1.455	4	150.454	0.432
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.122	4	132.444	0.422
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2.344	4	134.322	0.233
ต่อสังคม					
7. ปัจจัยทางค่านิยม	ระหว่างกลุ่ม	2.111	4	133.454	0.133
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.976	4	151.544	0.155
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2.123	4	134.433	0.643
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.752	4	142.443	0.233
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.152	4	123.754	0.245
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.976	4	120.344	0.434

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.201, 0.303, 0.432, 0.422, 0.233, 0.133, 0.155, 0.643, 0.233, 0.245, 0.434 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มี

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อโดยใช้สถิติ Dunnett's T3 ซึ่งได้ผลลัพธ์ดังตาราง 36

ตาราง 37 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	สูงกว่าปริญญาตรี
			3.87	3.74	3.72	3.98
ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	ประถมศึกษา	3.87	-	0.100 (0.232)	0.150 (0.125)-	-0.110* (0.000)
	มัธยมศึกษา	3.74		-	0.02 (0.143)	-0.240 (0.231)
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3.72			-	-0.261 (0.543)
	สูงกว่าปริญญาตรี	3.98				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างผู้บริโภคมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันกับองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก โดยเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Dunnett's T3 พบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา กับระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างเป็นรายคู่กับผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.110

สำหรับรายคู่อื่นๆ ไม่พบว่ามีผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1.3 ผู้บริโภคที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่แตกต่างกัน

H_0 : ผู้บริโภคที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้บริโภคที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกที่ปริมาณที่แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวน แต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

โดยจะทำการตรวจสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 38

ตาราง 38 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกกับ
กลุ่มสถานภาพ

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ ปริมาตร	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	2.554*	4	395	0.002
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	1.245*	4	395	0.002
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	2.754*	4	395	0.022
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	1.866*	4	395	0.032
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	2.244*	4	395	0.023
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	1.546*	4	395	0.011
7. ปัจจัยทางค่านิยม	2.976*	4	395	0.022
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	2.577*	4	395	0.030
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.244*	4	395	0.033
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	1.566*	4	395	0.012
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	2.765*	4	395	0.022
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	2.754*	4	395	0.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 38 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมาตรกับกลุ่มสถานภาพ พบว่า ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.002, 0.002, 0.022, 0.032, 0.023, 0.011, 0.022, 0.030, 0.033, 0.012, 0.022 และ 0.001 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มอายุไม่เท่ากัน จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตาราง 39

ตาราง 39 แสดงการทดสอบความแตกต่างของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล
จำแนกตามสถานภาพ

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Brown- Forsythe	Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	2.433	4	145.766	0.655
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.655	4	183.675	0.422
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.555	4	146.333	0.344
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	ระหว่างกลุ่ม	1.344	4	145.876	0.443
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.578	4	124.877	0.234
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบ ต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.546	4	100.555	0.765
7. ปัจจัยทางค่านิยม	ระหว่างกลุ่ม	2.788	4	175.865	0.143
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.433	4	135.666	0.135
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2.054	4	132.555	0.633
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.466	4	123.344	0.234
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.755	4	134.988	0.455
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.345	4	184.355	0.533

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 39 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe สามารถวิเคราะห์ ได้ดังนี้ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.655, 0.422, 0.344, 0.443, 0.234, 0.765, 0.143, 0.135, 0.633, 0.234, 0.455 และ 0.533 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน

H_0 : เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

H_1 : เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยจะทำการทดสอบความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มก่อน ถ้าความแปรปรวน แต่ละกลุ่มเท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง F-test และถ้าค่าความแปรปรวนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน ให้ทดสอบสมมติฐานจากตาราง Brown-Forsythe test ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Fisher's Least Significant Difference (LSD) หรือ Dunnett's T3 เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

โดยจะทำการตรวจสอบความแปรปรวนโดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อค่า Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบแสดงดังตาราง 40

ตาราง 40 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกกับ
ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	2.332*	4	395	0.001
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	1.234*	4	395	0.001
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	2.655*	4	395	0.011
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	1.236*	4	395	0.022
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	2.788*	4	395	0.021
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม	1.211*	4	395	0.000
7. ปัจจัยทางค่านิยม	2.886*	4	395	0.024
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	2.322*	4	395	0.011
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.677*	4	395	0.023
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	1.226*	4	395	0.028
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	2.776*	4	395	0.012
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	2.322*	4	395	0.016

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 40 ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมาตรกับกลุ่มสถานภาพ พบว่า ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.001, 0.001, 0.011, 0.022, 0.021, 0.000, 0.024, 0.011, 0.023, 0.028, 0.012 และ 0.018 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ค่าความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแต่ละข้อเท่ากัน จึงใช้สถิติ Brown-Forsythe ในการทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตาราง 41

ตาราง 41 แสดงการทดสอบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกจำแนกตามความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก

องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก	Brown-Forsythe	Statistic	df1	df2	Sig.
1. ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	2.455	4	123.736	0.455
2. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.455	4	134.645	0.556
3. ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.766	4	132.566	0.333
4. ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ	ระหว่างกลุ่ม	1.555	4	123.808	0.223
5. ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.553	4	123.544	0.443
6. ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2.344	4	140.466	0.456
ต่อสังคม					
7. ปัจจัยทางค่านิยม	ระหว่างกลุ่ม	2.234	4	155.654	0.235
8. ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.344	4	143.566	0.346
9. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	2.222	4	152.865	0.644
10. ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2.134	4	134.577	0.234
11. ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.234	4	144.788	0.134
12. ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.243	4	134.577	0.135

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 41 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้สถิติ Brown-Forsythe สามารถวิเคราะห์ ได้ดังนี้ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.455, 0.556, 0.333, 0.223, 0.443, 0.456, 0.235, 0.346, 0.644, 0.234, 0.134, 0.135 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ผู้บริโภคที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ	สถิติที่ใช้
1. เกษตรกรที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมนทลแตกต่างกัน		
1.1 อายุ	สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
1.2 ระดับการศึกษา	สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
1.3 สถานภาพสมรส	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2. เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมนทลแตกต่างกัน		
2.1 อาหารออร์แกนิก (Organic Food) คืออาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.2 เมล็ดที่นำมาปลูกเป็นผักออร์แกนิกสามารถใช้เมล็ดที่ตัดต่อทางพันธุกรรมได้เพื่อให้ได้เมล็ดและผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.3 สำหรับกระบวนการผลิต สามารถใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชได้	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.4 สามารถทดสอบคุณภาพของดินก่อนการปลูกด้วยปุ๋ยชีวภาพเพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.5 ปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.6 ไม่จำเป็นต้องเลือกพันธุ์พืชก่อนการปลูกเพราะการปลูกแบบออร์แกนิกเป็นการปลูกธรรมชาติ 100% สามารถปลูกได้กับพืชทุกชนิด	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.7 ควรจะรดน้ำให้ผักออร์แกนิกอย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA

ตาราง 42 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ	สถิติที่ใช้
2.8 การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.9 การเพิ่มจำนวน กบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค่างคาว จะสามารถลดจำนวนแมลงและศัตรูพืช	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA
2.10 พอหมดฤดูเก็บเกี่ยวสามารถปลูกผักออร์แกนิกแปลงใหม่ต่อได้ทันที เนื่องจากเป็นกรรมวิธีจากธรรมชาติทั้งหมดไม่ทำลายดิน	ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน	One-Way ANOVA

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล โดยมีผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

สังเขปการวิจัย

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล
3. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้กับเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล
2. เพื่อให้ทราบถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเทคโนโลยี และความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก
3. เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และเป็นการต่อยอดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก ทั้งการกำหนดกลยุทธ์ การวางแผนการตลาดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

1. องค์ประกอบของการตัดสินใจประกอบด้วย ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และ ปัจจัยทางเทคโนโลยี
2. เกษตรกรที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลแตกต่างกัน
3. เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูกผัก ออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ พื้นที่จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ข้อมูลจากกรมโยธาธิการและผังเมือง เนื่องจากเป็นพื้นที่รอยต่อจากกรุงเทพมหานคร ที่ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวและเป็นเขตพื้นที่ชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรรายย่อย ที่สนใจปลูกผักออร์แกนิก ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ W.G. Cochran (1953) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (กัลยา วานิชย์บัญชา . 2549: 74) จะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 384 คน และเพิ่มจำนวนตัวอย่างอีก 16 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. อายุ พบว่า เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาเป็นผู้มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 อายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และอายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

2. ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาเป็นผู้มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 ผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

3. สถานภาพ พบว่าเกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 ตามลำดับ

4. ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในอาหารออร์แกนิก (Organic Food) คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 100 เมล็ดที่นำมา

ปลูกเป็นผักออร์แกนิก สามารถใช้เมล็ดที่ตัดต่อทางพันธุกรรมได้ เพื่อให้ได้เมล็ดและผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 สำหรับกระบวนการผลิต สามารถใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชได้ คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถทดสอบคุณภาพของดินก่อนการปลูกด้วยปุ๋ยชีวภาพ เพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช คิดเป็นร้อยละ 97.50 ปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่จำเป็นต้องเลือกพันธุ์พืชก่อนการปลูก เพราะการปลูกแบบออร์แกนิกเป็นการปลูกธรรมชาติ 100% สามารถปลูกได้กับพืชทุกชนิด คิดเป็นร้อยละ 100 ควรจะรดน้ำให้ผักออร์แกนิกอย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้ คิดเป็นร้อยละ 95.0 การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้ ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย คิดเป็นร้อยละ 75.0 การเพิ่มจำนวน กบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค้างคาว จะสามารถลดจำนวนแมลงและศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 97.5 และ พอหมดฤดูเก็บเกี่ยว สามารถปลูกผักออร์แกนิกแปลงใหม่ต่อได้ทันที เนื่องจากเป็นกรรมวิธีจากธรรมชาติทั้งหมด ไม่ทำลายดินคิดเป็นร้อยละ 75.0 สรุปได้ว่าเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก ในระดับมาก

5. ผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกในแต่ละข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด จำนวน 303 คิดเป็นร้อยละ 75.75 มีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกปานกลาง จำนวน 88 คิดเป็นร้อยละ 22.00 และมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกน้อย จำนวน 9 คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

6. องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ประกอบด้วย 14 องค์ประกอบที่ 1 – 12 มีค่า Eigenvalues เท่ากับ 3.793, 2.505, 2.494, 2.378, 2.320, 2.169, 2.144, 2.110, 2.006, 1.943, 1.830, 1.755, 1.682 และ 1.595 ตามลำดับ และเมื่อหมุนแกนแล้ว พบว่า ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 8.821, 5.825, 5.800, 5.530, 5.395, 5.045, 4.987, 4.907, 4.665, 4.520, 4.255, 4.081, 3.912 และ 3.710 ตามลำดับ และมีค่าความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ เท่ากับ 71.545 สามารถอธิบายได้ว่า องค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ประกอบไปด้วย 14 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบทั้ง 12 องค์ประกอบ สามารถเป็นองค์ประกอบของการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ได้ร้อยละ 71.454

7. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 6 ข้อ อยู่ในระดับมาก นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผัก

ออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตร มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และนโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

8. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาณพล ในองค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยีโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ยแก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบอัตโนมัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และมีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำ การเกษตรออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

9. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ ปริมาณพล ในองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับมาก เกษตรกรมักจะเลือก ปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ไม่มี ค่าใช้จ่ายในส่วนของการฆ่าแมลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ในปลูกผักออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และวัชพืช เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และภาพรวม เศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของเกษตรกร ทำให้ออกมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมาก ขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

10. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ ปริมาณพล ในองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของ เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูก ผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อ บริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เกษตรกรสนใจและนิยม ซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผัก ออร์แกนิก เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และหน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะ พืชและผักออร์แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

11. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ ปริมาณพล ในองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมี ระบบและขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 การปลูกผักออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และมีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการปลูกผักออร์แกนิกให้กลุ่มเกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

12. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เกษตรกร คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม จึงหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และอาชีพเกษตรกร (ปลูกผักออร์แกนิก) ทำให้มีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

13. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 เกษตรกรมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 และกระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

14. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 และมีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผักออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

15. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

16. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของเกษตรกร เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และเกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72

17. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ ปริมาณทล ในองค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 3 ข้อ ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจาก อาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผักออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และ เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและ สิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

18. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ ปริมาณทล ในองค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 2 ข้อ ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความ ต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรทำ ให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

การทดสอบสมมติฐาน จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มืองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทาง นโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัย ทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของ ผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.201, 0.303, 0.211, 0.311, 0.134, 0.257, 0.532, 0.533, 0.483, 0.368 และ 0.147 ซึ่ง มากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1)

เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มืองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางการ ศึกษาและเรียนรู้แตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน หลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เกษตรกรที่มีอายุ 20-29 ปี กับอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000, 0.000 และ 0.012 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า เกษตรกรที่มีอายุ 20.29 ปี มืองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก แตกต่างเป็นรายคู่กับเกษตรกรที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรที่มีอายุ 20-29 ปี มืองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.100, 0.120 และ 0.130 ตามลำดับ

2. เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มืองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัย ทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม

ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.201, 0.303, 0.432, 0.422, 0.233, 0.133, 0.155, 0.643, 0.233, 0.245, 0.434 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างเป็นรายคู่กับผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

3. เกษตรกรที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.655, 0.422, 0.344, 0.443, 0.234, 0.765, 0.143, 0.135, 0.633, 0.234, 0.455 และ 0.533 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1)

4. เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้ ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยทางค่านิยม ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิต ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิต ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์ และปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig. เท่ากับ 0.455, 0.556, 0.333, 0.223, 0.443, 0.456, 0.235, 0.346, 0.644, 0.234, 0.134, 0.135 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย “การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล” สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีสถานภาพสมรส สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา ถาวระ (2549: บทคัดย่อ) พบว่า สมใจ ธานี (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของ

เกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรเป็นเพศชายร้อยละ 54.30 เพศหญิงร้อยละ 45.70 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 100,001-200,000 บาท

2. ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกในแต่ละข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกมากที่สุด แสดงว่า เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกผักสามารถส่งผลให้การปลูกประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับสมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกอ้อยมาก ส่งผลให้การปลูกอ้อยประสบความสำเร็จ

3. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ ภูพร้อม (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผัก ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี กล่าวว่า นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกร มีผลต่อการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผัก

4. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร ในองค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยทางเทคโนโลยีโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภ พรหมทอง และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร กล่าวว่า เทคโนโลยีมีผลต่อการเพาะปลูก

5. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร ในองค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยทางการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100% มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 สอดคล้องกับ วัลลภ พรหมทอง และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร กล่าวว่า เกษตรกรมักจะนิยมปลูกพืชที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ อิงกระแสในปัจจุบัน

6. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร ในองค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 สอดคล้องกับ วัลลภ พรหมทอง และคณะ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร กล่าวว่า กำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนจะช่วยให้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่สำเร็จ

7. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมาตร ในองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบและขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

สอดคล้องกับ วิวัฒน์ ภูพพร้อม (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผัก ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี กล่าวว่า การเรียนรู้การทำเกษตรจะช่วยส่งเสริมให้การเพาะปลูกมีระบบขั้นตอนที่เหมาะสม

8. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยทางความสำเร็จและความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ความสำเร็จของธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกผักออร์แกนิกมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 สอดคล้องกับ วิวัฒน์ ภูพพร้อม (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกผัก ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน

9. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 7 ปัจจัยทางค่านิยมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่มีกำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบอาหารได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า การพัฒนาสินค้าทางการเกษตรเป็นไปตามค่านิยมของผู้บริโภค

10. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 8 ปัจจัยทางคุณภาพในการควบคุมการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผักออร์แกนิกก่อนส่งขายให้เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า การเก็บเกี่ยวอ้อยทุกครั้ง ก่อนส่งขายจะมีการเช็คคุณภาพของอ้อยก่อนทุกครั้ง

11. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 9 ปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า การตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกรช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

12. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 10 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัยของผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของเกษตรกร เช่น กลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า สื่อออนไลน์ช่วยสร้างฐานลูกค้าและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

13. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 11 ปัจจัยทางการประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร คือ ข้อมูลข่าวสาร

14. เกษตรกร มีความคิดเห็นว่าการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล ในองค์ประกอบที่ 12 ปัจจัยทางการใส่ใจเรื่องสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ผักออร์แกนิกสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 สอดคล้องกับ สมใจ ธาณี (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจปลูกอ้อยของเกษตรกร อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า การตัดสินใจปลูกอ้อยแบบ ออร์แกนิกของเกษตรกร สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้านเฉพาะกลุ่มได้ดี

15. เกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้แตกต่างกัน เกษตรกรที่มีอายุ 20-29 ปี มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างเป็นรายคู่กับเกษตรกรที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรที่มีอายุ 20-29 ปี มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 30-39 ปี, 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป เนื่องจากเกษตรกรที่อายุน้อย ยังน้อย ได้รับความรู้การปลูกผักออร์แกนิกยังไม่ครอบคลุม และไม่มีประสบการณ์ในการทำ การเกษตรมากนัก สอดคล้องกับนัทธ์หทัย ศิริวิริยะสมบุรณ์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดสารพิษของเกษตรกรในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อย ได้รับความรู้ไม่ทั่วถึง ครอบคลุม กว่าคนที่มีความอายุมาก

16. เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผัก ออร์แกนิกปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน เกษตรกรที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างเป็นรายคู่กับเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรที่มีระดับ การศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก น้อยกว่าผู้เกษตรกรที่มีระดับ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี สอดคล้องกับนัทธ์หทัย ศิริวิริยะสมบุรณ์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดสารพิษของเกษตรกรในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีต้นทุน โอกาสในการยอมรับมากกว่าเกษตรกรที่มีระดับ การศึกษาน้อย

17. เกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิกแตกต่างกัน มีการตัดสินใจปลูก ผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑลไม่แตกต่างกัน เพราะเนื่องจากความรู้ของแต่ละคน ที่มีต่อการปลูกผักออร์แกนิก เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถรับรู้ได้จากสื่อต่างๆ สอดคล้องกับนัทธ์หทัย ศิริวิริยะสมบุรณ์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดสารพิษ ของเกษตรกรในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักปลอด สารพิษของเกษตรกรเท่ากัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการวิเคราะห์ “การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในเขตพื้นที่ปริมณฑล” มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิก

1.1 ปัจจัยทางการศึกษาและเรียนรู้

ควรมีการทำสื่อการเรียนรู้เพื่อเป็นการเผยแพร่และสาธิตวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่ถูกต้องให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่สนใจจะเรียนรู้เรื่องการปลูกผักออร์แกนิกเพราะปัจจุบันการอบรม หรือการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจในการปลูกผักออร์แกนิกที่ถูกต้องยังไม่มีอย่างแพร่หลายจึงไม่สามารถรองรับความต้องการของเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกอย่างมีระบบ และขั้นตอนที่ถูกต้องเพื่อสร้างอาชีพได้

1.2 ปัจจัยทางค่านิยม

ควรส่งเสริมให้เกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกได้เรียนรู้ถึงการปลูกผักตาม ค่านิยมหรือตามกระแสของผู้บริโภค เพราะจะทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลผลิตได้ ซึ่งผักออร์แกนิก ที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมรับประทานเพื่อสุขภาพ คือ ผักสลัดจำพวกต่างๆ เช่น เรตคอร์ล ฟิลเลย์ ไอซ์เบิร์ก บัตเตอร์เฮด และวอเตอร์เครส เป็นต้น

1.3 ปัจจัยทางเทคโนโลยี

ควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีในการควบคุมการปลูกผักออร์แกนิก เช่น การรดน้ำและใส่ปุ๋ยด้วยระบบอัตโนมัติ และใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการทำศัตรูพืช เพราะจะทำให้เป็นการลดต้นทุนที่ใช้ในการปลูกผักออร์แกนิก และ ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 ปัจจัยทางการควบคุมโดยภาครัฐ

ควรส่งเสริมให้ภาครัฐเข้ามาดูแลเรื่องกำหนดราคาผักออร์แกนิกเพื่อควบคุมให้ราคาเป็นไปตามกลไกตลาด ช่วยพยุงราคาไม่ให้ตกต่ำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไม่ให้ขาดทุนจากการทำการเกษตร และช่วยให้มีกำไรที่จะต่อยอดธุรกิจให้เจริญเติบโตเพื่อผลดีของเศรษฐกิจภายในประเทศ

1.5 ปัจจัยด้านการรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ควรส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการทำจัดแมลงและวัชพืชเพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม เพื่อลดการเจ็บป่วยจากโรคภัยที่เกิดมาจากการบริโภคสารเคมีที่ตกค้างในผลผลิต

2. ด้านประชากรศาสตร์

2.1 ด้านอายุ

ควรส่งเสริมการปลูกผักออร์แกนิกให้แก่เกษตรกรที่อายุ 50 ปีขึ้นไป เพราะเกษตรกรกลุ่มนี้มีความรู้และประสบการณ์ และเงินทุนที่จะตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกเพื่อสร้างธุรกิจมากกว่าวัยอื่น

2.2 ด้านการศึกษา

ควรส่งเสริมเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงให้หันมาทำการเกษตรแบบออร์แกนิกเพราะเกษตรกรเหล่านี้จะใส่ใจในเรื่องสุขภาพ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าเกษตรกรที่การศึกษาอยู่ในระดับต่ำ หรือ ไม่ได้รับการศึกษา

3. ด้านความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักออร์แกนิก

ควรสนับสนุนเกษตรกรที่สนใจปลูกผักออร์แกนิกโดยการสร้างแรงบันดาลใจควบคู่กับการให้ความรู้ในการปลูกผักออร์แกนิก เนื่องจากเกษตรกรบางคนอาจจะสนใจปลูกผักออร์แกนิกเพียงเพราะความชอบส่วนตัว และอาจจะไม่มีความรู้ในการทำเกษตรแบบออร์แกนิกมาก่อนเลย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแบบเจาะกลุ่มเกษตรกรที่อายุ 50 ปี ขึ้นไป ว่าเกษตรกรเหล่านี้มีความคิดเห็นอย่างไรที่จะพัฒนาด้านเทคโนโลยีการปลูกผักออร์แกนิกให้สามารถรองรับความต้องการของผู้บริโภคทั่วประเทศ และเพื่อส่งออกไปขายต่างประเทศ
2. ควรศึกษาความต้องการบริโภคผักออร์แกนิกของผู้บริโภคซึ่งอาจนำข้อมูลที่ได้ทำการพัฒนาผักออร์แกนิกพันธุ์ใหม่ๆ ที่สามารถสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2544). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2545). หลักสถิติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2545). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ซีเค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- . (2546). การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- . (2548). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรีนเนทออนไลน์. (2559). ภาพรวมสถานการณ์เกษตรอินทรีย์ไทย 2559. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2560, จาก <http://www.greenet.or.th/article/411>
- กรมการปกครอง. (2554). ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ท้องถิ่น.
- จารุวรรณ สิทธิโชค. (2554). การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2560, จาก <http://www.tn.mahidol.ac.th/nursing/sites/default/files/KM>
- ขำรง อุดมไพจิตรกุล. (2547). เศรษฐศาสตร์การจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นราศรี ไวนิชกุล; และชูศักดิ์ อุดมศรี. 2545. ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2558). 4 สารพิษตกค้างอันตรายที่ต้องระวัง. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2560, จาก https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1422859374
- ปณิศา ลัญจนาพันธ์. (2548). หลักการตลาด. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2551). การวัดและประเมินผลการเรียน. เอกสารประกอบการสอน
อุปราชธานี: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ภาวิณี กาญจนานา. (2554). ลักษณะประชากรศาสตร์. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ.
- . (2554). หลักการตลาด = *Principles of marketing*. เพชรบุรี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ . (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: วีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์; และคณะ. (2550). การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: หอสมุดแห่งชาติ.
- . (2546). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- . (2538). ลักษณะประชากรศาสตร์. กรุงเทพฯ: วีระฟิล์ม.
- . (2547). ครบเครื่องเรื่องการสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ศรีกัญญา มงคลศิริ. (2547). *Brand Management*. กรุงเทพฯ: High Press Co-Publishing.

- สมพร น้อยสำราญ. (2558). การปรับตัวของผู้ประกอบการส่งออกผลไม้ในอำเภอเชียงของ จังหวัด เชียงรายต่อการเปิดสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4. สารนิพนธ์ บธ.ม. (ธุรกิจระหว่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559). ดัชนีรายได้ ดัชนีราคาและดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ประจำเดือนเมษายน 2559. สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.oae.go.th/reviewofpriceindex.html>
- หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. (2560). บล.ไทยพาณิชย์ ชี้แนวโน้มตลาดหุ้นไทยดีขึ้นต่อเนื่องช่วงครึ่ง หลังปี 2559. สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.thansettakij.com/content>
- อินควิต์. (2557). *PEST Analysis* เครื่องมือวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.kaideeshopping.com/2017/01/12/biz3-12-01-17/>
- Kotler, Philip. (2000). *Marketing Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- (2003). *Marketing Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Schiffman, Leon G.; & Kanuk, Leslie Lazar. (2006). *Consumer Behavior*. 5th ed. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร
ในเขตพื้นที่ปริมณฑล

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจปลูก ผักออร์แกนิกในเขตพื้นที่ปริมณฑล โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถาม 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง
- ส่วนที่ 4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
- ส่วนที่ 5 ปัจจัยทางสังคม
- ส่วนที่ 6 ปัจจัยทางเทคโนโลยี

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยขอให้อ่านแบบสอบถามอย่างละเอียดและตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับและนำไปใช้ในการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ส่วนที่ 1

ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว

1. ช่วงอายุ

☐ 20 – 29 ปี☐ 30 – 39 ปี☐ 40 – 49 ปี☐ 50 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา☐ มัธยมศึกษา☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. สถานภาพ

☐ โสด☐ สมรส / อยู่ด้วยกัน☐ หย่าร้าง / หม้าย / แยกกันอยู่

ส่วนที่ 2

ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังต่อไปนี้ ✓ สำหรับความคิดเห็นที่ระบุว่า “ถูก” และ X สำหรับความคิดเห็นที่ระบุว่า “ผิด”

ความรู้ความเข้าใจการปลูกผักออร์แกนิก	ถูก	ผิด
1. อาหารออร์แกนิก (Organic Food) คือ อาหารที่ผ่านการผลิตทางการเกษตรโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี หรือวัตถุสังเคราะห์ใดๆ ทั้งสิ้น		
2. เมล็ดที่นำมาปลูกเป็นผักออร์แกนิก สามารถใช้เมล็ดที่ตัดต่อทางพันธุกรรมได้ เพื่อให้ได้เมล็ดและผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุด		
3. สำหรับกระบวนการผลิต สามารถใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชได้		
4. สามารถทดสอบคุณภาพของดินก่อนการปลูกด้วยปุ๋ยชีวภาพ เพราะในปุ๋ยชีวภาพจะมีจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อดินและพืช		
5. ปุ๋ยหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการปลูกผักออร์แกนิก		
6. ไม่จำเป็นต้องเลือกพันธุ์พืชก่อนการปลูก เพราะการปลูกแบบออร์แกนิกเป็นการปลูกธรรมชาติ 100% สามารถปลูกได้กับพืชทุกชนิด		
7. ควรจะรดน้ำให้ผักออร์แกนิกอย่างเหมาะสมทุกเช้า เพราะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการรดน้ำต้นไม้		
8. การปลูกพืชในกระบะจะช่วยให้เราสามารถควบคุมดูแลพืชได้ ทั้งเรื่องสารอาหารในดิน ลดความเสี่ยงในการถูกเหยียบย่ำทำลาย และลดการกระจายของโรคพืชและแมลงได้อีกด้วย		
9. การเพิ่มจำนวน กบ คางคก จิ้งจก ตุ๊กแก หรือค้างคาว จะสามารถลดจำนวนแมลงและศัตรูพืช		
10. พอหมดฤดูเก็บเกี่ยว สามารถปลูกผักออร์แกนิกแปลงใหม่ต่อได้ทันที เนื่องจากเป็นกรรมวิธีจากธรรมชาติทั้งหมด ไม่ทำลายดิน		

ส่วนที่ 3

ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. เสถียรภาพทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
2. นโยบายการรับประกันสินค้าเกษตรกรรมมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิก					
3. พัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
4. นโยบายส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ส่งผลต่อการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
5. นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
6. มาตรการกีดกันทางการค้าทางการเกษตรมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
7. มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การกำหนดปริมาณจากก๊าซคาร์บอนที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ มีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					
8. กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารมีผลต่อความต้องการปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกร					

ส่วนที่ 4

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. การปลูกผักออร์แกนิกจะช่วยเพิ่มรายได้ในครัวเรือน					
2. ราคาผักออร์แกนิกดี จะทำให้รายได้ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น					
3. หน่วยงานภาครัฐ มีการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร					
4. หน่วยงานภาครัฐ ดูแลการกำหนดราคาสินค้าโดยเฉพาะพืชและผักออร์แกนิก เพื่อควบคุมราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำ					
5. ภาพรวมเศรษฐกิจดี ส่งผลบวกต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้ออกมาจับจ่ายใช้สอยสินค้าอุปโภคและบริโภคมากขึ้น					
6. ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ทำให้มีกำลังซื้อสินค้าเพื่อบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเพื่อสุขภาพที่มีราคาสูง					
7. ผู้บริโภคสนใจและนิยมซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าท้องตลาด โดยเฉพาะอาหารเพื่อสุขภาพ ผักออร์แกนิก เป็นต้น					
8. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกผักออร์แกนิก สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีราคาไม่สูง เช่น ท่อน้ำ กระบะ กระถาง เป็นต้น					
9. วัตถุดิบที่ใช้ปลูกผักออร์แกนิก มีราคาไม่สูง เช่น ปุ๋ยหมัก ดิน เมล็ดพันธุ์พืช เป็นต้น					
10. ไม่มีค่าใช้จ่ายในส่วนของการเช่าแปลง หรือสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ในปลูกผักออร์แกนิก					

ส่วนที่ 5

ปัจจัยทางสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยทางสังคม		ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1.	เกษตรกรมักจะเลือกวิธีการปลูกผักออร์แกนิก ที่มีส่วนในการช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ และพืช เป็นต้น					
2.	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมาจากธรรมชาติ 100%					
3.	เกษตรกรมักจะเลือกปลูกผักออร์แกนิกที่ไม่มีสารเคมี ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม					
4.	สื่อออนไลน์ จะมีอิทธิพลมากขึ้น และนำไปสู่การสร้างกลุ่มใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น กลุ่มอาหาร เพื่อสุขภาพ กลุ่มรักสุขภาพ					
5.	สามารถศึกษาหาข้อมูลการปลูกผัก ออร์แกนิกผ่านสื่อออนไลน์ได้					
6.	ข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอถึงอันตรายจากอาหารที่บริโภคเข้าไปเพิ่มมากขึ้น เช่น อันตรายจากอาหารที่มีสารปนเปื้อน					
7.	กระแสความตื่นตัวด้านสุขภาพ โดยเฉพาะการบริโภค "อาหารเพื่อสุขภาพ" เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบัน					
8.	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มผู้รักสุขภาพ					
9.	ผักออร์แกนิก สามารถตอบสนองความต้องการผู้ที่กำลังซื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพไปประกอบ อาหารได้					
10.	ผู้บริโภคมีรสนิยมใส่ใจสุขภาพ ทำให้มีความต้องการซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เพิ่มมากขึ้น					

ส่วนที่ 6

ปัจจัยทางเทคโนโลยี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัยทางเทคโนโลยี	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
1. มีการปลูกผักออร์แกนิก อย่างมีระบบ และขั้นตอน					
2. มีการเช็คตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งผัก ออร์แกนิกก่อนส่งขายให้ผู้บริโภค					
3. มีการใช้เทคโนโลยีควบคุมการปลูกผัก ออร์แกนิกในโรงเรือนแบบปิด					
4. มีการใช้เทคโนโลยี ในการรดน้ำและใส่ปุ๋ย แก่ผักออร์แกนิก ด้วยระบบอัตโนมัติ					
5. มีการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัยในการกำจัดศัตรูพืช					
6. มีการใช้สื่อออนไลน์ ในการประชาสัมพันธ์การทำ การเกษตรออร์แกนิก					
7. มีการทำ VDO เผยแพร่ สาธิตวิธีการปลูก ผักออร์แกนิก ให้กลุ่มเกษตรกรที่สนใจได้เรียนรู้					

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/ 1964

วันที่ 4 พฤษภาคม 2561

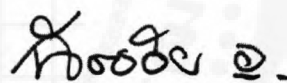
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ระวี อนันตจักรกุล

เนื่องด้วย นายอนุรักษ์ ปวงคำ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในพื้นที่ปริมณฑล” โดยมี อาจารย์ ดร.เศรษฐวิทย์ พรหมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป โดยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ 089 166 6844

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอนุรักษ์ ปวงคำ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

 ๑.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 6918/1๒๖4

วันที่ ๑ พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.ธนภูมิ อติเวทิน

เนื่องด้วย นายอนุรักษ์ ปวงคำ นิติระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจปลูกผักออร์แกนิกของเกษตรกรในพื้นที่ปริมณฑล” โดยมี อาจารย์ ดร.เศรษฐวิสุทท์ พรหมสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป โดยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ 089 166 6844

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอนุรักษ์ ปวงคำ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

๑.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อ	ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
1. ผศ. ดร.กาญจน์ระวี อนันต์อัครกุล	อาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อ. ดร.ธนภูมิ อติเวทิน	อาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นายอนุรักษ์ ปวงคำ

วันเดือนปีเกิด

15 มิถุนายน 2523

สถานที่เกิด

จังหวัดเชียงราย

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

518/177 ซอยลาดพร้าว 32 เดอะรूम

รัชดา-ลาดพร้าว คอนโดมีเนียม แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ /

ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม

จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2561

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

